

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

Οδηγός Σπουδών 2025-2026

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Καραολή & Δημητρίου 80, 185 34 Πειραιάς,

 210-4142000

www.unipi.gr

Πανεπιστήμιο

Πειραιώς

Σχολή

Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών
Σπουδών

Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών

www.des.unipi.gr

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών είναι το νεότερο ακαδημαϊκό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Το Ακαδημαϊκό Πρόγραμμα του Τμήματος, όπως έχει ανανεωθεί, προσφέρει δυνατότητα σπουδών στα ευρωπαϊκά θέματα, τις διεθνείς σχέσεις, τις στρατηγικές σπουδές, την παγκόσμια διακυβέρνηση, τη διεθνή πολιτική, τη διπλωματία, τη διευθέτηση διεθνών διενέξεων και μεσολάβηση, το διεθνές δίκαιο, το διεθνές εμπόριο, τη διεθνή και ευρωπαϊκή νομισματική πολιτική και θεσμούς, τη μελέτη των διεθνών χρηματαγορών, το ευρωπαϊκό δίκαιο, τις ευρωπαϊκές πολιτικές, τα μεγάλα παγκόσμια πολιτικά και οικονομικά προβλήματα, τη μελέτη περιοχών του κόσμου, τα εσωτερικά πολιτικά συστήματα και την εξωτερική πολιτική χωρών, τις αναπτυξιακές πτυχές της διεθνούς οικονομίας, τα διεθνή θέματα περιβάλλοντος, τη διεθνή οικονομική, τη διοίκηση διεθνών επιχειρήσεων και οργανισμών, τις νέες τεχνολογίες.

Το **Ακαδημαϊκό Προφίλ** του Τμήματος είναι εμφανώς διεπιστημονικό. Στηρίζεται δε ισόρροπα στις τρεις βασικές συνιστώσες του: ήτοι στις διεθνείς σχέσεις-διεθνή πολιτική, στη διεθνή οικονομική, στις ευρωπαϊκές σπουδές. Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών πέρα από το διεπιστημονικό χαρακτήρα των μαθημάτων προσφέρει τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων παρεμφερών ακαδημαϊκών Τμημάτων του ιδίου Πανεπιστημίου. Ο φοιτητής θα έχει τη δυνατότητα στη διάρκεια των σπουδών του να διδαχθεί μαθήματα από όλες αυτές τις επιστημονικές προσεγγίσεις και να αποκτήσει το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο που θα του είναι χρήσιμο και αναγκαίο να διαγωνισθεί στην αγορά εργασίας.

Οι **δυνατότητες απασχόλησης** μετά την αποφοίτηση: Οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να αναζητούν απασχόληση σε Διεθνείς Οργανισμούς, στην ελληνική διπλωματική υπηρεσία, σε άλλες Κρατικές Υπηρεσίες, σε ΔΕΚΟ, σε έντυπα και ηλεκτρονικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Δημόσιες Σχέσεις, σε Τομείς Διεθνών Σχέσεων παραγωγικών φορέων, σε Ερευνητικά Κέντρα, σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, σε Διδασκαλία, σε διοίκηση διεθνών επιχειρήσεων, σε επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς εισαγωγών - εξαγωγών, σε διαχείριση ευρωπαϊκών ερευνητικών και άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων, σε διεθνή γραφεία συμβούλων, σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, σε επενδυτικούς και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις, σε διεθνείς νομικές υπηρεσίες, σε θέσεις αναλυτών της διεθνούς πολιτικής, σε θέσεις πολιτικών αναλύσεων και σφυγμομετρήσεων, σε τομείς διεθνούς μάρκετινγκ.

Ο Πρόεδρος του Τμήματος
Καθηγητής Αριστοτέλης Τζιαμπίρης

Περιεχόμενα

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	1
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	1
Όργανα του Τμήματος και Προσωπικό	6
Διδακτικό προσωπικό.....	6
Διοικητικό και Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό	7
Ιστορία και φυσιολογία του Τμήματος και του ΠΠΣ	7
ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	9
Εισαγωγή φοιτητών.....	9
Εγγραφή - Δηλώσεις.....	9
Διάρκεια φοίτησης - Μερική φοίτηση – Διακοπή φοίτησης	10
Οργάνωση Διδασκαλίας – Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο.....	10
Ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας - εξετάσεων.....	11
Εξετάσεις – Κανονισμός Διεξαγωγής Εξετάσεων	12
Κανόνες διεξαγωγής εξετάσεων:	12
Βαθμολογία	14
Βιβλιοθήκη	15
Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών.....	15
Βραβεία – Υποτροφίες – Ανταποδοτικές Υποτροφίες.....	16
Ακαδημαϊκή Ταυτότητα – Δελτίο Ειδικού Εισιτηρίου	16
Θέματα Φοιτητικής Μέριμνας	17
Προϋποθέσεις Απονομής Τίτλου Σπουδών.....	18
Κινητικότητα φοιτητών - Φιλοξενούμενοι Φοιτητές	18
Τίτλος Σπουδών – Πιστοποιητικά.....	19
Ειδικό Συμβούλιο Σπουδών.....	19
Σύμβουλοι Σπουδών.....	19
Δομή Προγράμματος Σπουδών	20
Πρόγραμμα Σπουδών.....	22
Μαθήματα, Κατηγορία Μαθήματος, Ώρες Διδασκαλίας, Πιστωτικές Μονάδες (ECTS), Διδάσκοντες	22
Περιεχόμενο μαθημάτων	32
Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	32
Α΄ Εξάμηνο	32
Β΄ Εξάμηνο	35
7. Αγγλική Γλώσσα-Βασικές Έννοιες και Δομές Ορολογίας στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Διεθνή Οικονομία II	37
Γ΄ Εξάμηνο	37

Δ' Εξάμηνο	40
Μαθήματα επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	42
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	76
Μαθησιακά Αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών	77
Πρόγραμμα Erasmus+	84
Μαθησιακά Αποτελέσματα του ΠΠΣ	86
Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	87
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές	88
Master in energy: strategy, law & Economics	89
Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών	97
Χρηστικές Πληροφορίες για τους Φοιτητές του ΠΠΣ	98
Πρόσβαση – Συγκοινωνία	98
Παρεχόμενες Υπηρεσίες προς τους Φοιτητές	99
Φοιτητική Σίτιση	99
Φοιτητική Στέγαση	99
Φοιτητική Μέριμνα & Υποστήριξη	99
Βιβλιοθήκη & Υποδομές Μάθησης	99
Διοικητική Υποστήριξη & Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες	100

Όργανα του Τμήματος και Προσωπικό

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το σύνολο του Διδακτικού Προσωπικού του ΠΠΣ ΔΕΣ, όπου παρέχονται οι πληροφορίες (email, γραφεία, ώρες επικοινωνίας).

Διδακτικό προσωπικό

Όνοματεπώνυμο	Τμήμα	Ιδιότητα	Τηλέφωνο	Γραφείο	E-mail
Αλιγιάκη Ασπασία	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Ε.ΔΙ.Π.	+30 210 4142000	-	aligizaki@unipi.gr
Ασδεράκη Φωτεινή	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142652	304/ΓΛ126	asderaki@unipi.gr
Γαλανός Γεώργιος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142490	602/ΓΛ126	galgeorg@unipi.gr
Γκούσιος Χαράλαμπος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142734	405/ΑΝΔΡ	chgous@unipi.gr
Δαγούμας Αθανάσιος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142741	406/ΑΝΔΡ	dagoumas@unipi.gr
Ευαγόρου Ευαγόρας	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142540	202/ΓΛ126	evaghorou@unipi.gr
Κολιόπουλος Κωνσταντίνος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142708	-	c.koliopoulos@unipi.gr
Κωνσταντόπουλος Ιωάννης	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Επίκουρος Καθηγητής	+30 210 4142550	203/ΓΛ126	ikonst@unipi.gr
Λιαρόπουλος Ανδρέας	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142564	203/ΓΛ126	aliarop@unipi.gr
Μαμάκου Ειρήνη	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Ε.Ε.Π.	+30 210 4142641	201/ΓΛ126	mamakou@unipi.gr
Μαρκοζάνη Ελευθερία	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Επίκουρος Καθηγητής	+30 210 414 2000	-	e.markozani@unipi.gr
Μενδρινού Μαρία	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142713	101/ΑΝΔΡ	mendrinou@unipi.gr
Μπότσιοι Κωνσταντίνα	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142735	401/ΑΝΔΡ	kbotsiou@unipi.gr
Νίκου Χρήστος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Ε.Ε.Π.	+30 210 414 2000	-	christosnikou@unipi.gr
Οικονόμου Αικατερίνα	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142743	106/ΑΝΔΡ	erinaoikon@unipi.gr
Παπαγιαννόπουλος Ηλίας	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142738	602/ΑΝΔΡ	idp@unipi.gr
Παραβάντης Ιωάννης	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142771	105/ΑΝΔΡ	jparav@unipi.gr
Ραπτόπουλος Νικόλαος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142647	204/ΓΛ126	nkr@unipi.gr
Ρουκανάς Σπυρίδων	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142648	204/ΓΛ126	sroukana@unipi.gr
Σαμαράς Αθανάσιος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142133	012/ΚΕΚΤ	asamaras@unipi.gr
Σημίτη Μαριλένα	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142707	607/ΑΝΔΡ	fiona1@unipi.gr
Τζιαμπίρης Αριστοτέλης	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142736	403/ΑΝΔΡ	atziamp@unipi.gr
Τσιριγώτης Διονύσιος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Αναπληρωτής Καθηγητής	+30 210 4142659	202/ΓΛ126	dsirigo@unipi.gr
Χατζημμανουήλ Χρήστος	Τμήμα Διεθνών Και Ευρωπαϊκών Σπουδών	Καθηγητής	+30 210 4142732	603/ΑΝΔΡ	hadjiem@unipi.gr

Διοικητικό και Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό

Όνομα	Τομέας	Γραφείο	Διεύθυνση - Κτήριο	Τηλέφωνο	E-mail
Βελκοπούλου Αικατερίνη	Γραμματεία	109	Καραολή & Δημητρίου 80	210-414-2394	kvelko@unipi.gr
Διαμαντοπούλου Ιωάννα	Γραμματεία	109	Καραολή & Δημητρίου 80	210-414-2436	diamanna@unipi.gr
Κατσιγιάννη Παναγιώτα	Γραμματεία	109	Καραολή & Δημητρίου 80	210-414-2443	giotakats@unipi.gr
Βούδρη Μαρία	Γραμματεία	109	Καραολή & Δημητρίου 80	210-414-2196	mvoudri@unipi.gr

Ιστορία και φυσιογνωμία του Τμήματος και του ΠΠΣ

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ) είναι το νεότερο ακαδημαϊκό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Το ακαδημαϊκό πρόγραμμα του Τμήματος, όπως έχει ανανεωθεί, προσφέρει δυνατότητα σπουδών στα ευρωπαϊκά θέματα, τις διεθνείς σχέσεις, τις στρατηγικές σπουδές, την παγκόσμια διακυβέρνηση, τη διεθνή πολιτική, τη διπλωματία, τη διευθέτηση διεθνών διενέξεων και μεσολάβηση, το διεθνές δίκαιο, το διεθνές εμπόριο, τη διεθνή και ευρωπαϊκή νομισματική πολιτική και θεσμούς, τη μελέτη των διεθνών χρηματαγορών, το ευρωπαϊκό δίκαιο, τις ευρωπαϊκές πολιτικές, τα μεγάλα παγκόσμια πολιτικά και οικονομικά προβλήματα, τη μελέτη περιοχών του κόσμου, τα εσωτερικά πολιτικά συστήματα και την εξωτερική πολιτική χωρών, τις αναπτυξιακές πτυχές της διεθνούς οικονομίας, τα διεθνή θέματα περιβάλλοντος, τη διεθνή οικονομική, τη διοίκηση διεθνών επιχειρήσεων και οργανισμών, τις νέες τεχνολογίες.

Το ακαδημαϊκό προφίλ του Τμήματος είναι εμφανώς διεπιστημονικό. Στηρίζεται δε ισόρροπα στις τρεις βασικές συλλογιστικές του: ήτοι στις διεθνείς σχέσεις-διεθνή πολιτική, στη διεθνή οικονομική και στις ευρωπαϊκές σπουδές. Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών πέρα από το διεπιστημονικό χαρακτήρα των μαθημάτων προσφέρει τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων παρεμφερών ακαδημαϊκών Τμημάτων του ίδιου Πανεπιστημίου. Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα στη διάρκεια των σπουδών του να διδαχθεί μαθήματα από όλες αυτές τις επιστημονικές προσεγγίσεις και να αποκτήσει το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο που θα του είναι χρήσιμο και αναγκαίο να διαγωνισθεί στην αγορά εργασίας.

Ός προς τις δυνατότητες απασχόλησης μετά την αποφοίτηση, οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να αναζητούν απασχόληση σε Διεθνείς Οργανισμούς, στην ελληνική διπλωματική υπηρεσία, σε άλλες Κρατικές Υπηρεσίες, σε ΔΕΚΟ, σε έντυπα και ηλεκτρονικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Δημόσιες Σχέσεις, σε Τομείς Διεθνών Σχέσεων παραγωγικών φορέων, σε Ερευνητικά Κέντρα, σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, σε Διδασκαλία, σε διοίκηση διεθνών επιχειρήσεων, σε επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς εισαγωγών – εξαγωγών, σε διαχείριση ευρωπαϊκών ερευνητικών και άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων, σε διεθνή γραφεία συμβούλων, σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, σε επενδυτικούς και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και

επιχειρήσεις, σε διεθνείς νομικές υπηρεσίες, σε θέσεις αναλυτών της διεθνούς πολιτικής, σε θέσεις πολιτικών αναλύσεων και σφυγμομετρήσεων, σε τομείς διεθνούς μάρκετινγκ.

Η αποστολή του Τμήματος, όπως ορίζεται στο Π.Δ. 89/Α/10.03.2000, είναι η καλλιέργεια και προαγωγή της επιστήμης των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και η προετοιμασία στελεχών ικανών να προωθήσουν αποτελεσματικά την ελληνική παρουσία και συμμετοχή στην ευρωπαϊκή και διεθνή κοινότητα.

Το όραμα του Τμήματος είναι να αποτελεί κέντρο αριστείας και αναφοράς για την ανάλυση και κατανόηση των διεθνών και ευρωπαϊκών φαινομένων, συνδυάζοντας θεωρητική κατάρτιση και πρακτικές δεξιότητες. Στόχος είναι η εκπαίδευση επιστημόνων με διεθνή προσανατολισμό, αναλυτική σκέψη, κοινωνική ευαισθησία και ικανότητα διαμόρφωσης δημόσιων πολιτικών και στρατηγικών επιλογών.

Αποστολή του Τμήματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστήμης με την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη έρευνα και η παροχή προς τους/τις φοιτητές/τριες των απαραίτητων εφοδίων που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Αποστολή του επίσης είναι να προάγει την έρευνα και την καινοτομία στη διδασκαλία σε γνωστικά αντικείμενα που είναι ταχύτατα εξελισσόμενα και μεταβαλλόμενα, όπως είναι οι Διεθνείς Σχέσεις και οι Ευρωπαϊκές Σπουδές. Ειδικότερα, το Τμήμα έχει ως αποστολή, «να συμβάλλει στη δημιουργία επιστημόνων υψηλού επιπέδου με άρτια επιστημονική κατάρτιση επί ευρωπαϊκών και διεθνών θεμάτων, ιδίως δε αυτών που έχουν σχέση με το ευρωπαϊκό και παγκόσμιο γίνεσθαι, σε όλους τους τομείς καθώς και τις σχέσεις της Ελλάδας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, ώστε η ελληνική παρουσία και η συμμετοχή σε όλα τα επίπεδα της ευρωπαϊκής ενοποιητικής διαδικασίας και της διεθνούς κοινωνίας να είναι πλήρη

Η εξωστρεφής φυσιογνωμία του Τμήματος ενισχύεται από ένα ευρύ φάσμα ακαδημαϊκών, επιστημονικών και πολιτιστικών δράσεων, που υλοποιούνται σε συνεργασία με διεθνείς φορείς και οργανισμούς. Την περίοδο 2020–2024, το Τμήμα διοργάνωσε σειρά σημαντικών εκδηλώσεων, συνεδρίων, σεμιναρίων και ημερίδων, με τη συμμετοχή πανεπιστημιακών, διπλωματών, αξιωματούχων της Ε.Ε., στρατιωτικών σχολών και φοιτητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Η διοργάνωση διεθνών ημερίδων για τη Στρατηγική Πυξίδα της Ε.Ε., τη ΝΑ Ευρώπη και τη Μεσόγειο, και τη Διατλαντική Σχέση (2021–2023).
- Οι ετήσιες εκδηλώσεις Jean Monnet, που εστιάζουν στις εξελίξεις της Ε.Ε. και στις ευρωπαϊκές αξίες.
- Οι συνεργασίες με το European Security and Defence College (ESDC), το Delphi Economic Forum, τη JEF Greece, το NATO Rapid Deployable Corps Greece, καθώς και πανεπιστήμια όπως το New York University, το LUISS Guido Carli (Ρώμη) και το University of Cyprus.
- Οι προσομοιώσεις Model EU και MUN, που ενισχύουν τις δεξιότητες διαπραγμάτευσης και δημόσιας εκπροσώπησης των φοιτητών.

Μέσω των δράσεων αυτών, το Τμήμα ΔΕΣ έχει αποκτήσει διεθνή αναγνωρισιμότητα, ενισχύοντας τη διασύνδεση διδασκαλίας, έρευνας και εξωτερικής πολιτικής, και λειτουργεί ως φορέας επιστημονικού διαλόγου με απήχηση σε θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνείς οργανισμούς.

Ο σκοπός του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών είναι να προσφέρει στους φοιτητές ένα σύγχρονο, συνεκτικό και επιστημονικά τεκμηριωμένο πλαίσιο σπουδών, το οποίο:

- προάγει τη μελέτη των διεθνών και ευρωπαϊκών φαινομένων,
- καλλιεργεί αναλυτική και κριτική σκέψη,
- ενισχύει την ικανότητα σύνδεσης θεωρίας και πράξης,
- και συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων προσαρμογής σε ένα διεθνές, διαπολιτισμικό και τεχνολογικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Οι ειδικοί στόχοι του ΠΠΣ συνδέονται με τη διαμόρφωση αποφοίτων που:

- διαθέτουν **σφαιρική κατανόηση των διεθνών και ευρωπαϊκών θεσμών**,
- μπορούν να αναλύουν **πολιτικές, οικονομικές και στρατηγικές εξελίξεις**,
- κατέχουν **επιστημονικά εργαλεία** για τη χάραξη και αξιολόγηση δημόσιων πολιτικών,
- και είναι σε θέση να αξιοποιούν τις γνώσεις τους **σε διεθνείς οργανισμούς, επιχειρήσεις και φορείς πολιτικής**.

Τα παραπάνω επιτυγχάνονται μέσω της συνδυαστικής διδασκαλίας θεωρητικών, μεθοδολογικών και εφαρμοσμένων μαθημάτων, αλλά και μέσω της **πρακτικής άσκησης** και της **δυνατότητας εκπόνησης διπλωματικής εργασίας**, οι οποίες επιτρέπουν στους φοιτητές να εφαρμόσουν εμπράκτως τα μαθησιακά αποτελέσματα.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Εισαγωγή φοιτητών

Η **εγγραφή** των πρωτοετών φοιτητών στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α και αποστολής των ονομάτων των επιτυχόντων από το Υπουργείο στο Τμήμα. Η εγγραφή των ειδικών κατηγοριών εισακτέων γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Εκτός των ανωτέρω περιπτώσεων εισαγωγής, στο Τμήμα εγγράφονται φοιτητές με τη διαδικασία των **μετεγγραφών** και των **κατατακτηρίων** εξετάσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Ενημέρωση των ενδιαφερομένων γίνεται με ανάρτηση σχετικών ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Εγγραφή - Δηλώσεις

1. Ο φοιτητής **εγγράφεται** στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Διεύθυνση Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει.
2. Οι φοιτητές υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος ηλεκτρονική δήλωση με τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο (δήλωση μαθημάτων), στην αρχή κάθε εξαμήνου και μέσα σε προθεσμία που ορίζεται στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο. Η **δήλωση μαθημάτων** ισχύει με τους περιορισμούς που ισχύουν για τα προαπαιτούμενα και για τα εξαρτώμενα μαθήματα. Οι φοιτητές που δεν έχουν υποβάλει ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων δεν γίνονται δεκτοί στις εξετάσεις. Σε περίπτωση που ο φοιτητής προσέλθει και εξετασθεί, τότε ο βαθμός δεν υπολογίζεται.

3. Ο αριθμός των μαθημάτων που επιλέγουν οι φοιτητές ορίζεται στο πρόγραμμα σπουδών.
4. Σε περίπτωση που ένα μάθημα επιλογής δε διδαχθεί λόγω μικρού αριθμού φοιτητών που το επέλεξαν, σύμφωνα με την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δίνεται στους προαναφερθέντες φοιτητές η δυνατότητα υποβολής νέας δήλωσης εγγραφής σε άλλο μάθημα επιλογής, έστω και εκτός της καθορισμένης προθεσμίας. Δεν υπάρχει ανώτατο όριο φοιτητών στα μαθήματα επιλογής.
5. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αντικατάστασης κάποιου μαθήματος επιλογής με μη προβιβάσιμο βαθμό με άλλο μάθημα επιλογής.

Διάρκεια φοίτησης - Μερική φοίτηση – Διακοπή φοίτησης

1. Η διάρκεια του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών είναι οκτώ (8) εξάμηνα κατανεμημένα σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη.
2. Ενεργοί φοιτητές νοούνται οι φοιτητές των οποίων η διάρκεια φοίτησης δεν έχει υπερβεί τη διάρκεια των εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του τίτλου σπουδών σύμφωνα με το ενδεικτικό Πρόγραμμα σπουδών, προσαυξανόμενη κατά τέσσερα εξάμηνα, δηλαδή δώδεκα (12) εξάμηνα ή έξι (6) έτη.
3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής. Για τους ενεργούς φοιτητές μερικής φοίτησης η διάρκεια φοίτησης είναι διπλάσια του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών.
4. Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους προς την Κοσμητεία της Σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους. Η φοιτητική ιδιότητα διακόπτεται προσωρινά κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας. Η αίτηση κατατίθεται πριν την έναρξη του εξαμήνου για το οποίο ζητείται έναρξη της διακοπής. Όταν ο φοιτητής βρίσκεται εντός των τεσσάρων ετών του προγράμματος σπουδών, ο φοιτητής δύναται να ζητήσει διακοπή φοίτησης, για ζυγό αριθμό εξαμήνων, λόγω της αλληλουχίας των μαθημάτων (μετά την πάροδο των τεσσάρων χρόνων του προγράμματος σπουδών ο φοιτητής δύναται να ζητήσει διακοπή φοίτησης για μονό ή ζυγό αριθμό εξαμήνων) και όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας.

Οργάνωση Διδασκαλίας – Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

1. Οι προπτυχιακές σπουδές διεξάγονται με βάση το σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και σύμφωνα με το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών που καταρτίζει η Συνέλευση του Τμήματος και αποτυπώνεται στον οικείο Οδηγό Σπουδών. Το εκπαιδευτικό/διδασκτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα, χειμερινό και εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων, ορίζεται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου και περιλαμβάνεται στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο.
2. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας, ωστόσο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο (2) εβδομάδες και γίνεται με απόφαση του Πρύτανη, ύστερα από πρόταση της Κοσμητείας της Σχολής. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας, που πραγματοποιήθηκαν

σε ένα μάθημα, είναι μικρότερος από τις δεκατρείς (13), το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται, τυχόν δε εξέταση του είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για την απονομή του τίτλου σπουδών.

3. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Τα μαθήματα διακόπτονται: α) από παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την ημέρα των Θεοφανίων και β) από την Μεγάλη Δευτέρα έως και την Κυριακή του Θωμά.
4. Το Πανεπιστήμιο αργεί κατά τις ακόλουθες ημερομηνίες και ημέρες αργιών: α) Εθνική Εορτή της 28ης Οκτωβρίου, β) Επέτειο του Πολυτεχνείου (17 Νοεμβρίου), γ) Εορτή του Αγίου Σπυρίδωνα, Πολιούχου του Πειραιά (12 Δεκεμβρίου), δ) Εορτή των Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου), ε) Εθνική Εορτή της 25ης Μαρτίου, στ) Ημέρα της Καθαράς Δευτέρας, ζ) 1η Μαΐου και η) Ημέρα του Αγίου Πνεύματος.
5. Διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας του Ιδρύματος πέρα από τα προβλεπόμενα στο νόμο, είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και μόνο για εξαιρετικές περιπτώσεις. Σε έκτακτες περιπτώσεις ακραίων φαινομένων δύναται η διακοπή του εκπαιδευτικού έργου αλλά και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος με απόφαση του Πρύτανη.

Ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας - εξετάσεων

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Διεύθυνση Σπουδών σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Τμήματος και εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων. Το ωρολόγιο πρόγραμμα ισχύει για ένα διδακτικό εξάμηνο και καταρτίζεται (συντάσσεται ή αναθεωρείται) τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Αφού οριστικοποιηθεί, γνωστοποιείται από τη Διεύθυνση Σπουδών στη Γραμματεία του Τμήματος. Με επιμέλεια της Γραμματείας του Τμήματος γνωστοποιείται στους διδάσκοντες και στους φοιτητές τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων.
2. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τα μαθήματα, τις αίθουσες διδασκαλίας και την εβδομαδιαία κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδος.
3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων (παραδόσεων, φροντιστηρίων, εργαστηρίων, σπουδαστηρίων, σεμιναρίων κλπ.) από τους φοιτητές είναι κατά κανόνα προαιρετική.
4. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή στο e-class, με ευθύνη του διδάσκοντος.
5. Στο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών αποκλείονται οι συμπτώσεις ωρών διδασκαλίας για τα υποχρεωτικά μαθήματα του ίδιου εξαμήνου και στο ωρολόγιο πρόγραμμα εξετάσεων αποκλείονται οι συμπτώσεις ωρών εξέτασης μόνο για τα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου.
6. Το Τμήμα μεριμνά για την διευκόλυνση της προσέλευσης φοιτητών και διδασκόντων με ειδικές ανάγκες.

Άρθρο 6

Εξετάσεις – Κανονισμός Διεξαγωγής Εξετάσεων

1. Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων σε επαναληπτική εξέταση που διενεργείται το μήνα Σεπτέμβριο, πριν από την έναρξη του νέου χειμερινού εξαμήνου. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια των εξετάσεων είναι η συμπλήρωση δεκατριών (13) εβδομάδων διδασκαλίας.
2. Οι φοιτητές που περάτωσαν την κανονική φοίτηση, η οποία ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, έχουν τη δυνατότητα να εξεταστούν στην εξεταστική περίοδο του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους σε όλα τα μαθήματα που οφείλουν, ανεξάρτητα εάν αυτά διδάσκονται σε χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.
3. Το ωρολόγιο πρόγραμμα των εξετάσεων των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών καταρτίζεται από τη Διεύθυνση Σπουδών, με κοινή χρήση των διαθέσιμων χώρων, σε συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Τμήματος και εγκρίνεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων.
4. Κάθε εξεταστική περίοδος διαρκεί 4-5 εβδομάδες. Η έναρξη και λήξη των εξεταστικών περιόδων περιλαμβάνονται στο Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο.
5. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη, πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα, δυσλεξία μετά από αίτησή τους, συνοδευόμενη από τα σχετικά δικαιολογητικά, στη Γραμματεία του Τμήματος.
6. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή Επιτροπή καθηγητών της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο ή και καθηγητές άλλων Σχολών, αν δεν υπάρχουν τέτοιοι καθηγητές στην οικεία Σχολή και ορίζονται από τον Κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο διδάσκων του μαθήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει τη φοίτησή του και επανεξετάζεται στο συγκεκριμένο μάθημα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
7. Η εξεταστέα ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει την ύλη που έχει ανακοινωθεί στους φοιτητές από την αρχή και κατά την διάρκεια του εξαμήνου σε συνδυασμό και με τις πιθανές διευκρινίσεις ή τροποποιήσεις που επιφέρει ο διδάσκων.
8. Οι εξετάσεις διενεργούνται γραπτώς ή προφορικώς, κατά την κρίση του διδάσκοντος. Όταν οι εξετάσεις διεξάγονται προφορικώς, η ακριβής χρονική κατανομή της διεξαγωγής τους μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίζει το πρόγραμμα εξετάσεων είναι αρμοδιότητα του διδάσκοντος.
9. Η συνήθης διάρκεια των εξετάσεων είναι δίωρη. Η διάρκεια των εξετάσεων μπορεί να ορισθεί από τον εξεταστή και σε λιγότερο χρόνο όχι πάντως μικρότερο της μιας ώρας, αυτό δε, θα πρέπει να έχει ανακοινωθεί με το πρόγραμμα εξετάσεων. Οι εξετάσεις περατώνονται στο τέλος τριών ωρών κατά το μέγιστο.

Κανόνες διεξαγωγής εξετάσεων:

1. Ο κάθε εξεταστής μπορεί να ετοιμάζει για κάθε εξέταση δύο τουλάχιστον σειρές θεμάτων οι οποίες διανέμονται εναλλάξ στους εξεταζόμενους φοιτητές.
2. Ο επιτηρητής δύναται, πριν από τη διανομή των θεμάτων, να αλλάξει θέσεις στους εξεταζόμενους. Αλλαγή θέσεως στον εξεταζόμενο επιτρέπεται επίσης όταν ο επιτηρητής θεωρήσει αυτό σκόπιμο. Σε μεγάλο αριθμό εξεταζόμενων υπάρχουν πάντοτε δύο ή και περισσότεροι επιτηρητές.

3. Ο επιτηρητής ή ο εξεταστής ελέγχει τις ταυτότητες και υπογράφει τις κόλλες των εξεταζόμενων κατά τη διάρκεια της εξέτασης. Ο έλεγχος ταυτοτήτων είναι υποχρεωτικός και για αυτό οι φοιτητές πρέπει να φέρουν την φοιτητική τους ταυτότητα ή άλλο πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει η ταυτοπροσωπία. Φοιτητής που δεν φέρει ταυτότητα δεν επιτρέπεται να εξεταστεί ή, αν παραδώσει γραπτό, αυτό δεν λαμβάνεται υπόψη.
4. Επιπλέον, ο φοιτητής πρέπει να έχει μαζί του στυλό, σβηστικό υλικό και αριθμομηχανή, εφόσον απαιτείται και το επιτρέπει ο εξεταστής, του οποίου απαγορεύεται ο δανεισμός. Απαγορεύονται τα κινητά τηλέφωνα, η χρήση τους και τα παρελκόμενά τους, στην αίθουσα των εξετάσεων. Απαγορεύεται επίσης οι εξεταζόμενοι να φέρουν γυαλιά ηλίου και καπέλα. Η ανάγκη να φέρουν τέτοια αποδεικνύεται μόνο με βεβαίωση κρατικού Νοσοκομείου. Αν οι φοιτητές φέρουν τέτοια αντικείμενα ή βιβλία ή σημειώσεις τα αφήνουν με τακτική σειρά στην έδρα και τα παραλαμβάνουν όταν αποχωρούν. Το Πανεπιστήμιο δε φέρει ευθύνη για την απώλειά τους.
5. Η συμπλήρωση του ονόματος και των λοιπών στοιχείων γίνεται με την παραλαβή της κόλλας έστω και αν ο φοιτητής προτίθεται να την παραδώσει λευκή.
6. Βεβαίωση ότι ο φοιτητής προσήλθε στις εξετάσεις δίνεται εφόσον ο επιτηρητής διαπιστώσει με βεβαιότητα την ταυτότητα του εξετασθέντος.
7. Αν ο φοιτητής ζητήσει να απουσιάσει από την αίθουσα εξέτασης, ο επιτηρητής αναγράφει στην κόλλα την ώρα εξόδου του εξεταζόμενου και την ώρα επανεισόδου του. Τα θέματα των εξετάσεων δίνονται στους φοιτητές και παραλαμβάνονται μαζί με τα γραπτά.
8. Η εποπτεία ή επιτήρηση των εξετάσεων διενεργείται από μέλη Δ.Ε.Π., από προσωπικό που προσλαμβάνεται σύμφωνα με το Π.Δ. 407/1980, από Επιστημονικούς ή Εργαστηριακούς Συνεργάτες, από μέλη ΕΔΠ, Ε.Ε.Δ.Ι.Π., Ε.Τ.Ε.Π., από μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές, και μεταδιδακτορικούς συνεργάτες.
9. Οι επόπτες οφείλουν να αποβάλουν από την αίθουσα τον φοιτητή που παραβιάζει τις παραπάνω απαγορεύσεις. Το γραπτό του φοιτητή που αποβάλλεται, μηδενίζεται. Ο επιτηρητής φροντίζει για την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και αναφέρει άμεσα στον υπεύθυνο του μαθήματος τυχόν άρνηση συμμόρφωσης φοιτητή προς τις οδηγίες. Σε περίπτωση άρνησης του φοιτητή να συμμορφωθεί, ο υπεύθυνος του μαθήματος μηδενίζει το γραπτό του. Ο υπεύθυνος του μαθήματος έχει την ευθύνη για την ομαλή και σύμφωνα με τη νομοθεσία και τον κανονισμό, διεξαγωγή της εξεταστικής διαδικασίας.
10. Οι επιτηρητές είναι υπεύθυνοι για την αποτροπή αντιγραφής από τους εξεταζόμενους και λογοδοτούν στη διοίκηση του Τμήματος.
11. Τα θέματα ανακοινώνονται από τον υπεύθυνο για τη διενέργεια των εξετάσεων μέλος Δ.Ε.Π. και σε έκτακτες περιπτώσεις από εκπρόσωπο ή αντικαταστάτη αυτού, το οποίο είναι και το μόνο υπεύθυνο να δίνει δημοσίως διευκρινίσεις σε τυχόν προβλήματα ή απορίες. Οι εξετάσεις διενεργούνται χωρίς τη βοήθεια βιβλίων ή σημειώσεων, εκτός αν το επιτρέπει ρητώς ο διδάσκων, λόγω του είδους των θεμάτων, έπειτα από σχετική έγγραφη ανακοίνωσή του σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από τη διεξαγωγή των εξετάσεων.
12. Αν προκύψουν άλλα προβλήματα που δεν αναφέρονται στον παρόντα Κανονισμό, ούτε προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία (π.χ. διακοπές ρεύματος, αιφνίδια ασθένεια εξεταζόμενου κλπ) αποφασίζει ο υπεύθυνος εξετάσεων του μαθήματος.

Βαθμολογία

1. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.
2. Η βαθμολογία του φοιτητή διαμορφώνεται με βάση την επίδοσή του στις εξετάσεις. Είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη και επιδόσεις σε ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, σε εργασίες ή ασκήσεις.
3. Η επίδοση στα μαθήματα αξιολογείται με βαθμούς που δίνονται κατά τη διαδικασία ελέγχου των γνώσεων. Κάθε μάθημα, εκπαιδευτική δραστηριότητα ή διπλωματική εργασία βαθμολογείται αυτοτελώς σε ακέραιες μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα στη συνολική επίδοση του φοιτητή ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα. Προβιβάσιμοι βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροι του.
4. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων καταχωρούνται από τον διδάσκοντα στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα το αργότερο σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία διεξαγωγής της εξέτασης του μαθήματος. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αναρτώνται στο Διαδικτυακό Πληροφοριακό Σύστημα των Γραμματειών. Υπεύθυνος για την τήρηση των παραπάνω είναι ο/η Γραμματέας του Τμήματος.
5. Ο φοιτητής μπορεί να επανεξετασθεί σε μαθήματα, για τα οποία δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, στην περίοδο του Σεπτεμβρίου ή σε επόμενη εξεταστική περίοδο. Αν πρόκειται για μαθήματα επιλογής, έχει δικαίωμα να τα αντικαταστήσει με άλλα μαθήματα επιλογής, εφόσον δηλωθεί η παρακολούθησή τους. Επανεξέταση στην ίδια εξεταστική περίοδο αποκλείεται.
6. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον ίδιο τον διδάσκοντα επίδειξη του γραπτού του και αιτιολόγηση της βαθμολόγησής του, εντός δύο μηνών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Διόρθωση βαθμού μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από την Γραμματεία με ενυπόγραφο υπηρεσιακό σημείωμα του διδάσκοντος, επιτρέπεται μόνον, λόγω δικαιολογημένης παραδρομής ή αθροιστικού σφάλματος.
7. Ο φοιτητής που έλαβε προβιβάσιμο βαθμό σε ορισμένο μάθημα δε δικαιούται να ζητήσει την εκ νέου συμμετοχή του στις εξετάσεις του εν λόγω μαθήματος με σκοπό να προσπαθήσει να επιτύχει υψηλότερη βαθμολογία (αναβαθμολόγηση). Οι φοιτητές μπορούν να ζητήσουν αναβαθμολόγηση έως 6 μαθημάτων, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατά το 7^ο και 8^ο εξάμηνο των σπουδών τους, με αίτησή τους στην Γραμματεία του Τμήματος, 5 ημέρες πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου και αφού αναρτηθεί το πρόγραμμα των εξετάσεων. Εξετάζονται δε στις αντίστοιχες εξεταστικές περιόδους και το Σεπτέμβριο, από κοινού, μετά των λοιπών εξεταζόμενων φοιτητών.
8. Ο βαθμός που επιτυγχάνεται μετά την αναβαθμολόγηση, εφόσον είναι προβιβάσιμος, είναι οριστικός και σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται δεύτερο αίτημα αναβαθμολόγησης. Κατά την διαδικασία της αναβαθμολόγησης, το μάθημα βαθμολογείται ως εάν εξεταζόταν για πρώτη φορά, χωρίς να λαμβάνεται καθόλου υπόψη ο βαθμός της πρώτης εξέτασης. Με την αίτηση αναβαθμολόγησης ο φοιτητής παραιτείται οριστικώς από τον βαθμό της πρώτης εξέτασης. Αν ο φοιτητής δεν επιτύχει στην εξέταση του μαθήματος, του οποίου ζητεί αναβαθμολόγηση, τότε θεωρείται αποτυχών. Έχει μεν το δικαίωμα να συμμετάσχει και πάλι στις εξετάσεις μέχρι να επιτύχει, σε καμία όμως περίπτωση δεν αναβιώνει το ως άνω οριστικώς αποσβεσθέν δικαίωμά του για αναβαθμολόγηση.
9. Σε περίπτωση αντιγραφής, λογοκλοπής ή άλλου τρόπου φαλκίδευσης του αποτελέσματος των εξετάσεων, δεν ανακοινώνεται βαθμολογία και, ανεξαρτήτως της τυχόν επιβολής πειθαρχικών ποινών, ο φοιτητής παραπέμπεται σε επαναληπτική εξέταση μετά την παρέλευση δύο εξεταστικών περιόδων.

10. Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του διδάσκοντος για δώδεκα (12) μήνες. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία. Η καταστροφή τους είναι καλύτερα να γίνεται σε συσκευές καταστροφής εγγράφων του Ιδρύματος και τα προϊόντα της καταστροφής να ανακυκλώνονται.

Συγγράμματα

1. Όλοι οι προπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος δικαιούνται να επιλέγουν και να προμηθεύονται δωρεάν αριθμό διδακτικών συγγραμμάτων ίσο με τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου και σε κάθε περίπτωση ένα (1) σύγγραμμα ανά μάθημα.
2. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων ελεύθερης πρόσβασης, καθώς και οι έντυπες ή ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές σημειώσεις, ύστερα από την κατ' έτος έγκρισή τους από τη Συνέλευση του Τμήματος, Το διδακτικό σύγγραμμα ανταποκρίνεται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος και καλύπτει ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό προπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών.
3. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα προτεινόμενο διδακτικό σύγγραμμα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, το οποίο προέρχεται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ. Ο συγκεκριμένος κατάλογος συντάσσεται ετησίως ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για καθένα από αυτά, καθώς και των λοιπών καθηγητών που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

Βιβλιοθήκη

Στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς (ΠΠ) λειτουργεί ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη, σε επίπεδο διεύθυνσης ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη μονάδα, με τίτλο «Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης» (ΒΙ.ΚΕ.Π.). Προκειμένου να γίνουν μέλη της ΒΙ.ΚΕ.Π, οι προπτυχιακοί φοιτητές χρειάζεται να εγγραφούν στη Βιβλιοθήκη, σύμφωνα με τις εκάστοτε διαδικασίες και να δηλώσουν ότι αποδέχονται τον κανονισμό λειτουργίας και την νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για την τήρηση των προσωπικών στοιχείων του μέλους. Η εγγραφή καταχωρίζεται στο αυτοματοποιημένο σύστημα της ΒΙ.ΚΕ.Π. και εκδίδεται η κάρτα-μέλους που φέρει μοναδικό αριθμό (barcode). Η λύση της ιδιότητας του μέλους στη ΒΙ.ΚΕ.Π. τελείται με την αποφοίτηση. Οι χρήστες υποχρεούνται να επιστρέψουν υλικό ή εξοπλισμό που έχουν δανειστεί. Η ΒΙ.ΚΕ.Π. λειτουργεί καθημερινά από Δευτέρα έως και Παρασκευή κατά τις ώρες 08.00-20.00 την επίσημη εκπαιδευτική περίοδο. Τον υπόλοιπο χρόνο το ωράριο λειτουργίας καθορίζεται από τις εποπτικές αρχές της Βιβλιοθήκης. (Πληροφορίες για τους όρους δανεισμού θα βρείτε στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου).

Δικαιώματα και υποχρεώσεις φοιτητών

1. Οι φοιτητές διεκπεραιώνουν τις εκπαιδευτικές και εξεταστικές υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος. Συνεργάζονται με το διδακτικό και

ερευνητικό προσωπικό για τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές τους ανάγκες, σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εντύπως ή ηλεκτρονικά από τους διδάσκοντες στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Μπορούν επίσης να απευθύνονται στον Κοσμήτορα και τον Πρόεδρο του Τμήματος για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους.

2. Δικαιούνται επίσης να υποβάλλουν αιτήσεις στη Γραμματεία του Τμήματος. Η απάντηση στις αιτήσεις αυτές δίνεται σε εύλογο χρόνο, γραπτώς ή προφορικώς, από τους αρμοδίους υπαλλήλους του Πανεπιστημίου. Η Γραμματεία οφείλει να δέχεται τους φοιτητές σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες κοινού τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα, προκειμένου να παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες, να δέχεται αιτήσεις κ.λπ., σύμφωνα με την κείμενη πανεπιστημιακή νομοθεσία και τις αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται και ηλεκτρονικά.
3. Οι φοιτητές συμμετέχουν, δια των νομίμως ορισμένων εκπροσώπων τους, ενεργώς στις διοικητικές δραστηριότητες των συλλογικών οργάνων του Τμήματος, συμβάλλοντας στην οργάνωση και λειτουργία των διοικητικών και εκπαιδευτικών διαδικασιών του τελευταίου, καθώς επίσης της οικείας Σχολής και του Πανεπιστημίου γενικότερα. Η διάθεση ελεύθερων αιθουσών για φοιτητικές εκδηλώσεις γίνεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και σε περίπτωση που δεν υπάρχει διαθέσιμη ελεύθερη αίθουσα, διατίθεται αίθουσα σε συνεννόηση και με έγκαιρη ειδοποίηση του διδάσκοντος στη συγκεκριμένη αίθουσα. Οι αίθουσες που διατίθενται πρέπει να παραδίδονται μετά τη χρησιμοποίησή τους, έτσι ώστε να μπορούν να συνεχιστούν απρόσκοπτα οι άλλες λειτουργίες του Τμήματος ή του Ιδρύματος.
4. Οι φοιτητές επιδεικνύουν τη φοιτητική ταυτότητα, όποτε προσέρχονται στη Γραμματεία ή στις εξετάσεις. Πριν από την ορκωμοσία τους παραδίδουν στη Γραμματεία του Τμήματος τη φοιτητική ταυτότητα. Κατά την ανακήρυξη τους γίνεται έλεγχος για τη διακοπή της σίτισης ή/ και στέγασης και της επιστροφής βιβλίων που έχουν δανειστεί.
5. Οι φοιτητές δικαιούνται να χρησιμοποιήσουν τις εργαστηριακές εγκαταστάσεις, τις βιβλιοθήκες, τα αναγνωστήρια και τον λοιπό εξοπλισμό του Πανεπιστημίου σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις.

Βραβεία – Υποτροφίες – Ανταποδοτικές Υποτροφίες

1. Βραβεία – Υποτροφίες

Το Τμήμα με απόφαση της συνέλευσης δύναται να απονέμει διακρίσεις και βραβεία σε φοιτητές, εφόσον υπάρχει σχετική χρηματοδότηση.

Το Πανεπιστήμιο δύναται, εφόσον υπάρχει σχετική επιχορήγηση, να χορηγεί στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του βραβεία και υποτροφίες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων.

2. Ανταποδοτικές υποτροφίες

Το Πανεπιστήμιο δύναται εφόσον υπάρχει σχετική επιχορήγηση να παρέχει στους φοιτητές πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα (40) ώρες μηνιαίως σε υπηρεσίες του Ιδρύματος για εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες. [\[Κανονισμός Υποτροφιών Πανεπιστημίου Πειραιώς\]](#)

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα – Δελτίο Ειδικού Εισιτηρίου

Οι φοιτητές μπορούν να αιτηθούν ηλεκτρονικά **Ακαδημαϊκή Ταυτότητα**, σε ειδικά διαμορφωμένο πληροφοριακό σύστημα, καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Αιτήσεις για Ακαδημαϊκή Ταυτότητα δικαιούνται να υποβάλλουν όλοι οι φοιτητές. *Ωστόσο, ισχύ και Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου για τις μετακινήσεις τους, ώστε να δικαιούνται τις*

προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία εκπνώσεις, θα έχουν μόνο οι Ακαδημαϊκές Ταυτότητες των φοιτητών:

- α) πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.
- β) μερικής φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για διπλάσια έτη από όσα απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.
- γ) κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών, οι οποίοι σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus» για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Η για οποιοδήποτε λόγο διακοπή της φοιτητικής ιδιότητας (διακοπή, διαγραφή) συνεπάγεται αυτόματα παύση του δικαιώματος κατοχής της Ακαδημαϊκής Ταυτότητας, η οποία στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιστρέφεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Θέματα Φοιτητικής Μέριμνας

1. Το Πανεπιστήμιο μεριμνά για την ύπαρξη προϋποθέσεων, οι οποίες θα επιτρέψουν στους φοιτητές να ανταποκριθούν στις πανεπιστημιακές τους υποχρεώσεις, διαμορφώνοντας τους απαραίτητους όρους σπουδών και διαβίωσης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επιδεικνύεται για τους φοιτητές με ειδικές ανάγκες, οι οποίοι έχουν προτεραιότητα και ανάλογη πρόσβαση σε κάθε είδους παροχή και δικαίωμα που απορρέει από τη φοιτητική τους ιδιότητα.

Οι ενεργοί προπτυχιακοί φοιτητές, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Νόμου 4009/2011 (Α195), δικαιούνται **δωρεάν σίτισης** εφόσον φοιτούν για την απόκτηση του πρώτου πτυχίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει η ισχύουσα νομοθεσία και κυρίως την οικογενειακή ή ατομική οικονομική τους κατάσταση και την εντοπιότητα τους.

Ενεργοί φοιτητές θεωρούνται οι:

- α) φοιτητές πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.
- β) φοιτητές μερικής φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για διπλάσια έτη από όσα απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Οι προϋποθέσεις για δωρεάν σίτιση καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη λήψη και ανανέωση της ειδικής ταυτότητας σίτισης ορίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία και ανακοινώνονται από το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας.

2. Στους προπτυχιακούς φοιτητές που φοιτούν για την απόκτηση του πρώτου πτυχίου χορηγείται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις **ετήσιο στεγαστικό επίδομα** σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Στους ενεργούς προπτυχιακούς φοιτητές, εφόσον δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου, δίνεται η δυνατότητα για **δωρεάν διαμονή φοιτητών στις Φοιτητικές Εστίες άλλων Α.Ε.Ι. της Αθήνας**. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δωρεάν διαμονή των φοιτητών καθορίζονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Πειραιώς σύμφωνα και με τις προϋποθέσεις που θέτει κάθε Φοιτητική Εστία. Οι φοιτητές που επιθυμούν δωρεάν διαμονή θα πρέπει να υποβάλλουν αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Πειραιώς.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν.4452/2017, οι προπτυχιακοί φοιτητές που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη **ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη** στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του Ν. 4368/2016. Η έκδοση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθένειας

(Ε.Κ.Α.Α.) για την ανωτέρω κατηγορία φοιτητών, οι οποίοι μετακινούνται σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η κάλυψη των δαπανών που τυχόν προκύπτουν, συνεχίζει να πραγματοποιείται από τις υπηρεσίες του Ιδρύματός σας, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν.

- Κατά τη διαδικασία χορήγησης κοινωνικών παροχών, η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων γίνεται σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679, έτσι ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων και να επιτυγχάνεται η ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων χωρίς οποιαδήποτε μορφή διάκρισης.

Προϋποθέσεις Απονομής Τίτλου Σπουδών

- Ο/η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα σαράντα τέσσερα (44) μαθήματα που προβλέπονται από το Πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό των 240 πιστωτικών μονάδων (ECTS).
- Ως ημερομηνία ανακήρυξης των πτυχιούχων ορίζεται η ημερομηνία του τελευταίου εξεταζόμενου μαθήματος κάθε εξεταστικής περιόδου του Τμήματος.
- Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου ο οποίος υπολογίζεται σε δεκαδική βάση με δύο (2) δεκαδικά ψηφία.
- Ο βαθμός του πτυχίου συνοδεύεται από χαρακτηρισμό ως εξής:
  - Άριστα, για βαθμό από 8,50 (συμπεριλαμβανομένου) έως 10,00
  - Λίαν Καλώς, για βαθμό από 6,50 (συμπεριλαμβανομένου) έως 8,49
  - Καλώς, για βαθμό από 5,00 έως 6,49

Κινητικότητα φοιτητών - Φιλοξενούμενοι Φοιτητές

- Φοιτητές οι οποίοι προέρχονται από άλλα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών-ευρωπαϊκών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας εγγράφονται ως φιλοξενούμενοι φοιτητές του Τμήματος.
- Οι φιλοξενούμενοι φοιτητές έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν οι φοιτητές του Τμήματος για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτό, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.
- Προκειμένου περί φοιτητών εγγεγραμμένων στα ελληνικά Α.Ε.Ι., οι πιστωτικές μονάδες (credits), ο χρόνος φοίτησης, η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων και η βαθμολογία τους στο Α.Ε.Ι. υποδοχής λαμβάνονται υπόψη, μεταφέρονται και θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν στο Α.Ε.Ι. προέλευσης, εφόσον τα μαθήματα αυτά περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένο πρόγραμμα συνεργασίας.
- Σε όσους έχουν παρακολουθήσει διεθνή ή ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης μέσω προγραμμάτων του Πανεπιστημίου αναγνωρίζεται υποχρεωτικώς ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, μετατρέπόμενη στην προαναφερομένη βαθμολογική κλίμακα, σύμφωνα με τη σχετική εκπαιδευτική συμφωνία και το πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας κατά τις κείμενες διατάξεις. Η βαθμολογία μαθημάτων σε αλλοδαπά Α.Ε.Ι. πρέπει να αποδεικνύεται με πρωτότυπο επίσημο έγγραφο του αλλοδαπού Α.Ε.Ι. νομίμως μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα.
- Είναι δυνατή η αναγνώριση Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) μέσω του προγράμματος ERASMUS. Η αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων είναι η διαδικασία μέσω της οποίας πιστοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ότι μερικά από τα μαθησιακά

αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί και αξιολογηθεί σε άλλο ίδρυμα βρίσκονται σε πλήρη συνάφεια με τα μαθησιακά αποτελέσματα προσφερόμενων μαθημάτων. Δεδομένης της ποικιλίας των προγραμμάτων και των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, οι πιστωτικές μονάδες και τα μαθησιακά αποτελέσματα μιας εκπαιδευτικής ενότητας σε διαφορετικά προγράμματα, δεν είναι ταυτόσημα. Συνεπώς, ακολουθείται μια ευέλικτη προσέγγιση για την αναγνώριση των πιστωτικών μονάδων που λαμβάνονται σε άλλο ίδρυμα. Η Συμφωνία Μάθησης υπογράφεται πριν την αναχώρηση του Φοιτητή και έτσι ο Φοιτητής γνωρίζει εκ των προτέρων ότι τα μαθήματα που θα πάρει στο εξωτερικό, θα αναγνωριστούν πλήρως, μετά από επιτυχή ολοκλήρωσή τους. Επισημαίνεται ότι εάν ο φοιτητής επιλέξει να παρακολουθήσει ένα μάθημα, το οποίο δεν εντάσσεται στο Πρόγραμμα Σπουδών του και δεν επιθυμεί να υπολογιστεί για την απόκτηση του τίτλου σπουδών του, αυτό δύναται να αναγραφεί στο πεδίο 6.1 του Παραρτήματος Διπλώματος.

Τίτλος Σπουδών – Πιστοποιητικά

1. Το Πτυχίο είναι δημόσιο έγγραφο. Ο τύπος του ορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δύο αντίγραφα πτυχίου και δύο πιστοποιητικά πτυχιούχου. Ο πτυχιούχος δικαιούται να λάβει το πτυχίο σε περγαμηνή, αφού καταθέσει στη Γραμματεία σχετικό παράβολο της Οικονομικής Υπηρεσίας του Ιδρύματος, οριζόμενο από το Πρυτανικό Συμβούλιο.
2. Στους φοιτητές, δύναται να χορηγείται Πιστοποιητικό Σπουδών, Βεβαίωση Αναλυτικής Βαθμολογίας και Πιστοποιητικό Περάτωσης στην Ελληνική και σε μετάφραση στην Αγγλική γλώσσα, με αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος.

Ειδικό Συμβούλιο Σπουδών

1. Σε κάθε Τμήμα συνιστάται Ειδικό Συμβούλιο Σπουδών, το οποίο συγκροτείται από την Συνέλευση του Τμήματος, με πρόεδρο τον Πρόεδρο του Τμήματος ή αναπληρωτή του, το οποίο αποτελείται κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές.
2. Οι καθηγητές εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος και οι εκπρόσωποι των Φοιτητών εκλέγονται, από το σύνολο των ενεργών φοιτητών του Τμήματος.
3. Το Ειδικό Συμβούλιο Σπουδών συζητά και διατυπώνει προτάσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 20

Σύμβουλοι Σπουδών

1. Κάθε Σεπτέμβριο η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει καθήκοντα Συμβούλων Σπουδών σε ένα ή περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π.. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ορίζονται εκ περιτροπής με ετήσια θητεία, η οποία αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους και μπορεί να ανανεώνεται με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερόμενου.
2. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν, πληροφορούν και συμβουλεύουν τους φοιτητές σε όλα τα θέματα των σπουδών τους και της μετέπειτα επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, συμβουλεύουν και υποστηρίζουν τους πρωτοετείς φοιτητές με σκοπό να διευκολυνθεί η μετάβαση από την δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και καταβάλλουν ιδιαίτερη υποστηρικτική φροντίδα σε φοιτητές που αντιμετωπίζουν

οικογενειακές, προσωπικές ή άλλες δυσκολίες στην επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.

3. Οι Σύμβουλοι Σπουδών ενημερώνουν τη Συνέλευση του Τμήματος για το έργο και την δραστηριότητά τους.

Δομή Προγράμματος Σπουδών

Δομή Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

1. Οι προπτυχιακές σπουδές διεξάγονται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του οποίου η διάρθρωση περιγράφεται αναλυτικά στον παρόντα Οδηγό Σπουδών με: αναφορά στα μαθήματα/εκπαιδευτικές ενότητες και τους/τις διδάσκοντες/ουσες κάθε εξαμήνου, περιγραφή της χρονικής αλληλουχίας ή αλληλεξάρτησης μαθημάτων (προαπαιτούμενα, συναπαιτούμενα κλπ), ειδικότερες προβλέψεις για κύκλους μαθημάτων, κατευθύνσεις, ροές κλπ.
2. Σε αυτό εμπεριέχονται οι τίτλοι των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τα περιγράμματά τους, οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, που αναλογούν σε κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, οι πιστωτικές μονάδες καθώς επίσης η χρονική αλληλουχία και αλληλεξάρτησή τους. Στο πρόγραμμα σπουδών γίνεται αναφορά στα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα από τη διδασκαλία κάθε μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας ή πρακτικής άσκησης. Το πρόγραμμα σπουδών δύνανται να περιλαμβάνει μαθήματα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών.
3. Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα εξυπηρετούν το σκοπό της απόκτησης προσόντων, σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Συνιστούν περιγραφές/δηλώσεις των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που το Πρόγραμμα επιδιώκει να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες μετά την επιτυχή περάτωση κάθε εκπαιδευτικής/μαθησιακής δραστηριότητας.
4. Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα καθορίζονται από τους/τις διδάσκοντες/ουσες ή υπεύθυνους/ες κάθε εκπαιδευτικής/μαθησιακής δραστηριότητας. Τα μαθησιακά αποτελέσματα, καθώς επίσης οι τρόποι/μέθοδοι και τα κριτήρια αξιολόγησης του βαθμού επίτευξής τους, θα πρέπει να ορίζονται με σαφήνεια σε όλα τα περιγράμματα μαθημάτων, στο πλαίσιο διασφάλισης της διαφάνειας.
5. Για τη διασφάλιση της συνεκτικότητας του Προγράμματος οι ακαδημαϊκοί/ές υπεύθυνοι/ες για τη διδασκαλία οφείλουν να επιδιώκουν τη σύνδεση και συνάφεια μεταξύ επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, διδακτικών/μαθησιακών προσεγγίσεων και μεθόδων/τεχνικών αξιολόγησης. Το πλαίσιο αυτό αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ποιότητας του παρεχόμενου Προγράμματος, κεντρική επιδίωξη της φοιτητοκεντρικής προσέγγισης της διδασκαλίας – μάθησης και καταστατικό μηχανισμό της φοιτητικής διαρροής.
6. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρα 14 και 16 του ν. 3374/2005 και Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-2007) το Πανεπιστήμιο οργανώνει τα προγράμματα προπτυχιακών σπουδών με βάση το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων, ώστε τα προγράμματα σπουδών να μπορούν να περιγράψουν με την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε όλα τα αυτοτελή εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία και δραστηριότητες που τα συνθέτουν και να είναι επίσης δυνατή η μεταφορά και συσσώρευση επιτυχών επιδόσεων σε άλλα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών του ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι. σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

7. Το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων βασίζεται στον φόρτο εργασίας, τον οποίο απαιτείται να καταβάλει κάθε φοιτητής για να επιτύχει τους αντικειμενικούς στόχους ενός προγράμματος σπουδών, ανάλογα με τα εκάστοτε μαθησιακά αποτελέσματα και τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες που επιδιώκεται να αποκτηθούν μετά την επιτυχή ολοκλήρωσή του.
8. Ο φόρτος εργασίας συνίσταται στον χρόνο που υπολογίζεται ότι χρειάζεται να δαπανήσει κατά μέσο όρο ένας φοιτητής για να ολοκληρώσει επιτυχώς όλες τις προγραμματισμένες εκπαιδευτικές διαδικασίες και να επιτύχει τα μαθησιακά αποτελέσματα.
9. Οι πιστωτικές μονάδες αποδίδονται σε κάθε μάθημα (διάλεξη, σεμινάριο κ.λπ.), πρακτική άσκηση, πτυχιακή ή διπλωματική εργασία και οτιδήποτε άλλο είναι απαραίτητο σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για την επίτευξη των εκάστοτε επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, ανάλογα με το αντικείμενο κάθε προγραμματισμένης εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αρμόδιο όργανο για την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε κάθε αυτοτελές εκπαιδευτικό συστατικό στοιχείο και δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών είναι η Συνέλευση του Τμήματος.
10. Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε 60 πιστωτικές μονάδες. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε 30 πιστωτικές μονάδες.
11. Οι προπτυχιακές σπουδές οδηγούν σε τίτλο σπουδών επιπέδου 6 σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ).
12. Για την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν από τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών με άλλες χώρες κάθε Τμήμα μπορεί να αποφασίζει να προσφέρει ορισμένα μαθήματα στην αγγλική γλώσσα ή σε άλλη επίσημη γλώσσα της Ε.Ε. Σε αυτή την περίπτωση οι εξετάσεις θα διεξάγονται στη γλώσσα που διεξάγεται το μάθημα.
13. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την ποσοστιαία αναλογία μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων και τον τρόπο αναπλήρωσής τους βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Επίσης μπορεί να αποφασίσει το ποσοστό των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων ως προς τον συνολικό αριθμό μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου.
14. Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης του Τμήματος.
15. Η πλήρης υιοθέτηση του Προγράμματος Σπουδών είναι σκόπιμη και ενδεδειγμένη. Όμως, το Πρόγραμμα Σπουδών δεν δεσμεύει τους φοιτητές ως προς τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο και, κατά συνέπεια, κάθε φοιτητής μπορεί να καταρτίσει κατά την κρίση του το ατομικό του πρόγραμμα μαθημάτων. Η ελαστικότητα αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί επωφελώς από τους φοιτητές και φοιτήτριες που έχουν περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο (στρατευμένοι, εργαζόμενοι παράλληλα με τις σπουδές τους, φοιτητές και φοιτήτριες με αυξημένες οικογενειακές ή περιστασιακές υποχρεώσεις κλπ).

Πρακτική άσκηση

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει πρακτική άσκηση στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η πρακτική άσκηση αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με την αγορά εργασίας, στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, στη σύνδεση των σπουδών με την επαγγελματική απασχόληση στην ανάδειξη των δεξιοτήτων των ασκουμένων καθώς επίσης στην απασχολησιμότητα και στην επαγγελματική δικτύωση τους. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται από τους φοιτητές κατά τους όρους που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Η πρακτική άσκηση διεξάγεται στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων ή μη προγραμμάτων σε επιχειρήσεις και γενικότερα οργανισμούς ιδιωτικούς ή δημοσίους σχετικούς με το αντικείμενο σπουδών των φοιτητών του Τμήματος. Η χρηματοδότηση του

προγράμματος της πρακτικής άσκησης μπορεί να γίνεται αν απαιτείται, εκτός από το Ίδρυμα και από ιδιωτικούς ή άλλους φορείς.

Πρόγραμμα Σπουδών

Μαθήματα, Κατηγορία Μαθήματος, Ώρες Διδασκαλίας, Πιστωτικές Μονάδες (ECTS), Διδάσκοντες

Πρώτο Εξάμηνο				
Τίτλος Μαθήματος	Κατηγορία Μαθήματος	Ώρες Διδασκαλίας εβδ.	Πιστωτικές Μονάδες	Διδάσκοντες
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	Υ	4	5	Α. Τζιαμπίρης Καθηγητής Ε. Ευαγόρου Επικ. Καθηγητής
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	Υ	4	5	Γ. Γαλανός Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	Υ	4	5	Π. Λιάκουρας Καθηγητής
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Υ	4	5	Μ. Σημίτη Καθηγήτρια
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	Υ	4	5	Α. Αλιγιζάκη ΕΔΙΠ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ: ΘΕΣΜΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.	Υ	4	5	Α. Αλιγιζάκη ΕΔΙΠ Δ. Παναγιωτάτου Εντεταλμένη Διδάσκουσα

Δεύτερο Εξάμηνο				
Τίτλος Μαθήματος	Κατηγορία Μαθήματος	Ώρες Διδασκαλίας εβδ.	Πιστωτικές Μονάδες	Διδάσκοντες
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ – ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Υ	4	5	Ε. Χειλά Ομότιμη Καθηγήτρια

				A. Λιαρόπουλος Αναπλ. Καθηγητής I. Κωνσταντόπουλος Επικ, Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Υ	4	5	Π. Λιάκουρας Καθηγητής
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	Υ	4	5	Χ. Χατζηεμμανουήλ Καθηγητής Γ. Γαλανός Αναπλ. Καθηγητής Α. Δαγούμας, Αναπλ. Καθηγητής
ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	Υ	4	5	Φ. Ασδεράκη Καθηγήτρια Α. Αλιγιζάκη ΕΔΙΠ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	Υ	4	5	Γ. Γαλανός Αναπλ. Καθηγητής
ΠΟΣΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ	Υ	4	5	Ι. Παραβάντης Καθηγητής
ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ II	ΕΕ	3	3	Ε. Μαμάκου ΕΕΠ

Τρίτο Εξάμηνο

<i>Τίτλος Μαθήματος</i>	<i>Κατηγορία Μαθήματος</i>	<i>Ώρες Διδασκαλίας εβδ.</i>	<i>Πιστωτικές Μονάδες</i>	<i>Διδάσκοντες</i>
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Υ	4	5	Κ. Κολιόπουλος Καθηγητής
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Υ	4	5	Α. Τζιαμπίρης Καθηγητής Ε. Χειλά Ομότιμη Καθηγήτρια Ι. Κωνσταντόπουλος Επικ. Καθηγητής

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	Υ	4	5	Φ. Ασδεράκη Καθηγήτρια
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Υ	4	5	Κ. Μπότσιου Καθηγήτρια
ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	Υ	4	5	Γ. Γαλανός Αναπλ. Καθηγητής Χ. Αγκυρόπουλος Επικ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ & ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	Υ	4	5	Γ. Γαλανός Αναπλ. Καθηγητής
Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	ΕΕ	3	3	Ε. Μαμάκου ΕΕΠ

Τέταρτο Εξάμηνο				
<i>Τίτλος Μαθήματος</i>	<i>Κατηγορία Μαθήματος</i>	<i>Ώρες Διδασκαλίας εβδ.</i>	<i>Πιστωτικές Μονάδες</i>	<i>Διδάσκοντες</i>
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ & ΘΕΩΡΙΑ ΠΑΙΓΝΙΩΝ	Υ	4	5	Ι. Παραβάντης Καθηγητής Κ. Κολιόπουλος Καθηγητής
ΘΕΩΡΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	Υ	4	5	Ε. Χειλά Ομότιμη Καθηγήτρια Ν. Ραπτόπουλος Αναπλ. Καθηγητής Δ. Τσιριγώτης Αναπλ. Καθηγητής
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΟΠΙΗΣΗ	Υ	4	5	Φ. Ασδεράκη Καθηγήτρια Α. Λιαρόπουλος Αναπλ. Καθηγητής
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ: ΟΝΕ & ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	Υ	4	5	Χ. Χατζηεμμανουήλ Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Υ	4	5	Σ. Ρουκανάς Καθηγητής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	Υ	4	5	Φ. Ασδεράκη Καθηγήτρια Ε. Μαρκοζάνη Επικ. Καθηγήτρια
---	---	---	---	---

Μαθήματα Επιλογής (5^{ου} & 7^{ου} Εξαμήνου)

Τίτλος Μαθήματος	Κατηγορία Μαθήματος	Ώρες Διδασκαλίας εβδ.	Πιστωτικές Μονάδες	Διδάσκοντες
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΜΕ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Ε	3	6	Αθ. Σαμαράς, Αναπλ. Καθηγητής
ΚΙΝΑ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΟΛΟΣ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Ε	3	6	Δ. Τσιριγώτης, Αναπλ. Καθηγητής
ΟΙ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ	Ε	3	6	Ε. Ευαγόρου, Αναπλ. Καθηγητής
ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΡΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	Ε	3	6	Αθ. Σαμαράς, Αναπλ. Καθηγητής
ΕΥΡΩΑΤΛΑΝΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	Ε	3	6	Α. Λιαρόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ Η.Π.Α.	Ε	3	6	Ι. Κωνσταντόπουλος, Επικ. Καθηγητής
Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ ΣΤΟΝ 20 ^Ο ΑΙΩΝΑ	Ε	3	6	Κων. Μπότσιου, Καθηγήτρια
ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Ε	3	6	Ν. Ραπτόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (R&D) ΣΤΗΝ ΕΕ (European Union's Policies in Education, Training, Research and Innovation)	Ε	3	6	Φ. Ασδεράκη, Καθηγήτρια Χ. Κοντογουλίδου, ΕΔΙΠ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 5 ^{ΟΥ} ή 7 ^{ΟΥ} ΕΞ	Ε	3	6	Αικ. Οικονόμου, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	Ε	3	6	Μ. Σημίτη, Καθηγήτρια

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ	E	3	6	Εμμ. Καρακώστας Εντεταλμένος Διδάσκων
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	E	3	6	Ι. Κωνσταντόπουλος, Επικ. Καθηγητής Α. Λιαρόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
From the Big Bang to Great Powers: Science and Geopolitics	E	3	6	Ι. Παραβάντης, Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗ ΝΑ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ	E	3	6	Ν. Ραπτόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΕΡΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	E	3	6	Δ. Τσιριγώτης, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	E	3	6	Σ. Ρουκανάς, Καθηγητής
ΜΕΘΟΔΟΙ ΛΗΨΕΩΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (Decision Making Methods)	E	3	6	Ι. Παραβάντης, Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	E	3	6	Εμμ. Καρακώστας Εντεταλμένος Διδάσκων
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	E	3	6	Αικ. Οικονόμου, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	E	3	6	Η. Παπαγιαννόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ	E	3	6	Π. Λιάκουρας, Ομότιμος Καθηγητής Ε. Χειλά, Ομότιμη Καθηγήτρια
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	E	3	6	Α. Οικονόμου, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	E	3	6	Κ. Κολιόπουλος, Καθηγητής
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ	E	3	6	Η. Παπαγιαννόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	E	3	6	Α. Λιαρόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	E	3	6	Ε. Ευαγόρου, Αναπλ. Καθηγητής

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ	Ε	3	6	Α. Δαγούμας, Αναπλ. Καθηγητής
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Ε	3	6	Α. Δαγούμας, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	Ε	3	6	Ε. Μαμάκου ΕΕΠ
Natural resources as a source of conflict in international relations	Ε	3	6	Γ.- Α. Παναγοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα
Διεθνείς σχέσεις στην Ευρασία και τον Ειρηνικό	Ε	3	6	Γ.- Α. Παναγοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα
EU SECURITY RESILIENCE AND SUSTAINABILITY	Ε	3	6	Αλ. Νικοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Ε	3	6	Α. Αλιγιζάκη, ΕΔΙΠ
ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	Ε	3	6	Χρ. Νίκου, ΕΕΠ
ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ Ι (5ου)	ΕΕ	3	3	Χαράλ. Γκούσιος, Καθηγητής Χρ. Νίκου ΕΕΠ
ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ Ι (7ου)	ΕΕ	3	3	Χαράλ. Γκούσιος, Καθηγητής Χρ. Νίκου ΕΕΠ
ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (5ου)	ΕΕ	3	3	Ε. Αλεξιάδου ΕΕΠ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ (7ου)	ΕΕ	3	3	Ε. Αλεξιάδου ΕΕΠ

// Μαθήματα Επιλογής (6^{ου} & 8^{ου} Εξαμήνου)

Τίτλος Μαθήματος	Κατηγορία Μαθήματος	Ώρες Διδασκαλίας εβδ.	Πιστωτικές Μονάδες	Διδάσκοντες
ΘΕΩΡΙΑ ΠΑΙΓΝΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Ε	3	6	Ι. Παραβάντης, Καθηγητής Ε. Ευαγόρου, Αναπλ. Καθηγητής

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ	Ε	3	6	Κ. Κολιόπουλος, Καθηγητής Ε. Ευαγόρου, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑΣ	Ε	3	6	Π. Λιάκουρας, Ομότ. Καθηγητής
ΤΟΥΡΚΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Ε	3	6	Ν. Ραπτόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	Ε	3	6	Α. Σαμαράς, Αναπλ. Καθηγητής
Η ΥΨΗΛΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΗΠΑ- 18 ^{ος} ΑΙΩΝΑΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ (η διδασκαλία θα πραγματοποιείται στα αγγλικά)	Ε	3	6	Α. Τζιαμπίρης, Καθηγητής
ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	Ε	3	6	Γ. Παπαναστασάπουλος, Καθηγητής (Τμήμα ΟΔΕ)
ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	Ε	3	6	Μ. Τσόγκας, Καθηγητής (Τμήμα ΟΔΕ)
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	Ε	3	6	Α. Οικονόμου, Αναπλ. Καθηγήτρια
EUROPEAN FOREIGN POLICY AND REGIONAL COOPERATION IN THE EAST MEDITERRANEAN	Ε	3	6	Φ. Ασδεράκη, Καθηγήτρια Ε. Μαρκοζάνη Επίκ. Καθηγήτρια
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	Ε	3	6	Α. Οικονόμου, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΘΕΣΜΟΙ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Ε	3	6	Ι. Κωνσταντόπουλος, Επίκ. Καθηγητής
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ	Ε	3	6	Α. Νικοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ / ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ	Ε	3	6	Δ. Τσιριγώτης, Αναπλ. Καθηγητής
ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΕ	Ε	3	6	Α. Νικοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα

MIGRATION AND THE EU: CHALLENGES AND PROSPECTS	E	3	6	Φ. Ασδεράκη, Καθηγήτρια Ε. Μαρκοζάνη Επικ. Καθηγήτρια
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	E	3	6	Ι. Κωνσταντόπουλος, Επικ. Καθηγητής
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	E	3	6	Γ. Γαλανός, Αναπλ. Καθηγητής
ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	E	3	6	Α. Σαμαράς, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΧΩΡΩΝ	E	3	6	Εμμ. Καρακώστας Εντεταλμένος Διδάσκων
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	E	3	6	Ε. Χειλά, Ομότιμη Καθηγήτρια Ν. Ραπτόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής Α. Λιαρόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ 6^ο ή 8^ο εξ	E	3	6	Αικ Οικονόμου, Αναπλ. Καθηγήτρια
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	E	3	6	Κων. Μπότσιου, Καθηγήτρια
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	E	3	6	Αθ. Δαγούμας, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΨΥΧΡΟ ΠΟΛΕΜΟ	E	3	6	Κων. Μπότσιου, Καθηγήτρια
ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	E	3	6	Μ. Σημίτη, Καθηγήτρια
ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	E	3	6	Αθ. Δαγούμας, Αναπλ. Καθηγητής
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	E	3	6	Η. Παπαγιαννόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΜΚΟ	E	3	6	Μ. Σημίτη, Καθηγήτρια
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	E	3	6	Κ. Κολιόπουλος, Καθηγητής

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	E	3	6	Ε. Ευαγόρου, Αναπλ. Καθηγητής
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (SEMINAR ON CONTEMPORARY INTERNATIONAL POLITICS)	E	3	6	Αρ. Τζιαμπίρης, Καθηγητής
ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	E	3	6	Δ. Τσιριγώτης, Αναπλ. Καθηγητής
ΕΥΡΩΠΗ- ΑΦΡΙΚΗ: ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ, ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	E	3	6	Χρ. Βλάμης Εντεταλμένος Διδάσκων
DIGITAL POLICY AND DIPLOMACY	E	3	6	Ε. Μαμάκου, ΕΕΠ
ΚΑΡΛ ΣΜΙΤ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	E	3	6	Η. Παπαγιαννόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής
ENERGY SECURITY IN THE 21st CENTURY	E	3	6	Γ.- Α. Παναγοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (Histoire de la Civilisation occidentale) * η διδασκαλία του μαθήματος πραγματοποιείται στα γαλλικά	E	3	6	Χρ. Νίκου, ΕΕΠ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	E	3	6	Α. Αλιγιζάκη, ΕΔΙΠ
ΑΙΤΙΑ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ	E	3	6	Γ.- Α. Παναγοπούλου Εντεταλμένη Διδάσκουσα
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ Η.Π.Α.	3	6	ΔΣ	Π. Χατζηλυμπέρη Εντεταλμένη Διδάσκουσα
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	3	6	ΕΣ	Μ. Καραβίας Εντεταλμένος Διδάσκων
ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ II (6^{ου})	E	3	6	Χαράλ. Γκούσιος, Καθηγητής Χρ. Νίκου ΕΕΠ
ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ II (8^{ου})	E	3	6	Χαράλ. Γκούσιος, Καθηγητής Χρ. Νίκου ΕΕΠ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ (6 ^{ου})	ΕΕ	3	3	Ε. Αλεξιάδου ΕΕΠ
ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (8 ^{ου})	ΕΕ	3	3	Ε. Αλεξιάδου ΕΕΠ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΕΙΘΩ- ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	ΕΕ	3	3	Α. Σαμαράς, Αναπλ. Καθηγητής

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ Ι (5ου)
2. ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ Ι (7ου)
3. ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (5ου)
4. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ (7ου)
5. ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΙΙ (6ου)
6. ΓΑΛΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΙΙ (8ου)
7. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ (6ου)
8. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ (8ου)

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΕΙΘΩ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι φοιτητές του Τμήματος με ακαδ. έτος εισαγωγής 2016-2017 και 2015-2016 θα ολοκληρώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών που ίσχυε όταν εισήχθησαν στο Τμήμα.

Οι φοιτητές οι οποίοι κατά το ακαδ. έτος 2018-2019 έχουν υπερβεί τα 4 έτη σπουδών, θα ολοκληρώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών που ίσχυε όταν εισήχθησαν στο Τμήμα.

Οι φοιτητές οι οποίοι κατά το ακαδ. έτος 2024-2025 έχουν υπερβεί τα 4 έτη σπουδών, θα ολοκληρώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών που ίσχυε όταν εισήχθησαν στο Τμήμα.

Στην ιστοσελίδα του Τμήματος αναρτάται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας των μαθημάτων του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους, προκειμένου οι φοιτητές να παρακολουθήσουν τη διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους. <https://www.des.unipi.gr/el/undergraduate/timetables>

Στην ιστοσελίδα του Τμήματος αναρτάται το Ωρολόγιο Πρόγραμμα Εξετάσεων του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου και της επαναληπτικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου του ακαδημαϊκού έτους 2024-2025, προκειμένου οι φοιτητές να προσέλθουν για την εξέταση των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους. <https://www.des.unipi.gr/el/undergraduate/timetables>

Περιεχόμενο μαθημάτων

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Α΄ Εξάμηνο

1. Ευρωπαϊκή Πολιτική Ιστορία

Το μάθημα καλύπτει το θεωρητικό και εμπειρικό σκέλος που αφορά στην στρατηγική δράση των μεγάλων δυνάμεων στο διεθνές σύστημα. Μέσα στα πλαίσια αυτά παρουσιάζονται και αναλύονται διεξοδικά τα ακόλουθα: Πρώτον, τα βασικά χαρακτηριστικά και η στρατηγική συμπεριφορά των μεγάλων δυνάμεων και οι στρατηγικές επιλογές που έχουν για να δράσουν, δεύτερον, η συστημική θεωρία μελέτης των διεθνών φαινομένων για την κατανόηση της δράσης και της συμπεριφοράς των μεγάλων δυνάμεων, τρίτον, παραδείγματα από περιπτωσιολογικές μελέτες των δύο τελευταίων αιώνων που αφορούν τη συμπεριφορά των μεγάλων δυνάμεων όπως αυτές των ΗΠΑ (1900-σήμερα), της Σοβ. Ένωσης (1917-1991), της Γερμανίας (1868-1945), της Ιαπωνίας (1868-1945), της Μεγ. Βρετανίας (1792-1990) και της Γαλλίας (1789-1945). Επιπρόσθετα και σε μια εξειδικευμένη προοπτική αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μεγάλων δυνάμεων, η ισορροπία ισχύος μεταξύ μεγάλων δυνάμεων και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός ασφαλείας, η έννοια του πολέμου μεταξύ μεγάλων δυνάμεων, η έννοια της ισχύος και οι συντελεστές ισχύος που αναπτύσσουν οι μεγάλες δυνάμεις, τα πυρηνικά όπλα και οι επιπτώσεις τους στον ανταγωνισμό των μεγάλων δυνάμεων.

2. Εισαγωγή στην Οικονομική

Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα παρουσιάζονται σε απλουστευμένη μορφή οι βασικές έννοιες της οικονομικής επιστήμης, ο τρόπος προσέγγισής τους και οι μέθοδοι ανάλυσής τους. Ειδικότερα αναλύονται οι βασικές έννοιες, οι μέθοδοι, οι τεχνικές, τα εργαλεία και ο τρόπος προσέγγισης της επικρατούσας σήμερα οικονομικής θεωρίας τόσο στο μικροοικονομικό όσο και στο μακροοικονομικό επίπεδο.

Συγκεκριμένα αναπτύσσονται οι ακόλουθες ενότητες:

1. Η οικονομική επιστήμη, θεωρίες και υποδείγματα

2. Οικονομικά δεδομένα και οικονομικά μεγέθη
3. Καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων, αποτελεσματικότητα, κόστος ευκαιρίας
4. Ζήτηση και προσφορά
5. Ελαστικότητα
6. Επιλογές καταναλωτή και ζήτηση
7. Κόστος και οι αποφάσεις προσφοράς των επιχειρήσεων
8. Μορφές Αγοράς
9. Οικονομικά της ευημερίας
10. Εισαγωγή στη μακροοικονομική θεωρία και τα μακροοικονομικά μεγέθη
11. Η πραγματική οικονομία στη μακροχρόνια περίοδο
12. Τιμές και χρήμα στη μακροχρόνια περίοδο
13. Οικονομική μεγέθυνση και οικονομικοί κύκλοι
14. Μακροοικονομική πολιτική

3. Διεθνείς Θεσμοί & Οργανισμοί

Κύριος στόχος είναι η εξοικείωση των πρωτοετών φοιτητών με το θεσμικό σύστημα της Ε.Ε. και τις αρμοδιότητες των κυριότερων θεσμικών οργάνων καθώς και τις αλλαγές που έφερε η Συνθήκη της Λισαβόνας και η κατανόηση του τρόπου λήψης αποφάσεων. Κατ' αρχήν γίνεται μια εισαγωγή για το ρόλο των θεσμών στο διεθνές σύστημα και σ' επιμέρους 'τάξεις' και αναφορά στη συζήτηση για το ρόλο των θεσμών στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση (Grieco, 1988, Mearsheimer, 1994, Keohane, 1984, Keohane and Martin, 1995, Martin & Simmons, 1998, March and Olsen, 1998). Κατόπιν, εξετάζεται η εξελικτική πορεία διαμόρφωσης του ευρωπαϊκού θεσμικού συστήματος από τις ιδρυτικές συνθήκες έως σήμερα, η διάκριση μεταξύ διακυβερνητικών και υπερεθνικών οργάνων καθώς και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και των ευρωπαϊκών οργάνων. Η έμφαση δίνεται στη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Αναλύεται επίσης ο ρόλος των επικουρικών οργάνων, όπως η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή Περιφερειών.

4. Εισαγωγή στην Πολιτική Επιστήμη: Συγκριτική Πολιτική

Με το συγκεκριμένο μάθημα επιχειρείται η εξοικείωση του φοιτητή με κεντρικές έννοιες της Πολιτικής Επιστήμης. Αρχικά αναλύονται οι όροι *πολιτική, λαός, ισχύς* και *εξουσία*, καθώς και τα κεντρικά χαρακτηριστικά της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Στη συνέχεια, αναλύονται πολιτικά καθεστώτα που διαφοροποιούνται από το πρότυπο των σύγχρονων δυτικών κοινοβουλευτικών δημοκρατιών. Ακολουθεί η ανάλυση της εκλογικής διαδικασίας στις κοινοβουλευτικές δημοκρατίες (π.χ. εκλογική συμμετοχή, εκλογικά συστήματα), καθώς και των εναλλακτικών μορφών πολιτικής συμμετοχής, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κρίση των σύγχρονων φιλελεύθερων δημοκρατιών. Εν συνεχεία αναλύονται τα πολιτικά κόμματα και οι ομάδες συμφερόντων, ως κεντρικοί πολιτικοί θεσμοί της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Εξετάζονται η ιστορική εξέλιξη των πολιτικών κομμάτων, οι τύποι των κομματικών δομών, οι πολιτικές λειτουργίες των κομμάτων, καθώς και οι τύποι των

κομματικών συστημάτων. Ακολουθεί η ενότητα για τις ομάδες συμφερόντων, όπου αναλύονται οι δίοδοι πρόσβασης και οι προϋποθέσεις επιρροής των ομάδων συμφερόντων και τέλος το μοντέλο του πλουραλισμού και του κορπορατισμού. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την εξέταση του ρόλου της εκτελεστικής εξουσίας στα κοινοβουλευτικά, τα προεδρικά και τα ημι-προεδρικά συστήματα. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή με κεντρικές έννοιες της Πολιτικής Επιστήμης, ώστε να μπορεί να κατανοήσει την υφιστάμενη λειτουργία του πολιτικού συστήματος, καθώς και την ιστορική διαδικασία διαμόρφωσης και παγίωσής του.

5. Εισαγωγή στο Δίκαιο

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παροχή στους φοιτητές μιας πανοραμικής εικόνας του Δικαίου μέσω της εισαγωγής τους στην θεωρία του Δικαίου και της παρουσίασης των βασικών εννοιών και στοιχείων του.

Ειδικότερα, δίνεται έμφαση στις παρακάτω επιμέρους εκφάνσεις του Δικαίου:

1. Η Έννοια και τα χαρακτηριστικά του Δικαίου
2. Πηγές και διακρίσεις του Δικαίου
3. Το πολίτευμα και το Σύνταγμα του κράτους, Η διάκριση των λειτουργιών του. Το εκλογικό σώμα, η βουλή, η κυβέρνηση, ο Προέδρος της δημοκρατίας
4. Η Δημόσια διοίκηση και το διοικητικό δίκαιο. Ποια τα μέσα άμυνας του διοικουμένου έναντι των παράνομων διοικητικών πράξεων;
5. Τα υποκείμενα Δικαίου
6. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις
7. Το Αστικό δίκαιο
8. Το Ποινικό Δίκαιο
9. Το έγκλημα και η ποινή
10. Το ευρωπαϊκό και το Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο

Στόχος του μαθήματος είναι μια πρώτη εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια «Δίκαιο» και την εξέλιξή του, ώστε να είναι σε θέση να κατανοήσουν: α) το εννοιολογικό περιεχόμενο και τη λειτουργία του Δικαίου, β) την οργάνωση και λειτουργία της έννομης τάξης γ) τις συνέπειες που μπορούν να προκύψουν από την παραβίαση των κανόνων Δικαίου και δ) τη σημασία του Δικαίου για τη ρύθμιση των σχέσεων σε μια δομημένη κοινωνία.

6. Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση: Θεσμική, Πολιτική & Οικονομική Συγκρότηση της Ε.Ε.

Σκοπός του μαθήματος είναι η συνεκτική παρουσίαση της θεσμικής, πολιτικής και οικονομικής συγκρότησης της ΕΕ μέσα από την εξέταση των κύριων διαστάσεων και παραμέτρων που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία της ΕΕ, την δυναμική εξέλιξή της από την ίδρυση της πρώτης Ευρωπαϊκή Κοινότητας μέχρι σήμερα και τις αλλαγές που έχουν συντελεστεί. Επιχειρεί με συστηματικό τρόπο τόσο συνθετικά όσο και αναλυτικά να παρουσιάσει τα όργανα, τις διαδικασίες και τους δρώντες (σε υπερεθνικό και εθνικό επίπεδο) που διαρθρώνουν το θεσμικό πλαίσιο και υποστηρίζουν την λειτουργία του ιδιότυπου (*suī generis*) πολιτικού συστήματος που έχει διαμορφωθεί στην ΕΕ. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το πολιτικό σύστημα της ΕΕ, με την εξέλιξη του φαινομένου της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, με την ανάπτυξη του θεσμικού πλαισίου και των διαδικασιών συγκρότησης και της υλοποίησης των πολιτικών, με τις γενικές αρχές και αξίες της Ένωσης, με τις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις της Ευρωπαϊκής

ολοκλήρωσης καθώς και με τη συνάφεια μεταξύ θεσμικής ανάπτυξης στην ΕΕ και ανάπτυξης κύριων Ευρωπαϊκών πολιτικών (όπως της εσωτερικής αγοράς, της πολιτικής ανταγωνισμού, της πολιτικής ενέργειας) όπως και μεταξύ πολιτικοθεσμικών εξελίξεων και οικονομίας.

Β' Εξάμηνο

1. Εισαγωγή στις Διεθνείς Σχέσεις-Γεωπολιτική της Ενέργειας

Το μάθημα «Εισαγωγή στις Διεθνείς Σχέσεις-Γεωπολιτική της Ενέργειας» αποσκοπεί στην παρουσίαση της εξέλιξης και ανάπτυξης των Διεθνών Σχέσεων ως ακαδημαϊκό γνωστικό αντικείμενο, στο πλαίσιο της πολιτικής επιστήμης, και στην ανάλυση της συμβολής τους στην ερμηνεία και κατανόηση της διεθνούς πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται θεματικές όπως, η παγκοσμιοποίηση, τα επίπεδα ανάλυσης στις διεθνείς σχέσεις, ο ρόλος του κράτους, η διεθνής ασφάλεια, η διεθνής τάξη, η ισχύς, η ανάλυση εξωτερικής πολιτικής, οι θεωρίες διεθνών σχέσεων (ρεαλισμός, φιλελευθερισμός, Αγγλική Σχολή), ο ρόλος των διεθνών οργανισμών και η διεθνής διακυβέρνηση, η διεθνής πολιτική οικονομία, η γεωοικονομία, η γεωπολιτική της ενέργειας.

2. Διεθνές Δίκαιο- Εισαγωγή στο Διεθνές Δίκαιο της Ενέργειας

Σκοπός του μαθήματος να αποκτήσει κάθε φοιτήτρια και φοιτητής την απαραίτητη γνώση σε βάθος των πηγών του διεθνούς δικαίου καθώς και της σχέσης του με το εθνικό δίκαιο κάθε κράτους. Το διεθνές δίκαιο είναι πυλώνας του διεθνούς συστήματος και των διεθνών σχέσεων είναι δε η έκφραση της βούλησης των κρατών να δημιουργήσουν μια ελάχιστη διεθνή έννομη τάξη. Το διεθνές δίκαιο εκτός των πηγών ορίζει και τις αρμοδιότητες των κρατών που αποτελεί αντικείμενο του μαθήματος «Διεθνές Δίκαιο II» και του μαθήματος «Δίκαιο της Θάλασσας» μαθήματα που ακολούθούν.

Οι θεματικές της ύλης του μαθήματος προσδιορίζονται ως ακολούθως:

Περί Διεθνούς Δικαίου και Διεθνούς Κοινότητας, Υποκείμενα Διεθνούς Δικαίου, Σχέσεις Διεθνούς Δικαίου και Εσωτερικού Δικαίου, η Διαμόρφωση του διεθνούς Δικαίου, Οι Πηγές του διεθνούς Δικαίου, Το Διεθνές Έθιμο, Οι Διεθνείς Συνθήκες (η Σύμβαση της Βιέννης 1969 για το Δίκαιο των Συνθηκών, η συνομολόγηση των συνθηκών, προϋποθέσεις σύναψης, τύπος συνθηκών, συμφωνίες-ες απλοποιημένης μορφής, ένταξη των συνθηκών στην ελληνική έννομη τάξη, επιφυλάξεις, ισχύς και τήρηση των συνθηκών, συνθήκες και τρίτα κράτη, ερμηνεία συνθηκών, λήξη ή αναστολή ισχύος συνθηκών, μεταβολή των περιστάσεων, αναθεώρηση συνθηκών, ακυρότητα συνθηκών – σχετική και απόλυτη, λόγοι ακυρότητας συνθηκών), το ζήτημα των κανόνων αναγκαστικού δικαίου, οι γενικές αρχές του διεθνούς δικαίου, οι επικουρικές πηγές, οι αρχές των «πολιτισμένων» εθνών, οι πράξεις των διεθνών οργανισμών, επιείκεια – ευθυδικία – δικαιοσύνη και λύσεις ex aequo et bono, η νομολογία και τα γραπτά των διεθνολόγων, άλλες μονομερείς πράξεις κρατών.

Υπάρχει ευκρινής ο διαχωρισμός του από το αρθρωτό μάθημα του Α' εξαμήνου «Διεθνείς και Ευρωπαϊκοί Θεσμοί» όπου διδάσκονται οι διεθνείς οργανισμοί που αποτελούν τμήμα του γενικού διεθνούς δικαίου.

3. Οικονομική Πολιτική- Οικονομική Ανάλυση

Το μάθημα εστιάζει στη θεωρία και πρακτική εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής σ' ένα μικτό οικονομικό σύστημα. Βασικός του στόχος είναι να συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομικής σκέψης των φοιτητών και να τους εξοικειώσει με τους θεσμούς και τις μεθόδους της σύγχρονης οικονομικής πολιτικής, ώστε να διευκολυνθούν στις περαιτέρω σπουδές τους στο τμήμα, αλλά και να τους καταστήσει ικανούς να κατανοούν τα τρέχοντα εθνικά και

διεθνή οικονομικά ζητήματα και προκλήσεις. Το μάθημα περιλαμβάνει τη θεωρητική και θεσμική συγκρότηση της οικονομικής πολιτικής, την πολιτική οικονομία αυτής, τη δημοσιονομική θεωρία και πολιτική, τα ελλείμματα και το χρέος του δημοσίου, τη νομισματική θεωρία και πολιτική, την εξωτερική οικονομική πολιτική, τη θεωρία και πολιτική της απασχόλησης και του πληθωρισμού, τη θεωρία και πολιτική της οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και σύγχρονα οικονομικοπολιτικά ζητήματα.

4. Θεσμοί & Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μελετώνται οι αρμοδιότητες των κυριότερων θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ καθώς και οι αλλαγές που επέφερε η Συνθήκη της Λισσαβόνας. Εξετάζεται η εξελικτική πορεία διαμόρφωσης του ευρωπαϊκού θεσμικού οικοδομήματος από τις ιδρυτικές συνθήκες έως σήμερα, η διάκριση μεταξύ διακυβερνητικών και υπερεθνικών οργάνων και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των κρατών μελών και των ευρωπαϊκών οργάνων. Αναλύονται οι στόχοι και οι αξίες της Ε.Ε., οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων και άλλων σημαντικών οργανισμών και υπηρεσιών της Ένωσης, οι γενικές αρχές και οι πηγές του ενωσιακού δικαίου, η παραγωγή κανόνων δικαίου και ο τρόπος λήψης των αποφάσεων, η δικαστική προστασία και η εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου, ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην ευρωπαϊκή διακυβέρνηση.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η διακλαδική, πολιτική και νομική εξέταση του θεσμικού οικοδομήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και, στο πλαίσιο αυτό, επιχειρείται η παρουσίαση των κυρίων θεσμών/ οργάνων της ΕΕ (Επιτροπή, Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Δικαστήριο της ΕΕ) και εξετάζονται οι διαδικασίες διαμόρφωσης πολιτικής και λήψης αποφάσεων και η θεσμική διασφάλιση της συμμετοχής των κρατών-μελών στις εν λόγω διαδικασίες.

5. Ποσοτικές Μέθοδοι

Περιγραφική και επαγωγική στατιστική. Πληθυσμός και δείγμα. Μελέτες παρατήρησης και πειράματα. Μέθοδοι δειγματοληψίας. Συστηματικό σφάλμα. Ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα. Μεταβλητές και παρατηρήσεις. Μονοδιάστατα και δισδιάστατα στατιστικά γραφήματα. Μέτρα θέσεως και διασποράς. Βασικές έννοιες πιθανοτήτων. Κανονική κατανομή (z) και εμπειρικός κανόνας, κατανομή του σπουδαστή (t), κατανομή χ^2 και κατανομή F . Κεντρικό οριακό θεώρημα. Δειγματοληπτικό σφάλμα και δειγματοληπτική κατανομή. Διαγράμματα εμπιστοσύνης και έλεγχοι υποθέσεων μέσης τιμής και ποσοστού ενός ή δυο δειγμάτων με γνωστή ή μη τυπική απόκλιση πληθυσμού. Έλεγχος προσαρμογής χ^2 . Πίνακες ενδεχομένων και έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 . Ανάλυση Διακύμανσης κατά ένα παράγοντα (one-way ANOVA). Απλή γραμμική παλινδρόμηση. Χρήση στατιστικών πακέτων για την ανάλυση δεδομένων κοινωνικών επιστημών. Βασικές μέθοδοι προσομοίωσης στις κοινωνικές επιστήμες. Χρήση στατιστικού πακέτου SPSS.

6. Εισαγωγή στη Διεθνή Οικονομική

Το μάθημα αναφέρεται στις βασικές πτυχές της διεθνούς οικονομικής. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές εκείνο το αναλυτικό οικονομικό υπόβαθρο που θα τους καταστήσει ικανούς να κατανοούν και αναλύουν τα σύγχρονα ζητήματα του διεθνούς εμπορίου και των διεθνών νομισματικών σχέσεων. Το μάθημα εστιάζει τόσο στη θεωρητική-οικονομική, όσο και στην πολιτικο-οικονομική ανάλυση του διεθνούς εμπορικού

συστήματος. Μετά το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές θα κατανοούν τις παραδοσιακές και νεότερες θεωρίες του διεθνούς εμπορίου, το ρόλο των πολυεθνικών επιχειρήσεων, τις αγορές συναλλάγματος και το διεθνές νομισματικό σύστημα. Στα περιεχόμενα του μαθήματος περιλαμβάνονται οι θεωρητικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις του διεθνούς εμπορίου, η θεωρία της εμπορικής πολιτικής (καθεστώς, στόχοι, μέσα, λήψη αποφάσεων, επιδράσεις των μέσων), οι περιφερειακές εμπορικές ενώσεις, ο προσδιορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών, η μακροοικονομική της ανοικτής οικονομίας και το διεθνές νομισματικό σύστημα.

7. Αγγλική Γλώσσα-Βασικές Έννοιες και Δομές Ορολογίας στις Διεθνείς Σχέσεις και τη Διεθνή Οικονομία II

Η παρούσα εκπαιδευτική ενότητα βασίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες: (1) την ανάπτυξη εξειδικευμένου λεξιλογίου και συμβάσεων λόγου (Αγγλικά για Ειδικούς Σκοπούς) σχετικών με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές σπουδές, το δίκαιο, την οικονομία, τις επιχειρήσεις, τις δημόσιες σχέσεις, την πολιτική και τα χρηματοοικονομικά· (2) την απόκτηση ουσιαστικής γνώσης περιεχομένου στους εν λόγω τομείς· και (3) την καλλιέργεια ακαδημαϊκών δεξιοτήτων και συμβάσεων απαραίτητων για την επιτυχία των φοιτητών.

Οι φοιτητές αναμένεται να εδραιώσουν και να εφαρμόσουν τις ήδη αποκτηθείσες γλωσσικές τους ικανότητες, να εξοικειωθούν με την εξειδικευμένη ορολογία και τα κείμενα που σχετίζονται με το αντικείμενο των σπουδών τους και να αναπτύξουν περαιτέρω τις ακαδημαϊκές και μελετητικές τους δεξιότητες.

Γ' Εξάμηνο

1. Ιστορία Διεθνών Σχέσεων και Στρατηγικής

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις κεντρικές εξελίξεις της διεθνούς πολιτικής και στρατηγικής στην αρχαία Ελλάδα, την αρχαία Ρώμη και το Βυζάντιο. Ως εκ τούτου αντλεί από την πολιτική και τη στρατιωτική ιστορία, ώστε να γίνει κατανοητή η μακροχρόνια εξέλιξη και διαμόρφωση του διεθνούς συστήματος στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι φοιτητές αποκτούν γνώση τόσο του ιστορικού μητρώου, όσο και της λειτουργίας της διεθνούς πολιτικής.

2. Εισαγωγή στη Σύγχρονη Διεθνή Πολιτική

Το μάθημα «Εισαγωγή στη Σύγχρονη Διεθνή Πολιτική» εξετάζει τον τρόπο που το διεθνές σύστημα δομείται, ιεραρχείται και συγκροτείται κανονιστικά. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει όχι μόνο αναφορά στις στοιχειώδεις θεσμικές και νομικές δομές του διεθνούς συστήματος, αλλά επιπλέον εμβάθυνση σε ζητήματα των πολιτικών όψεων του διεθνούς δικαίου και των διεθνών θεσμών. Στο πλαίσιο του μαθήματος, θα αναλυθούν μεταξύ άλλων έννοιες, όπως, η διεθνής κοινωνία, η διεθνής ασφάλεια, η κρατική κυριαρχία, η ισορροπία ισχύος, η παγκοσμιοποίηση, τα αίτια πολέμου, η θρησκεία στη διεθνή πολιτική, η ανάλυση εξωτερικής πολιτικής, η κοινή γνώμη, η γεωοικονομία, η πληροφόρηση, τα όπλα μαζικής καταστροφής και οι υβριδικές απειλές. Κεντρική έννοια στο πλαίσιο του μαθήματος είναι η έννοια της διεθνούς διακυβέρνησης και των εναλλακτικών απόψεων για την συγκρότηση του διακρατικού συστήματος και των ιεραρχιών του. Η ανάλυση των παραπάνω θα συνοδεύεται

από την μελέτη παραδειγμάτων όπως: οι λειτουργίες του ΟΗΕ και του ΣΑ, οι ανθρωπιστικές επεμβάσεις και ο θεσμός των ειρηνευτικών αποστολών.

3. Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση γνώσεων ως προς τη διαμόρφωση, την υιοθέτηση, τον τρόπο λήψης αποφάσεων και υλοποίησης των Ευρωπαϊκών πολιτικών καθώς και στη διαδικασία εξευρωπαϊσμού των εθνικών αντίστοιχων πολιτικών. Δεδομένου της εξελικτικής διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης οι φοιτήτριες και οι φοιτητές πρέπει επίσης να αποκτήσουν τη δεξιότητα αναζήτησης και επικαιροποίησης των γνώσεών τους από έγκυρες ευρωπαϊκές κι εθνικές πηγές. Οι διαλέξεις θα είναι διαδραστικές με παρουσιάσεις και συζητήσεις. Οι ενότητες του προγράμματος περιλαμβάνουν: Το Ευρωπαϊκό Θεσμικό Σύστημα. Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση. Αρμοδιότητες της ΕΕ. Η Υπερεθνική και η Διακυβερνητική μέθοδος λήψης αποφάσεων και διακυβέρνησης. Ο κύκλος και οι φάσεις μιας Ευρωπαϊκής πολιτικής - Κύριοι δρώντες. Το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο και ο Προϋπολογισμός της ΕΕ. Τα διαρθρωτικά ταμεία και διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική. Ελλάδα — Στρατηγικό σχέδιο για την ΚΓΠ. Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική. Η Περιφερειακή Πολιτική. Η Πολιτική για το Άσυλο και τη Μετανάστευση. Η Πολιτική για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή. Η Κοινωνική Πολιτική.

4. Ελληνικό Κράτος & Εξωτερικές Σχέσεις: Ιστορία & Πολιτική

Το μάθημα εξετάζει την εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους από ιστορική και πολιτική άποψη. Αναλύεται τόσο το θεωρητικό υπόβαθρο όσο και επιμέρους πτυχές της εξωτερικής πολιτικής με παραδείγματα, ώστε οι σπουδαστές να αντιλαμβάνονται τις προτεραιότητες, τις ιστορικές αλλαγές και τις ιστορικές συνέχειες σε κάθε συγκυρία. Ειδικότερα, ανιχνεύονται οι στρατηγικοί στόχοι και τα διαθέσιμα μέσα, η σχέση της Ελλάδας με άλλες χώρες και οργανισμούς, η επιρροή της εσωτερικής πολιτικής στην εξωτερική, ο ρόλος της ιδεολογίας, η έμφαση στη διπλωματία και την άμυνα. Ανάμεσα στα θέματα που μελετώνται λεπτομερώς περιλαμβάνονται ο δυτικός προσανατολισμός, η στάση της χώρας στους μεγάλους πολέμους του 20ού αιώνα, η πολιτική έναντι του ΝΑΤΟ και της ΕΚ/ΕΕ, το Κυπριακό, το Μακεδονικό, αλλά και οι σχολές σκέψης στην εξωτερική πολιτική. Ενδιαφέρουν τόσο οι πολυμερείς και οι διμερείς συμμαχίες, όσο και οι σχέσεις με τρίτες χώρες που αφορούν τις ελληνικές επιδιώξεις. Προσδιορίζεται το θεωρητικό περιεχόμενο της εξωτερικής πολιτικής, οι διάφοροι τομείς άσκησης της (π.χ. πολιτισμική διπλωματία, οικονομική διπλωματία, εκπαίδευση, κ.λπ.), το κέντρο βάρους της, καθώς και το διεθνές της στίγμα.

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη μελέτη της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής σε βάθος χρόνου και περιεχομένου ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τα κομβικά ζητήματα και τις λεπτές πτυχές τους. Οι φοιτητές-τριες εκπαιδεύονται να κατανοούν τους στρατηγικούς στόχους, τα μέσα, τις ευκαιρίες και τις περιορισμούς στην εξωτερική πολιτική, ώστε να αναλύουν τα φαινόμενα πέρα από τις εκάστοτε τρέχουσες εξελίξεις και να επικοινωνούν τις θέσεις τους με νηφαλιότητα και υπευθυνότητα σε ελληνικά και διεθνή ακροατήρια. Επίσης, ασκούνται διανοητικά και πρακτικά να αντιμετωπίζουν με ανοικτό πνεύμα τις αναπροσαρμογές της εξωτερικής πολιτικής και να εντοπίζουν τις ιστορικές καμπές στο χθες και στο σήμερα.

5. Νομισματικό & Χρηματοοικονομικό Σύστημα

Το μάθημα πραγματεύεται, από θεωρητικής κυρίως απόψεως, τις θεμελιώδεις έννοιες και σχέσεις που συγκροτούν το νομισματικό και χρηματοοικονομικό σύστημα.

Η πραγμάτευση του ζητήματος ξεκινά με τη διάκριση πραγματικής οικονομίας και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων και μία σύντομη επισκόπηση της ιστορικής εξέλιξης και διαμόρφωσης των νομισματικών και τραπεζικών συστημάτων.

Ακολούθως, η συζήτηση επικεντρώνεται στα ζητήματα νομισματικής κυκλοφορίας, τη σχέση νομισματικής πολιτικής και πληθωρισμού και τον ρόλο των κεντρικών τραπεζών στην διαμόρφωση των νομισματικών συνθηκών σε ένα σύστημα καταπιστευτικού (μη μεταλλικού) χρήματος.

Επιπροσθέτως, το μάθημα εξετάζει τις βασικές λειτουργίες των τραπεζικών ιδρυμάτων, τους γενικούς λόγους των τραπεζικών κρίσεων, τις μεθόδους αντιμετώπισης των κρίσεων και τις θεωρητικές βάσεις του συστήματος προληπτικής εποπτείας των τραπεζών. Ειδικότερη αναφορά γίνεται στους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας ως βασικό εργαλείο τραπεζικής εποπτείας.

6. Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί & Συνεργασία

Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της θεσμικής διάρθρωσης, των διαδικασιών, των λειτουργιών και των πολιτικών των Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών (ΔΟ) με έμφαση στη δυναμική διάδρασή τους με διεθνές περιβάλλον.

Θεματικές Ενότητες

- Εισαγωγή στη Διεθνή Οργάνωση
- Ενοιολογικές αποσαφηνίσεις και τυπολογία διεθνών οργανισμών
- Η Διάσκεψη του Bretton Woods
- Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
- Ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας
- Η Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT) και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
- Άτυπες μορφές διακυβέρνησης
- Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)
- Ιστορία και θεωρητικό υπόβαθρο της Περιφερειοποίησης
- Βασικοί περιφερειακοί οργανισμοί
- Οι κύριοι οργανισμοί της Παγκόσμιας Ενεργειακής Διακυβέρνησης
- Ευρωπαϊκή Ένωση και κρίση – Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
- Η Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών

7. Η Αγγλική στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές

Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στις βασικές έννοιες της πολιτικής ανάλυσης και εξετάζει τις πρακτικές τους εφαρμογές στις σύγχρονες παγκόσμιες υποθέσεις. Παρέχει σαφή κατανόηση βασικών πολιτικών εννοιών και ζητημάτων, όπως το πολιτικό φάσμα, τα πολιτικά καθεστώτα και οι ιδεολογίες, η διάκριση μεταξύ πολιτικής και δημόσιας πολιτικής (policy), η κοινωνία των πολιτών, το Φεμινιστικό Κίνημα και ο ρόλος της θρησκείας στις διεθνείς σχέσεις μέσα από το πρίσμα των κοσμικών και θεοκρατικών κρατών. Οι φοιτητές θα συμμετέχουν επίσης σε συζητήσεις για σημαντικές εθνικές προσωπικότητες και σύγχρονες παγκόσμιες προκλήσεις, συνδέοντας τη θεωρία με πραγματικά παραδείγματα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη αποτελεσματικών ακαδημαϊκών δεξιοτήτων προφορικής παρουσίασης, ώστε οι φοιτητές να μπορούν να επικοινωνούν ιδέες με σαφήνεια και πειστικότητα σε πολιτικά και διεθνή συμφραζόμενα. Οι εβδομαδιαίες διαζώσης συναντήσεις ενισχύουν τον ακαδημαϊκό γραμματισμό και τη συμμετοχή τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο, με τη χρήση αυθεντικών διαδικτυακών πηγών.

Δ' Εξάμηνο

1. Στρατηγική & Θεωρία Παιγνίων

Βασικές Έννοιες Στρατηγικής – Οι διαστάσεις και τα επίπεδα της Στρατηγικής – Κλασικοί Στοχαστές της Στρατηγικής Θεωρίας: Θουκυδίδης, Σουν Τσου, Μακιαβέλλι, Κλαούζεβιτς – Η έννοια της Στρατηγικής Κουλτούρας – Γεωστρατηγική. Εισαγωγή στη Θεωρία Παιγνίων. Τέσσερα στοιχειακά παίγνια ταυτόχρονων κινήσεων: Συντονισμού, Μάχης των Φύλλων, Κότας, Δίλημμα Φυλακισμένων. Δίλημμα Φυλακισμένων και δημόσια αγαθά. Εισαγωγή στα παίγνια διαδοχικών κινήσεων: Το παίγνιο του πάρκου. Το Δίλημμα της Διστακτικής Ανηψιάς. Παιγνιακό δένδρο και ισορροπία του Δώρου από το Λονδίνο. Παιγνιακή ανάλυση της Κρίσης των Πυραύλων στην Κούβα. Παιγνιακή ανάλυση της Αντιγόνης του Σοφοκλέους.

2. Θεωρία Διεθνών Σχέσεων

Περιγραφή και ανάλυση των προσεγγίσεων και των θεωριών που έχουν αναπτυχθεί στο πεδίο των Διεθνών Σχέσεων, με παράλληλη χρήση των μεθοδολογικών και εμπειρικών εργαλείων του κλάδου. Ειδικότερα, το μάθημα εστιάζει στην ερμηνεία των παραδοσιακών θεωριών των Διεθνών Σχέσεων, καθώς και των εξειδικευμένων θεωριών που έχουν αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια. Οι θεωρίες αυτές αξιολογούνται με βάση την ιστορική εμπειρία και τη σύγχρονη διεθνή πολιτική.

Επιπλέον, για την κατανόηση των θεωριών και προσεγγίσεων των Διεθνών Σχέσεων, η ανάλυση περιλαμβάνει διευκρινίσεις εννοιών και όρων όπως το εθνικό συμφέρον, η ισχύς, ο πόλεμος, το διεθνές σύστημα, η λήψη αποφάσεων, η στρατηγική, οι συμμαχίες, η διεθνής συνεργασία και οι διεθνείς οικονομικοί θεσμοί, η σχέση πολιτικής και οικονομίας, η σύγκρουση και η παγκοσμιοποίηση. Παράλληλα με τη θεωρητική ανάλυση, η διεθνής πρακτική ερμηνεύεται μέσω συγκεκριμένων μελετών περίπτωσης τόσο από την παγκόσμια ιστορία των διεθνών σχέσεων όσο και από σύγχρονα φαινόμενα. Τέλος, εξετάζονται και μεθοδολογικά και επιστημολογικά ζητήματα των Διεθνών Σχέσεων.

3. Ευρωπαϊκή Άμυνα, Ασφάλεια & Πολιτική Ενοποίηση

Το μάθημα «Ευρωπαϊκή Άμυνα, Ασφάλεια και Πολιτική Ενοποίηση» εστιάζει στη γένεση και την εξέλιξη της δράσης της ΕΕ (και εν μέρει του ΝΑΤΟ) για την αντιμετώπιση των προκλήσεων ασφαλείας και άμυνας κατά τις τελευταίες δεκαετίες και σήμερα, καθώς και στον πολύπλοκο μηχανισμό της. Τα θέματα στα οποία εστιάζει το μάθημα είναι, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ, αποστολές ΚΕΠΑΑ, σχέσεις της ΕΕ με τις ΗΠΑ, τη Ρωσία και την Κίνα, ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας, η ΕΕ ως πάροχος ασφαλείας, Ευρωπαϊκή Στρατηγική Κουλτούρα, Παγκόσμια Στρατηγική της ΕΕ, Στρατηγική αυτονομία της ΕΕ, ΕΕ και μετανάστευση, ΕΕ και υβριδικές απειλές, ΕΕ και κυβερνοασφάλεια και ανάλυση μελετών περίπτωσης ή περιφερειακών συγκρούσεων και οι επιπτώσεις τους στην ΕΕ (π.χ. Συρία, Λιβύη, Ουκρανία).

4. Οικονομική Διακυβέρνηση της Ευρωζώνης: ONE & Τραπεζική Ένωση

Το μάθημα καλύπτει, πρώτον, τη θεσμική οργάνωση και λειτουργία της ευρωπαϊκής νομισματικής ένωσης και, δεύτερον, την εξέλιξη και τα βασικά στοιχεία της ευρωπαϊκής πολιτικής για τον χρηματοοικονομικό τομέα. Μετά από μία σύντομη επισκόπηση της συμβολής της χρηματοοικονομικής διαμεσολάβησης στην ευρωπαϊκή οικονομία, η συζήτηση στρέφεται στις προϋποθέσεις δημιουργίας και τη θεσμική συγκρότηση της Ευρωζώνης, και συγκεκριμένα στις προβλέψεις της ΣΛΕΕ και του παραγώγου δικαίου για τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις των χωρών της νομισματικής ένωσης, τη δομή και λειτουργία της Ευρωπαϊκής

Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, και τη νομισματική πολιτική του ευρώ.

Ακολουθώντας, εξετάζεται η πορεία ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς και η υλοποίηση των κοινοτικών ελευθεριών στον χρηματοοικονομικό τομέα. Ιδιαίτερως αναλύονται οι πρόσφατες εξελίξεις, που σηματοδοτούν την δραματική επιτάχυνση της εναρμόνισης των κανόνων λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων της κεφαλαιαγοράς και ασφαλιστικών επιχειρήσεων της Ένωσης και τη σταδιακή διαμόρφωση μιας νέας εποπτικής αρχιτεκτονικής για τον χρηματοοικονομικό τομέα, με εντονότερα υπερεθνικά στοιχεία απ' ό,τι ίσχυε στο παρελθόν, η οποία ενδεχομένως να περιλαμβάνει και τη δημιουργία μιας Τραπεζικής Ένωσης των χωρών της Ευρωζώνης.

5. Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση: Εννοιολογικές και θεωρητικές προσεγγίσεις

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του πολύπλοκου φαινομένου της διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης μέσα από την εξελικτική του πορεία από τη γέννηση της «ευρωπαϊκής ιδέας» και τις ιδρυτικές συνθήκες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έως τη σημερινή μορφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έμφαση δίδεται στη θεωρητική διάσταση και κυρίως στη γνώση και κατανόηση των υποδειγμάτων κι εργαλείων, που προσφέρουν οι κλασσικές και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία του φαινομένου της ολοκλήρωσης. Στο μάθημα αναλύονται βασικές έννοιες όπως αυτή της περιφερειακής ολοκλήρωσης, της κυριαρχίας και της υπερεθνικότητας.

Οι ενότητες που διδάσκονται είναι οι εξής:

1. Η Ευρωπαϊκή ιδέα. Σύντομη επισκόπηση της ιστορικής πορείας της ΕΕ
2. Η επιρροή της θεωρίας των Διεθνών Σχέσεων στις θεωρίες ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η πόλωση της συζήτησης για την ΕΕ: Μια Ευρώπη σε αλληπάλληλες κρίσεις;
3. Περιφερειακή ολοκλήρωση και κυριαρχία. Διακυβερνητισμός vs υπερεθνικότητας. Σύγκριση της ΕΕ με έθνη-κράτη, διακυβερνητικούς οργανισμούς και ομοσπονδίες
4. Παγκόσμια Ολοκλήρωση και Τεχνοκρατία. Λειτουργισμός. Θεωρία των συναλλαγών
5. Ο δύσκολος δρόμος για την πολιτική Ένωση. Η Ευρώπη των Ελίτ και των Τεχνοκρατών; Η Νεολειτουργική προσέγγιση.
6. Η Ομοσπονδιακή Ευρώπη. Ενωμένοι στη Διαφορετικότητα.
7. Η Ευρώπη των πατρίδων και όχι μια Ευρωπαϊκή πατρίδα. Η διακυβερνητική Ευρώπη. Διακυβερνητισμός, Νεο-Διακυβερνητισμός και Φιλελεύθερος Διακυβερνητισμός
8. Κατασκευάζοντας την Ευρωπαϊκή ταυτότητα. Μεταλειτουργισμός
9. Μια κατακερματισμένη Ευρώπη; Θεωρία των Διεθνών Καθεστώτων
10. Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση
11. Νεοθεσμισμός. Κοινωνικός Κονστρουκτιβισμός
12. Υπάρχει Ευρωπαϊκός Δήμος; Πολίτες, Δημοκρατία και Νομιμοποίηση στην ΕΕ
13. Εξευρωπαϊσμός στα κράτη μέλη
14. Διαφοροποιημένη ολοκλήρωση
15. Σύνοψη και συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης

6. Διεθνής Πολιτική Οικονομία και Πολιτική της Ενέργειας

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των αλληλεπιδράσεων που πραγματώνονται στο σύγχρονο διεθνές οικονομικό και πολιτικό περιβάλλον. Για την κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μελετώνται οι τέσσερις διαστάσεις του πεδίου μελέτης της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας που είναι το κράτος, η αγορά το εγχώριο και το διεθνές περιβάλλον.

Η κατανόηση των αλληλεπιδράσεων σχετίζεται άμεσα με τη θεωρητική προσέγγιση που υιοθετεί ο κάθε μελετητής για την κατανόηση του σύγχρονου διεθνούς οικονομικού και πολιτικού περιβάλλοντος. Η μελέτη των αλληλεπιδράσεων των τεσσάρων διαστάσεων της διεθνούς πολιτικής οικονομίας επιχειρείται σε διάφορα θεματικά πεδία της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας όπως είναι οι διεθνείς νομισματικές σχέσεις, οι διεθνείς εμπορικές σχέσεις, οι σχέσεις των χωρών του Νότου και του Βορρά, το ζήτημα του υψηλού εξωτερικού χρέους για τις αναπτυσσόμενες οικονομίες, οι χρηματοπιστωτικές κρίσεις, οι πολυεθνικές επιχειρήσεις και η παγκόσμια παραγωγή και οι επιδράσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης που πρωτοεκδηλώθηκε τον Αύγουστο του 2007.

Μαθήματα επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

1. Επικοινωνία και ΜΜΕ στο Διεθνές Πολιτικό Περιβάλλον

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με την μελέτη των μέσων επικοινωνίας (Μ.Ε.) της λειτουργίας τους και του τρόπου με τον οποίο συνεισφέρουν στην συγκρότηση του διεθνούς περιβάλλοντος. Η ανάπτυξη του μαθήματος ακολουθεί τους εξής άξονες: δομή και λειτουργία των μέσων επικοινωνίας, περιεχόμενο των μέσων επικοινωνίας με έμφαση στον μηχανισμό παραγωγής των ειδήσεων, θεωρίες επιδράσεων των Μ.Ε., παγκοσμιοποίηση και επικοινωνία, εδραίωση των νέων μέσων ως φορέων νέων συνθηκών στο πεδίο επικοινωνίας. Η εξειδίκευση της λειτουργίας των μέσων επικοινωνίας στο διεθνές πολιτικό περιβάλλον γίνεται μέσω θεμάτων όπως: η επίδραση των εξελίξεων της τεχνολογίας στον συνεχή μετασχηματισμό του επικοινωνιακού πεδίου, η διεθνοποίηση των Μ.Ε., οι ανισορροπίες στην παγκόσμια ροή πληροφορίας, η διαλεκτική τοπικού και παγκόσμιου στην παραγωγή και κατανάλωση του περιεχομένου των Μ.Ε. (glocalization), η ανάλυση εξειδικευμένων επιδράσεων των ΜΜΕ στην εξωτερική πολιτική όπως η επίδραση-CNN και η ανάπτυξη των παναραβικών διαύλων επικοινωνίας.

Οι φοιτητές που συμμετέχουν στις ομαδικές εργασίες αποκτούν λειτουργική γνώση της μεθοδολογίας της ποσοτικής ανάλυσης περιεχομένου.

2. Κίνα: Διεθνής Ρόλος & Εξωτερική Πολιτική

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της ανόδου της κινεζικής ισχύος κατά τις τελευταίες δεκαετίες και η διερεύνηση της νέας θέσης της Κίνας στο σύγχρονο διεθνές σύστημα. Εξετάζεται η Κίνα ως ιστορικός και στρατηγικός δρών, τόσο στο εσωτερικό της πολιτικο-πολιτισμικό πλαίσιο όσο και ως παράγοντας μετασχηματισμού της διεθνούς τάξης.

Ο αναλυτικός πυρήνας του μαθήματος αναπτύσσεται γύρω από τρεις θεματικούς άξονες:

1. Ιστορική και πολιτισμική συγκρότηση της Κινεζικής Αυτοκρατορίας (221 π.Χ.–1911 μ.Χ.), με έμφαση στις καθοριστικές μεταβλητές που διαμόρφωσαν τη διαχρονική κινεζική ταυτότητα: το πολιτικό σύστημα, τις πολιτισμικές παραδόσεις, τις στρατηγικές αντιλήψεις, την οικονομική οργάνωση και την κοσμοθεωρητική της θεμελίωση.

2. Η κινεζική εξωτερική πολιτική στον 20ό και 21ο αιώνα, όπου αναλύονται οι θεμελιώδεις αρχές, οι μεταβολές της στρατηγικής σκέψης και οι κύριες σχολές ανάλυσης της κινεζικής διπλωματίας.

3. Η δυναμική των διεθνών σχέσεων της Κίνας, με ειδική αναφορά:

- στις Σινοϊαπωνικές σχέσεις και τη στρατηγική ισορροπία στην Ανατολική Ασία
- στην εξωτερική πολιτική της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας επί Μάο Τσε Τουνγκ, εστιάζοντας στους στόχους, τις μεταβλητές και τα αποτελέσματα της μαοϊκής στρατηγικής,
- στις διμερείς σχέσεις Ελλάδας–Κίνας, με έμφαση στις πολιτικές, οικονομικές και

- πολιτιστικές τους διαστάσεις,
- στις σχέσεις Κίνας–Ταϊβάν, από τη σκοπιά της κυριαρχίας, της ασφάλειας και της διεθνούς νομιμοποίησης,
- στις σχέσεις Ηνωμένων Πολιτειών–Κίνας-Ρωσίας, υπό το πρίσμα του διεθνούς καταμερισμού ισχύος και των ευρύτερων επιδράσεων του διεθνούς συστήματος,
- και στο στρατηγικό δόγμα της Κίνας έναντι της αμερικανικής περιφερειακής ηγεμονίας στην Ασία.

Το μάθημα επιδιώκει να προσφέρει μια ολοκληρωμένη, πολυεπίπεδη κατανόηση της κινεζικής στρατηγικής σκέψης και της μεταβαλλόμενης θέσης της Κίνας στο διεθνές σύστημα. Παράλληλα, εξετάζει τη σύνδεση ανάμεσα στην εσωτερική πολιτική συγκρότηση, την ιστορική κουλτούρα και τη διεθνή δράση της Κίνας, με στόχο την ερμηνεία της τρέχουσας μετάβασης προς μια πολυπολική παγκόσμια τάξη.

3. Οι Αναδυόμενες Δυνάμεις στο Διεθνές Σύστημα

Από τις αρχές του 21ου αιώνα η αυξανόμενη οικονομική επιτυχία και η πολιτική προβολή χωρών όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Ινδία και η Βραζιλία καθώς και οι νέες πολυμερείς μορφές συνεργασίας, όπως οι συναντήσεις κορυφής των BRICS, επανάφεραν στο επίκεντρο το ζήτημα των αναδυόμενων δυνάμεων. Στο πλαίσιο αυτό, το μάθημα επικεντρώνεται στην εξέταση των θεωρητικών και εμπειρικών πολιτικό-στρατηγικών προβληματισμών που συνδέονται με το ρόλο και τη θέση των αναδυόμενων δυνάμεων στο διεθνές σύστημα. Ειδικότερα, ο θεωρητικός και εμπειρικός προβληματισμός του μαθήματος επικεντρώνεται στην πολιτικοστρατηγική συμπεριφορά της Κίνας, Ρωσίας, Ινδίας και Βραζιλίας στο σύγχρονο διεθνές σύστημα. Μια σειρά σημαντικών ερωτημάτων αποτελούν τον πυρήνα της ανάλυσης που ακολουθείται κατά τη διάρκεια των διαλέξεων: Ποιος είναι ο κεντρικός στόχος της υψηλής στρατηγικής των αναδυόμενων δυνάμεων ως προς την υπάρχουσα κατανομή ισχύος; Ποια είναι τα αποτελέσματα από την αύξηση του αριθμού των μεγάλων δυνάμεων στο νέο διεθνές σύστημα; Θα είναι σταθεροποιητικός ή αποσταθεροποιητικός ο ρόλος τους; Πώς διαχειρίζονται τα εν λόγω κράτη την ισχύ τους, στο εσωτερικό κοινωνικοπολιτικό τους σύστημα και στη διαμόρφωση του στρατηγικού τους δόγματος; Πως αντιμετωπίζονται στο αναδυόμενο πολυπολικό διεθνές σύστημα τα πλανητικά ζητήματα (διεθνής ασφάλεια, μη διάδοση των πυρηνικών όπλων, διεθνής οικονομική διακυβέρνηση); Για την απάντηση των ανωτέρω ερωτημάτων, θα χρησιμοποιηθούν τα αναλυτικά εργαλεία της θεωρίας των διεθνών σχέσεων, με βάση τα οποία θα εξετασθούν οι πολιτικές, οικονομικές και στρατηγικές πτυχές της πολιτικοστρατηγικής συμπεριφοράς των αναδυόμενων δυνάμεων της Κίνας, της Ρωσίας, της Ινδίας και της Βραζιλίας, εστιάζοντας στους κεντρικούς στόχους της υψηλής πολιτικής των εν λόγω κρατών για την προάσπιση και προαγωγή των εθνικών τους συμφερόντων.

4. Εικόνες Κρατών και Δημόσια Διπλωματία

Το μάθημα άξονας εστιάζεται στην συγκρότηση και διαχείριση των εικόνων των κρατών ως πυρηνική διαδικασία της δημόσιας διπλωματίας. Η δομή του μαθήματος στηρίζεται στην διαφοροποίηση ανάμεσα στην προσλαμβανόμενη και την προβαλλόμενη εικόνα, δηλαδή την εικόνα του κράτους ως γνωσιακή δομή και ως μήνυμα. Το πρώτο μέρος του μαθήματος εισάγει τον φοιτητή σε θεωρίες οι οποίες ερμηνεύουν την διαδικασία κατασκευής της εικόνας των κρατών αντλώντας από τα πεδία της κοινωνικής και γνωστικής ψυχολογίας ενώ στο δεύτερο παρουσιάζονται θεωρίες οι οποίες επεξηγούν διαφορετικές λογικές και διαδικασίες διαμόρφωσης μηνυμάτων σχετικά με τις εικόνες των κρατών.

1. Εισαγωγή στις Εικόνες Κρατών – Ορισμοί και Περιεχόμενο.
2. Στάσεις – Διαμόρφωση και Αλλαγή.
3. Στερεότυπα στη Διομαδική Επικοινωνία

4. Ταυτότητες και Εθνοκεντρισμός.
5. Πολυμένη Επικοινωνία, Ηθικός Αποκλεισμός και Στρατηγικές Δαινομονοποίησης
6. Θεωρία Παραγωγικών Αιτιών και Διομαδική Επικοινωνία: Η Εθνοκεντρική Μεροληψία
7. Απεικονίσεις του Συστήματος Κρατών στα Μέσα Ενημέρωσης και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Μεθοδολογικές Προσεγγίσεις στην Ποσοτική Ανάλυση Περιεχομένου.
8. Θεωρία Εικόνας Κράτους στις Διεθνείς Σχέσεις.
9. Αρχές Διαχείρισης της Ταυτότητας του Κράτους ως Μάρκας.
10. Διεθνής Πολιτική και Συμπεριφορά του Καταναλωτή.
11. Η Δημόσια Διπλωματία ως Στρατηγική Επικοινωνία - Μέσα και Στόχοι
12. Διαχείριση Κρίσεων και Δημόσια Διπλωματία
13. Συγκριτική Στερεοτυπολογία – Πολιτιστική Εικονολογία

5. Ευρωατλαντικές Σχέσεις

Το μάθημα «Ευρωατλαντικές Σχέσεις» εξετάζει το πλέγμα των σχέσεων και θεσμών που αναπτύχθηκαν μεταξύ των ΗΠΑ και της Ευρώπης, από τις αρχές του 20ού αιώνα έως και τη δεύτερη δεκαετία του 21ού αιώνα. Το μάθημα εξετάζει την εμπλοκή των ΗΠΑ και της Ευρώπης σε δύο παγκοσμίους πολέμους στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα, τη δημιουργία του NATO και της ΕΟΚ/ΕΕ και ειδικότερα την συνεργασία αλλά και τις διαφορετικές αντιλήψεις ΗΠΑ και Ευρώπης σε θέματα ασφάλειας και άμυνας τόσο κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου όσο και κατά τη διάρκεια της μεταψυχροπολεμικής περιόδου. Μεταξύ άλλων εξετάζονται οι πολιτικές και στρατηγικές των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων και των ΗΠΑ σε σχέση με την πυρηνική στρατηγική, την ενεργειακή ασφάλεια, τη διεύρυνση του NATO και της ΕΕ, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας, τις σχέσεις με τη Ρωσία κ.ά. Τα παραπάνω αναλύονται με τη χρήση βασικών θεωρητικών εργαλείων των Διεθνών Σχέσεων και των Στρατηγικών Σπουδών και με τη χρήση περιπτωσιολογικών μελετών. Ειδικότερα, το πλαίσιο των ευρωατλαντικών σχέσεων, προσεγγίζεται με θεωρίες και έννοιες όπως ο ρεαλισμός, ο φιλελευθερισμός, ο κονστρουκτιβισμός, η γεωπολιτική, η κοινότητα ασφάλειας, η θεωρία συμμαχιών, η θεωρία της ασφαλειοποίησης, η στρατηγική κουλτούρα, η στρατηγική της εξισορρόπησης, η στρατηγική της ανάσχεσης, το δόγμα του απομονωτισμού, το δόγμα της αμοιβαίας πυρηνικής αποτροπής, το δίλημμα ασφάλειας, κ.ά. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες, όχι μόνο με τα γεγονότα που αφορούν τις σχέσεις ΗΠΑ και Ευρώπης τον 20ο και 21ο αιώνα, αλλά και να αντιληφθούν τις πολιτικές και στρατηγικές διαστάσεις αυτής της σχέσης.

6. Διπλωματία και Στρατηγική των ΗΠΑ

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει τις βασικές πτυχές της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής και στρατηγικής από το 1945 έως σήμερα, υπό το πρίσμα κεντρικών ερωτημάτων της θεωρίας διεθνών σχέσεων. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζεται, πρώτα, η διαδρομή της εξωτερικής πολιτικής και της στρατηγικής των ΗΠΑ κατά την μεταπολεμική περίοδο. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι συμμαχίες των ΗΠΑ μετά το 1945, το πυρηνικό δόγμα και η εξέλιξή του από την Χιροσίμα μέχρι σήμερα, ο Ψυχρός Πόλεμος και η στρατηγική σχέση των ΗΠΑ με την άλλη υπερδύναμη, οι μεταπολεμικές γεωπολιτικές και γεωστρατηγικές παράμετροι της αμερικανικής εθνικής στρατηγικής και η μετεξέλιξή τους, οι στρατηγικές προϋποθέσεις του Ευρωατλαντικού άξονα πριν και μετά τον Ψυχρό Πόλεμο, η Ατλαντική Συμμαχία και τα στρατηγικά της δόγματα. Στη συνέχεια, εξετάζεται η μετεξέλιξή και προβολή της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής και στρατηγικής μετά το 1990 μέχρι και τις ημέρες μας (με έμφαση στην ανάλυση του ρόλου των ΗΠΑ στο αναδυόμενο μεταψυχροπολεμικό σύστημα, και ιδιαίτερα στις σχέσεις ΗΠΑ-Κίνας). Τέλος, η Αμερικανική εξωτερική πολιτική και στρατηγική από το 1945 έως και τις ημέρες μας αναλύεται στα πλαίσια των ιστορικών αναφορών για τις αμερικανικές προεδρίες.

7. Η Ελλάδα και ο κόσμος στον 21^ο αιώνα

Το μάθημα εξετάζει την πορεία της Ελλάδας στον 20^ο αιώνα ως μέρος του διεθνούς συστήματος. Μελετάται η εσωτερική ανάπτυξη της χώρας και της εξωτερικής της πολιτικής ως συνισταμένης εσωτερικών αναγκών και εξωτερικών προσανατολισμών. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην διαρκή προσπάθεια της Ελλάδας να εναρμονίζεται με τις διεθνείς εξελίξεις ως μέσο επιβίωσης και ενίσχυσης της στρατηγικής της αξίας, πολιτική που αναλύεται με παραδείγματα και αντι-παραδείγματα. Παράλληλα, εξετάζονται συστηματικά οι ανάγκες και οι πιέσεις της ελληνικής κοινωνίας, οι περιπέτειες της οικονομίας, η εφάπτομένη εσωτερικής-εξωτερικής πολιτικής, ο ρόλος του κράτους στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική συγκρότηση, η στάση της Ελλάδας στις διεθνείς κρίσεις και τους μεγάλους πολέμους, όπως και τα συμφέροντα και ενδιαφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων στην περιοχή της. Στο εσωτερικό πεδίο, οι διαλέξεις και τα σεμινάρια εστιάζουν σε θέματα όπως η Μεγάλη Ιδέα και το τέλος της, το αγροτικό ζήτημα, οι αλλαγές που επέφεραν η Μικρασιατική Καταστροφή και το προσφυγικό ρεύμα, οι κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις του διχασμού βενιζελικών-αντιβενιζελικών, η επίδραση του Κραχ του 1929, η Κατοχή και ο εμφύλιος, η μεταπολεμική αστικοποίηση και οικονομική μεταμόρφωση, οι διαιρέσεις και οι αποκλεισμοί, η επταετής δικτατορία, η Μεταπολίτευση, το πολιτικό και κομματικό σύστημα, η επενέργεια της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η έκρηξη της ευημερίας. Στην εξωτερική σφαίρα εξετάζονται οι βασικοί προσανατολισμοί της χώρας σε σχέση με τις γειτονικές της χώρες και τις Μεγάλες Δυνάμεις ή Υπερδυνάμεις, η σχέση με διεθνείς οργανισμούς, τα μέσα πρόωθησης της ελληνικής άμυνας και ασφάλειας, οι κανόνες της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής.

8. Τούρκικο Πολιτικό Σύστημα & Εξωτερική Πολιτική

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή στους φοιτητές ολοκληρωμένης γνώσης του σύγχρονου τουρκικού πολιτικού συστήματος και της διαμόρφωσης της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής από την ίδρυση του τουρκικού κράτους το 1923 έως σήμερα. Παράλληλα, το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση της εξέλιξης, της δομής και των βασικών δρώντων του τουρκικού κράτους, καθώς και των στόχων, των μέσων και των προτύπων άσκησης της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διασύνδεση θεωρητικών εννοιών, αναλυτικών προσεγγίσεων και εμπειρικών δεδομένων. Επιπλέον, το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας ανάλυσης μελετών περίπτωσης και στην ενίσχυση της κριτικής σκέψης των φοιτητών, προκειμένου να προσεγγίζουν τις πολιτικές εξελίξεις με επιστημονικό, συστηματικό και αμερόληπτο τρόπο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν, αναλύουν και ερμηνεύουν τις εξελίξεις στο τουρκικό πολιτικό σύστημα και την άσκηση της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής.
- Συσχετίζουν την εσωτερική και την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας με τις βασικές θεωρίες της Πολιτικής Επιστήμης και των Διεθνών Σχέσεων.
- Εξοικειώνονται με τη βασική επιστημονική βιβλιογραφία που αφορά τη μελέτη του σύγχρονου τουρκικού πολιτικού συστήματος και της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής.

9. Εκπαίδευση και Δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης στην ΕΕ

Στο μάθημα εξετάζονται οι Πολιτικές για την Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Ανώτατη εκπαίδευση, Έρευνα και Καινοτομία της ΕΕ. Οι φοιτητές μελετούν τη διαμόρφωση αυτών των πολιτικών, το θεσμικό πλαίσιο καθώς και τα ευρωπαϊκά εργαλεία για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και στα ευρωπαϊκά προγράμματα. Οι

φοιτητές θα εξοικειωθούν επίσης με τις διάφορες ιστοσελίδες της ΕΕ για τη διεθνοποίηση των σπουδών και της έρευνας, την αναζήτηση υποτροφιών, εύρεσης εργασίας, ερευνητικών προγραμμάτων καθώς και προγράμματα που αφορούν τον εθελοντισμό.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Η Ευρώπη της Γνώσης
- Ο Ευρωπαϊκός Εκπαιδευτικός Χώρος
- Τα προγράμματα European Universities και Erasmus Mundus
- Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Το Πρόγραμμα Erasmus για κινητικότητα και πρακτική άσκηση
- Η Ευρώπη του Εθελοντισμού
- Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας
- Προγράμματα και Πύλες για Ερευνητές (Euraxess), Horizon Europe, Marie Curie
- Πολιτική για την Καινοτομία
- Η Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση
- Σχέδιο Δράσης για την Ψηφιακή Εκπαίδευση (Digital Education Action Plan)
- Μια Ευρώπη έτοιμη για την Ψηφιακή Εποχή- Ψηφιακοί Στόχοι για το 2030
- Η πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη- ευκαιρίες και προκλήσεις

10. Πολιτική Κοινωνιολογία

Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική διερεύνηση των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών μετασχηματισμών που διαμόρφωσαν τη δυναμική των κοινωνιών κατά τον 20ό και τον 21ο αιώνα, καθώς και η κατανόηση των σύνθετων και πολλαπλών προκλήσεων που αναδύονται από τις διαδικασίες αυτές για την πολιτική τους οργάνωση σήμερα.

Ειδικότερα, οι θεματικές ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν:

1. Επαναστάσεις: Αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά των επαναστάσεων και παρουσιάζονται οι κεντρικές θεωρητικές προσεγγίσεις (Marx, Brinton, Davies, Tilly, Skocpol). Στη συνέχεια εξετάζονται οι νεότερες προσεγγίσεις και η κριτική που άσκησαν στις παραδοσιακές θεωρίες των επαναστάσεων.
2. Σύγχρονες Οργανώσεις: Μελετώνται εναλλακτικά μοντέλα οργάνωσης στα πολλαπλά πεδία της πολιτικής, της κοινωνίας και της οικονομίας όπως το γραφειοκρατικό μοντέλο του Βέμπερ, το μοντέλο της Νέας Δημόσιας Διοίκησης και τα Κοινωνικά Δίκτυα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση του Φουκώ για τη μικροφυσική της εξουσίας και για τις σύγχρονες πειθαρχικές κοινωνίες.
3. Εργασία και Οικονομική Ζωή: Εξετάζονται ο Τειλορισμός και ο Φορντισμός, ο Μεταφορντισμός, οι ευέλικτες σχέσεις εργασίας, καθώς και η εμφάνιση νέων μορφών απασχόλησης.
4. Κοινωνική Διαστρωμάτωση: Παρουσιάζονται κλασικές (Weber, Marx) και νεότερες θεωρίες της κοινωνικής διαστρωμάτωσης (Erik Olin Wright). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση των κοινωνικών ανισοτήτων στις σύγχρονες κοινωνίες μέσα από την οπτική της διαθεματικότητας (intersectionality).
5. Παγκόσμιες Μεταβολές: Εξετάζονται κριτικά οι θεωρίες της Μεταβιομηχανικής Κοινωνίας, του Τέλους της Ιστορίας και της Σύγκρουσης των Πολιτισμών.

11. Ανάλυση και Διαχείριση Διεθνών Οικονομικών Κρίσεων

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη των διεθνών οικονομικών κρίσεων. Παρουσιάζονται και αναλύονται όλες οι σημαντικές κατηγορίες διεθνών οικονομικών κρίσεων όπως οι κρίσεις ύφεσης και πληθωρισμού, οι διαρθρωτικές κρίσεις, οι κρίσεις στις παγκόσμιες αγορές αγαθών, οι κρίσεις χρέους, οι τραπεζικές κρίσεις, οι φούσκες και οι χρηματοπιστωτικές κρίσεις, οι κρίσεις στις αγορές συναλλάγματος. Η ανάλυση κάθε μορφής κρίσης

περιλαμβάνει τα αίτια, τις επιπτώσεις, τους μη-χανισμούς διεθνούς μετάδοσης και τις πολιτικές αντιμετώπισής της. Επίσης, η ανάλυση κάθε κρίσης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση ιστορικών φαινομένων. Ειδική αναφορά γίνεται στην τρέχουσα διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση, στην κρίση της Ευρωζώνης καθώς και στην Ελληνική κρίση. Στο τέλος του μαθήματος συζητείται η σχέση μεταξύ της οικονομικής επιστήμης και του φαινομένου της κρίσης. Στόχος του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές ικανούς στην κατανόηση και διαχείριση ενός εκ των σημαντικότερων προβλημάτων της διεθνούς οικονομίας και πολιτικής.

12. Πληροφόρηση και Ασφάλεια

Το μάθημα Πληροφόρηση και Ασφάλεια αναλύει το ρόλο της πληροφόρησης στις διεθνείς σχέσεις και τη στρατηγική. Στο πλαίσιο του μαθήματος:

- Παρουσιάζεται και αναλύεται η έννοια της πληροφόρησης-κατασκοπείας και η σημασία της για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Πιο συγκεκριμένα, θα αναλυθούν κεντρικά ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία της πληροφόρησης, όπως ο κύκλος της πληροφόρησης (συλλογή, ανάλυση και διανομή πληροφοριών), οι σχέσεις αναλυτή και αποδέκτη του προϊόντος της πληροφόρησης και η πολιτικοποίηση του προϊόντος της πληροφόρησης. Η ανάλυση των παραπάνω θα συνοδεύεται από ιστορικά και σύγχρονα παραδείγματα.
- εξετάζεται η έννοια της αποτυχίας των υπηρεσιών πληροφοριών και το φαινόμενο του στρατηγικού αιφνιδιασμού. Επίσης, θα παρουσιαστεί μια τυπολογία σχετικά με τα αίτια και το είδος των αποτυχιών, ενώ η ανάλυση των παραπάνω θα γίνει με αναφορά σε ιστορικά και σύγχρονα παραδείγματα.
- Εξετάζονται οι προκλήσεις ασφάλειας που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες πληροφοριών τον 21ο αιώνα.
- Αναλύεται ο ρόλος της προπαγάνδας, των ψυχολογικών επιχειρήσεων και της στρατηγικής επικοινωνίας στο σύγχρονο θέατρο επιχειρήσεων, καθώς και ο ρόλος της συγκεκριμένης δράσης στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής.
- Προσεγγίζονται ειδικά θέματα πληροφόρησης, όπως είναι η οικονομική κατασκοπεία, η παραπλάνηση στην ειρήνη και στον πόλεμο και η σχέση μεταξύ πληροφόρησης και δημοκρατίας.

13. From the Big Bang to Great Powers: Science and Geopolitics

This course explores the profound interconnections between scientific discovery, technological innovation, and global power dynamics. Beginning with the birth of the universe and the foundations of cosmology, the course examines how advances in physics, engineering, and computation have shaped modern geopolitics, military strategy, and international relations.

The contents of the course may be outlined in two pillars as follows:

1. What is cosmology? How science works

The Universe, the Big Bang, the expansion of the Universe, redshift, Hubble's Law & Hubble Constant, the observable Universe, Cosmic Microwave Background (CMB), the Cosmological Principle, gravity, black holes, dark matter and dark energy, geometry of the Universe, multiverses, the Anthropic Principle, the end of the Solar System, the end of the Universe, philosophical implications and worldview formation

2. Case studies and strategic technologies

- The Manhattan Project
- Hiroshima, Nagasaki, and the nuclear taboo
- Space race during the Cold War: US vs USSR
- History of the European Space Program
- CERN diplomacy and safety of scientific research
- China's moon ambitions
- Private enterprise in space (SpaceX, Blue Origin, Amazon Kuiper)
- Satellites: GPS and relativity theory
- Nuclear physics
- Quantum computing
- Artificial intelligence

14. Διεθνείς Σχέσεις και Ενέργεια στη ΝΑ Ευρώπη και Ανατολική Μεσόγειο

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές κατανόηση των σύγχρονων διεθνών σχέσεων σε σχέση με τον ρόλο της ενέργειας στη ΝΑ Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο. Ένας ακόμη στόχος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν τους δρώντες, τη δομή και τις πολιτικές που σχετίζονται με ζητήματα ενέργειας σε περιοχές σύγκρουσης, όπως η ΝΑ Ευρώπη και η Ανατολική Μεσόγειος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σχέση μεταξύ θεωρητικών εννοιών, ανάλυσης και εμπειρικών δεδομένων.

Επιπλέον, το μάθημα στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης μελετών περίπτωσης, καθώς και στην αντικειμενικότητα που απαιτείται για την επιστημονική και αμερόληπτη ανάλυση των πολιτικών εξελίξεων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

Κατανοούν, αναλύουν και ερμηνεύουν τις εξελίξεις στις διεθνείς σχέσεις και στα ζητήματα ενέργειας στα υποσυστήματα της ΝΑ Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου.

Συσχετίζουν και αναπτύσσουν τα διεθνή και ενεργειακά ζητήματα σε σχέση με τις θεωρίες των διεθνών σχέσεων.

Εξοικειώνονται με τη βασική βιβλιογραφία που αφορά τη μελέτη των σύγχρονων διεθνών σχέσεων και της ενέργειας σε υποσυστήματα όπως η ΝΑ Ευρώπη και η Ανατολική Μεσόγειος.

15. Διεθνής Συγκρούσεις και Πολυμερής Διπλωματία

Η ανάδυση, στις απαρχές του 21ου αιώνα, νέων μορφών διεθνούς αστάθειας – όπως οι εθνικιστικές και αλτρωτικές διεκδικήσεις, τα οξυνόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα, ο θρησκευτικός ριζοσπαστισμός και η διεθνής τρομοκρατία – επανέφερε στο προσκήνιο την ανάγκη για αποτελεσματικότερη διεθνή συνεργασία και θεσμικό συντονισμό μεταξύ κρατικών και διεθνικών δρώντων. Οι εξελίξεις αυτές κατέδειξαν τα όρια της παραδοσιακής κρατοκεντρικής διπλωματίας και ανέδειξαν τη σημασία της πολυμερούς δράσης ως εργαλείου διαχείρισης κρίσεων και συγκρούσεων σε ένα πλέγμα παγκόσμιας

αλληλεξάρτησης. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, περιφερειακοί και διεθνείς οργανισμοί όπως το ΝΑΤΟ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα Ηνωμένα Έθνη, η Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κλήθηκαν να διαχειριστούν νέους τύπους συγκρούσεων, οι οποίοι δεν περιορίζονται στα κλασικά πρότυπα διακρατικής αντιπαράθεσης, αλλά περιλαμβάνουν ενδοκρατικές, ασύμμετρες και υβριδικές μορφές βίας. Οι οργανισμοί αυτοί δραστηριοποιούνται σε ένα ευρύ φάσμα θεματικών πεδίων — από την ασφάλεια και το περιβάλλον έως την ανθρωπιστική βοήθεια και την οικονομική ανάπτυξη — και διαμορφώνουν πλαίσια δράσης που συνδυάζουν πολιτική διαμεσολάβηση, στρατιωτικές επιχειρήσεις και προγράμματα ανοικοδόμησης. Το μάθημα επιδιώκει να απαντήσει σε κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τη φύση των σύγχρονων συγκρούσεων και τις δυνατότητες αποτελεσματικής διεθνούς διαχείρισής τους. Πώς ορίζονται και ποια είναι τα χαρακτηριστικά αυτών των νέων μορφών σύγκρουσης;

Ποια είναι τα θεσμικά και στρατηγικά διλήμματα της πολυμερούς διπλωματίας;

Πώς διαμορφώνονται οι επιλογές των κρατικών δρώντων ως προς τα μέσα πρόληψης, διαχείρισης και επίλυσης συγκρούσεων στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών; Στο πρώτο μέρος του μαθήματος, στόχος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις θεωρητικές και θεσμικές παραμέτρους της λήψης αποφάσεων σε παγκόσμιους και περιφερειακούς οργανισμούς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, στα πρότυπα συντονισμού μεταξύ θεσμών και στις δυναμικές ισχύος που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της διεθνούς ατζέντας. Το δεύτερο μέρος επικεντρώνεται σε περιπτωσιολογικές μελέτες (Βοσνία, Σομαλία, Αφγανιστάν, Συρία, Λιβύη, Ιράκ), οι οποίες επιτρέπουν τη συγκριτική ανάλυση διαφορετικών προσεγγίσεων στη διαχείριση συγκρούσεων. Μέσα από αυτές τις περιπτώσεις, εξετάζονται ζητήματα ανθρωπιστικής επέμβασης, προληπτικής διπλωματίας, ειρηνευτικών επιχειρήσεων, ανοικοδόμησης θεσμών και πολυμερούς διακυβέρνησης. Το μάθημα, τέλος, αποσκοπεί στο να καλλιεργήσει στους φοιτητές/τριες ικανότητες κριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης της διεθνούς δράσης, συνδέοντας τη θεωρητική γνώση με τις πρακτικές διαχείρισης κρίσεων και τη λήψη αποφάσεων σε περιβάλλοντα σύνθετης παγκόσμιας αλληλεπίδρασης.

16. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας ως πεδίο για την ανάπτυξη αλληλεξάρτησης μεταξύ των κρατών. Στο σύγχρονο διεθνές οικονομικό περιβάλλον αναδεικνύονται συνθήκες άνισης ανάπτυξης ανάμεσα στις αναπτυσσόμενες και τις αναπτυσσόμενες χώρες. Η διεθνής κοινότητα μέσα από ορισμένες πρωτοβουλίες επιχειρεί να αντιμετωπίσει τις αρνητικές συνέπειες των έντονων οικονομικών ανισοτήτων. Στα πλαίσια του μαθήματος μελετώνται το πλαίσιο διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας και οι πολιτικές που υιοθέτησαν τα αναπτυσσόμενα κράτη για να προσεγγίσουν τους ρυθμούς ανάπτυξης των ανεπτυγμένων κρατών. Αναλύονται επίσης, οι κύριοι προσδιοριστικοί παράγοντες της ανάπτυξης όπως είναι ανθρώπινοι πόροι, το κεφάλαιο, η τεχνολογική πρόοδος, το μέγεθος της αγοράς και το θεσμικό πλαίσιο.

17. Μέθοδοι Λήψεως Αποφάσεων (Decision Making Methods)

Οικονομετρικές μέθοδοι και πρόβλεψη. Πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση διαστρωματικών δεδομένων και χρονοσειρών. Πρόβλεψη με μοντέλα βασισμένα σε αθεωρητικές μεθόδους: αυτοπαλινδρόμηση, ARIMA, τεχνητά νευρωνικά δίκτυα.

Βασικές ιδέες και μέθοδοι ψυχομετρίας και πολυμεταβλητής στατιστικής: ανάλυση κύριων συνιστωσών, ανάλυση παραγόντων, ανάλυση συστάδων, κανονικοποιημένη συσχέτιση. Βελτιστοποίηση με μεθόδους

Επιχειρησιακής Έρευνας. Προβλήματα γραμμικού προγραμματισμού και ακέραιου γραμμικού προγραμματισμού). Προβλήματα μεταφοράς, διαμεταφοράς και ανάθεσης. Βασικά διαγράμματα ελέγχου. Χρήση οικονομετρικού πακέτου Gretl για ανάλυση και πρόβλεψη χρονοσειρών. Χρήση λογισμικού σελίδας NEOS (NEOS server) για βελτιστοποίηση.

18. Διεθνές Εμπόριο και Ενεργειακή Διπλωματία

Το μάθημα αναφέρεται στη θεωρία και πολιτική του διεθνούς εμπορίου. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές εκείνο το αναλυτικό οικονομικό υπόβαθρο που θα τους καταστήσει ικανούς να κατανοούν και αναλύουν τα σύγχρονα ζητήματα του διεθνούς εμπορίου και της διεθνούς εμπορικής πολιτικής. Το μάθημα εστιάζει τόσο στη θεωρητική- οικονομική, όσο και στην θεσμική και πολιτικο-οικονομική ανάλυση του διεθνούς εμπορικού συστήματος. Μετά το πέρας του μαθήματος οι φοιτητές θα κατανοούν τις παραδοσιακές και νεότερες θεωρίες του διεθνούς εμπορίου, τα μέσα της εθνικής και διεθνούς εμπορικής πολιτικής, τους θεσμούς και τα καθεστώτα της διεθνούς εμπορικής πολιτικής, τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων καθώς και τα σύγχρονα ζητήματα της διεθνούς εμπορικής διπλωματίας. Στα περιεχόμενα του μαθήματος περιλαμβάνονται οι θεωρητικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις του διεθνούς εμπορίου, η θεωρία της εμπορικής πολιτικής (καθεστώτα, στόχοι, μέσα, λήψη αποφάσεων, επιδράσεις των μέσων), οι περιφερειακές εμπορικές ενώσεις, το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα (ΠΟΕ/GATT), τα σύγχρονα προβλήματα της διεθνούς εμπορικής πολιτικής καθώς και τις τεχνικές άσκησης εμπορικής διπλωματίας.

19. Οργάνωση και Διοίκηση

Το μάθημα εισάγει τις έννοιες της οργάνωσης και της διοίκησης των σύγχρονων οργανισμών, ιδιωτικού και δημοσίου τομέα. Πρωταρχικό στόχο αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών με τις αρχές της διοίκησης επιχειρήσεων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράψουν τις λειτουργίες της διαχείρισης, τους ρόλους και τις απαιτούμενες δεξιότητες του διευθυντή σε μια οργανωτική μονάδα.
- Περιγράψουν και διακρίνουν τις δυνάμεις του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος που επηρεάζουν τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των σύγχρονων επιχειρήσεων.
- Αναγνωρίζουν και αξιολογούν τα χαρακτηριστικά και τα στάδια της λήψης αποφάσεων για ορθές ατομικές και ομαδικές αποφάσεις.
- Περιγράφουν τους τύπους και τη διαδικασία σχεδιασμού δράσεων των επιχειρήσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της επιχειρηματικής στρατηγικής.
- Περιγράφουν τους τρόπους οργάνωσης, τον τρόπο δημιουργίας της οργανωτικής δομής, καθώς και τον τρόπο καθορισμού των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των μελών της επιχείρησης/οργανισμού.
- Αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις πηγές εξουσίας του ηγέτη-διευθυντή, τη φύση της ηγεσίας, και να αξιολογούν την καταλληλότητα της εφαρμογής παραδοσιακών και σύγχρονων θεωριών ηγεσίας.

- Περιγράφουν το τρόπο παρακίνησης της ανθρώπινης συμπεριφοράς στο χώρο εργασίας, να συμβάλλουν στη δημιουργία αποτελεσματικών ομάδων εργαζομένων, να διαχειρίζονται ατομικές και ομαδικές σχέσεις, σε συνδυασμό με τα εμπόδια/δυσκολίες της διαπροσωπικής και οργανωτικής επικοινωνίας.
- Αναγνωρίζουν, αξιολογούν και περιγράφουν την αναγκαιότητα και τον σκοπό της δημιουργίας συστημάτων ελέγχου και του τρόπου λειτουργίας τους για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των συστημάτων και των διαδικασιών παραγωγής.

20. Πολιτισμική Θεωρία και Πολιτιστική Διπλωματία

Μετά τις εισαγωγικές πρώτες διαλέξεις, το μάθημα αρθρώνεται κάθε εβδομάδα σε δύο σκέλη. Στο πρώτο μισό συνεχίζονται οι διαλέξεις του διδάσκοντος, στο δεύτερο μισό παρουσιάζονται εργασίες των φοιτητών. Τα θέματα των εργασιών έχουν νωρίτερα παρουσιαστεί συνοπτικά από τον διδάσκοντα. Το πρώτο σκέλος χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη αναλύονται οι λόγοι για τους οποίους η έννοια του πολιτισμού επιστρέφει στην πολιτική καθημερινότητα, στην θεωρία και στην πρακτική. Αναλύονται οι σχέσεις πολιτισμού-ιδεολογίας και πολιτισμού-ταυτότητας, όπως και το πολλαπλό κοινωνικό, πολιτικό και θεωρητικό φάσμα μέσα στο οποίο αναδύεται σήμερα η επίκληση του 'πολιτισμού'. Αναλύονται οι έννοιες της ήπιας ισχύος, αλλά και του συμπολιτισμού, της πολυπολιτισμικότητας, της μεταποικιακότητας και της υβριδικότητας. Στην δεύτερη ενότητα αναλύεται το σημερινό τοπίο της πολιτιστικής διαχείρισης, των υποκειμένων και των λόγων τους, στην Ελλάδα, όπως και η ιδιαιτερότητα μιας ελληνικής πολιτιστικής διπλωματίας. Στην τρίτη ενότητα προσφέρεται μια γενική κάτοψη της θεωρίας και της ιστορίας των πολιτισμών. Αναλύονται οι έννοιες της παράδοσης και της πολιτισμικής μνήμης, η σχέση θρησκείας-πολιτισμού και οι μείζονες πολιτικές θεολογίες μονοθεϊσμών και πολυθεϊσμών, ως μηχανισμοί οργάνωσης συλλογικού παρελθόντος και μέλλοντος.

21 . Τεχνική Διαπραγματεύσεων και Μεσολάβησης

Στόχος του μαθήματος να αποκτήσει κάθε φοιτήτρια και φοιτητής την απαραίτητη γνώση σε βάθος των θεωριών αλλά και πρακτικών σχετικά με τις διεθνείς διαπραγματεύσεις όπως έχουν γίνει αντικείμενο της πρακτικής και έχουν θεωρητικοποιηθεί με τη βοήθεια και προτύπων εκ της ψυχολογίας, των οικονομικών και των μαθηματικών. Η θεωρία υπακούει στην πρακτική εμπειρία και δίνεται η ευκαιρία στους φοιτητές να εξοικειωθούν με στιγμές διπλωματικών επιτυχιών είτε σε επίπεδο διαπραγμάτευσης είτε μεσολάβησης. Και τα παραδείγματα από την ιστορία της διπλωματίας είναι πολλά. Έχουν δε ταξινομηθεί και αποτελέσει την ύλη ενός νέου σχετικά κλάδου που διδάσκεται σε αρκετές σχολές του εξωτερικού. Το μάθημα ολοκληρώνεται με ασκήσεις και προσομοιώσεις.

Το μάθημα αφορά στη Θεωρία και τις Τεχνικές των Διεθνών Διαπραγματεύσεων και χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Η πρώτη ενότητα είναι εισαγωγική και μεθοδολογική περί διαπραγματεύσεων. Κατά τη δεύτερη ενότητα, αναλύεται διεξοδικά η θεωρία του Roger Fisher και της ομάδας διαπραγματεύσεων της Νομικής Σχολής του Harvard και συμπληρώνεται με άλλες προσεγγίσεις. Η τρίτη ενότητα ολοκληρώνεται με επιλογή περιπτώσεων διεθνών πολιτικών διαπραγματεύσεων και με ασκήσεις προϊδέασης. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου καλύπτεται η ύλη που διαρθρώνεται στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

Οι βασικές γνώσεις επί των διαπραγματεύσεων: η διαπραγμάτευση ως διαδικασία, η δομή, η μέθοδος, οι τακτικές, η στρατηγική, τα αποτελέσματα. Στοιχεία επιτυχούς διαπραγμάτευσης, η επίτευξη συμφωνίας (deal), τα στερεότυπα, οι πολιτιστικές

παραστάσεις, δοκιμασμένες αρχές – κανόνες (rules of thumb) για επιτυχή διαπραγμάτευση, επιλογή συστήματος διαπραγμάτευσης, η integrative vs confrontational διαπραγμάτευση, η διμερής διαπραγμάτευση, η πολυμερής διαπραγμάτευση, οι διαφορές στο στυλ, το στοιχείο της ισχύος, η παρέμβαση και μεσολάβηση, η εσωτερική και εξωτερική διαπραγμάτευση, το προσωπικό στυλ, το εθνικό στυλ, η κουλτούρα, η προδιαπραγμάτευση, η κυρίως (detailed) διαπραγμάτευση, η συμφωνία, η μεταδιαπραγμάτευση : εκτέλεση της συμφωνίας, η βιωσιμότητά της. Στρατηγικές – τακτικές. Η shuttle diplomacy. Ανταλλαγή και συμφωνίες πακέτο. Two track setting. Framing. Η μέθοδος διαπραγμάτευσης της Νομικής Σχολής του Χάρβαρντ (Roger Fisher) : Οι επιμέρους ενότητες : η διαπραγμάτευση επί τη βάσει αρχών, η αναζήτηση αμοιβαίου οφέλους, η διαπραγμάτευση επί τη βάσει συμφερόντων και όχι θέσεων, η γνώση των συμφερόντων της άλλης πλευράς, η προετοιμασία (brainstorming), οι εναλλακτικές επιλογές, η χρήση αντικειμενικών κριτηρίων, η διαπραγματευτική ισχύς, η BATNA. Το πρότυπο της μεσολάβησης και οι εκβάσεις των κρίσεων. Η σύγκρουση και η διαπραγμάτευση. Τα είδη της μεσολάβησης και οι συνθέσεις του προτύπου. Τακτικές μεσολάβησης (sticks and carrots). Οι βασικές παράμετροι των διεθνών συμφωνιών (πολιτικών και άλλων). Η διαπολιτισμική διαπραγμάτευση, οργανωτικά ζητήματα: τόπος, ημερήσια διάταξη, γλώσσα, αντιπροσωπείες. Η γραφειοκρατία.

22. Διοίκηση Διεθνών Επιχειρήσεων

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του σύγχρονου διεθνούς επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η διεθνής επιχειρηματική δραστηριότητα αναπτύσσεται ολοένα και περισσότερο σ' ένα διεθνές περιβάλλον ιδιαίτερα ανταγωνιστικό και πολυσύνθετο. Το διεθνές επιχειρηματικό κλίμα καθορίζεται από μια σειρά παραγόντων που οφείλουν να μελετηθούν προκειμένου να κατανοηθούν οι στρατηγικές των σύγχρονων επιχειρήσεων για την επίτευξη των στόχων τους. Η μελέτη των άμεσων ξένων επενδύσεων και οι επιδράσεις τους τόσο στις χώρες πραγματοποίησης όσο και στις χώρες προέλευσης και η διαδικασία εξέλιξης των πολυεθνικών επιχειρήσεων αποτελούν κεντρικά ζητήματα προς διεύρυνση στα πλαίσια του μαθήματος.

23. Στρατηγική

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η συγκρουσιακή διάσταση (πραγματική ή ενδεχόμενη) των διεθνών σχέσεων. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται βασικές στρατηγικές έννοιες όπως η έννοια, η λογική και τα επίπεδα της στρατηγικής, ο πόλεμος και η σχέση του με την πολιτική, οι έννοιες της επίθεσης-άμυνας και της αποτροπής-πειθαναγκασμού, οι αναλύσεις των Κλάουζεβιτς και Σουν Τσου, η ναυτική, αεροπορική και πυρηνική στρατηγική. Το μάθημα στηρίζεται στην ευρεία χρήση ιστορικών παραδειγμάτων, ενώ ταυτόχρονα διασυνδέεται με τη σύγχρονη ελληνική πολιτική άμυνας και ασφάλειας.

24. Σύγχρονες Πολιτικές Θεωρίες

Το μάθημα ξεκινάει αναλύοντας τη σχέση θεωρίας-ιδεολογίας και στη συνέχεια χαρτογραφεί τις πολιτικές θεωρίες μέσα από τις μείζονες πολιτικές ιδεολογίες. Εξετάζονται τα τρία βασικά ιδεολογικά ρεύματα της νεωτερικότητας (φιλελευθερισμός, συντηρητισμός, σοσιαλισμός) στις ιστορικές διαδρομές τους από τον 19ο αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Αναλύονται οι πολιτικές θεωρίες τους και οι αντίστοιχες πολιτικές ανθρωπολογίες, οι αντιλήψεις περί κράτους, δικαίου και οικονομίας. Έμφαση δίνεται στην εσωτερική πολυμορφία του καθενός και στις κυμάνσεις των σχέσεων ανάμεσά τους. Δευτερευόντως, αναλύονται ο εθνικισμός και

ο φονταμενταλισμός, όπως και οι τρόποι με τους οποίους η ιστορία των ιδεολογιών/θεωριών αφορά τον μη-δυτικό κόσμο.

25. Κυβερνοχώρος και Διεθνείς Σχέσεις

Το μάθημα «Κυβερνοχώρος και Διεθνείς Σχέσεις» εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) επηρεάζουν τη διεθνή πολιτική. Ο κυβερνοχώρος, λόγω των ιδιαίτερων κοινωνικών, πολιτικών και τεχνολογικών χαρακτηριστικών του, παράγει πολυπλοκότητα και ασυμμετρίες ισχύος, οι οποίες θέτουν υπό αμφισβήτηση τους παραδοσιακούς μηχανισμούς διαμόρφωσης πολιτικής. Ο κυβερνοχώρος συνιστά ένα κοινωνικοπολιτικό πεδίο, το οποίο όχι μόνο επηρεάζει κάθε έκφανση της κοινωνικής ζωής μας, αλλά επαναπροσδιορίζει τους τρόπους με τους οποίους η επιστημονική κοινότητα αντιλαμβάνεται κεντρικά ζητήματα της Πολιτικής Επιστήμης και των Διεθνών Σχέσεων. Ζητήματα όπως ο καταμερισμός και η διάχυση της ισχύος, η άσκηση εθνικής κυριαρχίας, η διπλωματία, η διεθνής διακυβέρνηση, η διαδικασία της ασφαλειοποίησης και ο γεωπολιτικός ανταγωνισμός των μεγάλων δυνάμεων, απασχολούν τόσο την ακαδημαϊκή κοινότητα, όσο και τους διαμορφωτές πολιτικής. Ο κυβερνοχώρος δεν αποτελεί μόνο τη ραχοκοκαλιά της σύγχρονης κοινωνίας και το πέμπτο πεδίο πολέμου, αλλά και μια πολιτική αρένα που χαρακτηρίζεται από ακραία διασυνδεσιμότητα, την κυριαρχία των δεδομένων και την ανωνυμία των δρώντων. Σε αυτό το πλαίσιο, η αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος ανάμεσα σε προηγμένες και υποανάπτυκτες περιοχές, η οριοθέτηση της δράσης των ψηφιακών κολοσσών, ο περιορισμός του ψηφιακού αυταρχισμού και του τεχνολογικού καπιταλισμού και η διαπραγμάτευση ενός ψηφιακού κοινωνικού συμβολαίου, συνιστούν κορυφαίες προκλήσεις για το γνωστικό πεδίο των Διεθνών Σχέσεων. Στο πλαίσιο των διαλέξεων εφαρμόζονται κεντρικές έννοιες και εργαλεία των Διεθνών Σχέσεων, όπως οι θεωρίες διεθνών σχέσεων, τα μοντέλα διεθνούς διακυβέρνησης και ο ρόλος των διεθνών οργανισμών, η ανισοκατανομή της ισχύος και οι επιπτώσεις της στη διεθνή ισορροπία ισχύος, η εθνική κυριαρχία, η δημοκρατία, η ασφαλειοποίηση, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η διεθνής τάξη. Παράλληλα με τη θεωρητική ανάλυση ερμηνεύεται και η διεθνής πρακτική με αναφορά σε επιλεγμένες περιπτώσιολογικές μελέτες. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες με την έννοια του κυβερνοχώρου και να αντιληφθούν τις ποικίλες και πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις του με τις διεθνείς σχέσεις.

26. Διπλωματία και Στρατηγική των Μεγάλων Δυνάμεων

Το μάθημα καλύπτει το θεωρητικό και εμπειρικό σκέλος που αφορά στην στρατηγική δράση των μεγάλων δυνάμεων στο διεθνές σύστημα. Μέσα στα πλαίσια αυτά παρουσιάζονται και αναλύονται διεξοδικά τα ακόλουθα: Πρώτον, τα βασικά χαρακτηριστικά και η στρατηγική συμπεριφορά των μεγάλων δυνάμεων και οι στρατηγικές επιλογές που έχουν για να δράσουν, δεύτερον, η συστημική θεωρία μελέτης των διεθνών φαινομένων για την κατανόηση της δράσης και της συμπεριφοράς των μεγάλων δυνάμεων, τρίτον, παραδείγματα από περιπτώσιολογικές μελέτες των δύο τελευταίων αιώνων που αφορούν τη συμπεριφορά των μεγάλων δυνάμεων όπως αυτές των ΗΠΑ (1900-σήμερα), της Σοβ. Ένωσης (1917-1991), της Γερμανίας (1868-1945), της Ιαπωνίας (1868-1945), της Μεγ. Βρετανίας (1792-1990) και της Γαλλίας (1789-1945). Επιπρόσθετα και σε μια εξειδικευμένη προοπτική αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μεγάλων δυνάμεων, η ισορροπία ισχύος μεταξύ μεγάλων δυνάμεων και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός ασφαλείας, η έννοια του πολέμου μεταξύ μεγάλων δυνάμεων, η έννοια της ισχύος και οι συντελεστές ισχύος που

αναπτύσσουν οι μεγάλες δυνάμεις, τα πυρηνικά όπλα και οι επιπτώσεις τους στον ανταγωνισμό των μεγάλων δυνάμεων.

27. Ενεργειακές Αγορές

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση βασικών εννοιών (ορισμοί, ενεργειακό ισοζύγιο, διάγραμμα ενεργειακών ροών, περιβαλλοντικό κόστος, προσφορά και ζήτηση ενέργειας) των ενεργειακών συστημάτων καθώς και η κατανόηση λειτουργίας των ενεργειακών αγορών. Το μάθημα δίνει έμφαση στην Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Πολιτική, σε σχέση με την υιοθέτηση της Εσωτερικής Αγοράς Ενέργειας στον ηλεκτρισμό και στο φυσικό αέριο, καθώς και στη λειτουργία των διεθνών ενεργειακών αγορών ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και πετρελαίου. Το μάθημα αναλύει θέματα σχετιζόμενα με τη δομή της ενεργειακής αγοράς (μονοπωλιακή και ανταγωνιστική), το κόστος των επιμέρους ενεργειακών δραστηριοτήτων (παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια). Το μάθημα περιγράφει το ρόλο και τη λειτουργία των χρηματιστηρίων ενέργειας, και εισάγει στις έννοιες του ανταγωνισμού.

28. Χρηματοοικονομική Διοίκηση

Το μάθημα πραγματοποιεί εισαγωγή στη χρηματοοικονομική επιστήμη, με στόχο την κατανόηση βασικών μεγεθών πριν τη λήψη μιας απόφασης εκ μέρους των επιχειρήσεων και των ατόμων, λαμβάνοντας υπόψιν τις συνθήκες κινδύνου. Το μάθημα κάνει εισαγωγή στις βασικές οικονομικές καταστάσεις, στη χρονική αξία του χρήματος, στην έννοια της παρούσας αξίας, στο κόστος κεφαλαίου, στο κεφάλαιο κίνησης και στη μακροπρόθεση/βραχυπρόθεση χρηματοδότηση, στην ανάλυση νεκρού σημείου, στην εισαγωγή στις έννοιες του κινδύνου και της απόδοσης, στην ανάλυση ρευστότητας, κερδοφορίας και κινδύνου, στον προϋπολογισμό επενδύσεων και τις ταμειακές ροές, στις μεθόδους αξιολόγησης επενδύσεων, στη θεωρία χαρτοφυλακίου και το μοντέλο αποτίμησης κεφαλαιακών στοιχείων, στην αξιολόγηση επενδύσεων υπό συνθήκες κινδύνου, στην εισαγωγή στη συμπεριφορική χρηματοοικονομική και στη συμπεριφορική επιστήμη, στην πολιτική διανομής κερδών και κεφαλαιακή διάρθρωση και στην πραγματοποίηση χρηματοοικονομικής ενάλυσης για μια εταιρία ή έναν οργανισμό. Απώτερος στόχος του μαθήματος είναι η εκπόνηση από τους φοιτητές επιχειρηματικού σχεδίου (business plan) για την πρακτική κατανόηση της χρηματοοικονομικής ανάλυσης των επιχειρήσεων και επενδύσεων.

29. Διαπολιτισμική Επικοινωνία

Σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από την παγκοσμιοποίηση και την αλληλεξάρτηση, οι δεξιότητες επικοινωνίας διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση σχέσεων μεταξύ ατόμων, κρατών και θεσμών. Το μάθημα αυτό εξετάζει την πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ πολιτισμού και επικοινωνίας, με έμφαση στο πώς οι πολιτισμικές διαφορές επηρεάζουν τις αντιλήψεις, τις συμπεριφορές και τη διαμόρφωση νοήματος σε ποικίλα πλαίσια. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη σημασία της διαπολιτισμικής επικοινωνίας στον τομέα των διεθνών σχέσεων, όπου η αποτελεσματική επικοινωνία πέρα από πολιτισμικά όρια είναι απαραίτητη για τη διπλωματία, τις διαπραγματεύσεις και τη διεθνή συνεργασία. Μέσα από θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις, οι φοιτητές θα αναπτύξουν την ικανότητα να χειρίζονται διαπολιτισμικές καταστάσεις και να αναστοχάζονται πάνω στις δυναμικές που διαμορφώνουν την επικοινωνία σε διαπολιτισμικά και διεθνή πλαίσια.

30. Natural resources as a source of conflict in international relations

The course aims to help the students familiarize with and understand the conditions under which natural resources can become a source of conflict in international relations. To that end, several modern-era case studies will be examined, compared and contrasted, under the prism of securitization and energy security, such as the Rare Earth Crisis, the Russo-Ukrainian conflict over natural gas and the case of the Eastern Mediterranean natural gas reserves. Furthermore, the students will become familiar with the concept of prediction of conflict in international relations and the most important trackers and attempts to do so.

31. Διεθνείς Σχέσεις στην Ευρασία και τον Ειρηνικό

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις διεθνείς σχέσεις των κρατών της περιοχής της Ευρασίας και του Ειρηνικού, καθώς και με τη διαμόρφωση της ισορροπίας ισχύος μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων. Έμφαση δίνεται στον ρόλο των περιοχών αυτών στον ανταγωνισμό ΗΠΑ-Κίνας και στην προσπάθειά ΗΠΑ-Κίνας για έλεγχο των φυσικών πόρων, των κρίσιμων ορυκτών και των εμπορικών οδών των περιοχών αυτών υπό το πρίσμα της ασφαλειοποίησης αλλά και του ρεαλισμού. Επιπρόσθετα, διερευνώνται μορφές συνεργασίες των κρατών της περιοχής, όπως BRI, QUAD και AUKUS, καθώς και τα αποτελέσματα αυτών των συνεργασιών και ο αντίκτυπός τους στις στρατηγικές ισορροπίες της Ευρασίας και του Ειρηνικού.

32. EU Security Resilience and Sustainability

The aim of the course is to train students to be able to respond to the complex challenges of rapidly developing societies in a learner centred environment. Critical thinking as well as the understanding of European values will be an important pedagogical objective of the project through participatory structures and transformative education. The course consists of interconnected weekly topics: three core ones such as EU as a security actors (power - strategic autonomy) in a multipolar world, Megatrends and International governance: multilateral institutions, norms, regimes) which are discussed in the first three classes; seven additional ones, respectively on International migration; Cyber security and the risks of AI; Water security and water geopolitics; Social media issues and fake news; Sustainability, resilience and development; International development cooperation; Humanitarian aid, food security; and finally three classes where students can choose from a pool of subjects (Climate security; Maritime security and the EU; European Union and public health and pandemic management; Critical infrastructure resilience). The course also includes asynchronous modules focusing on selected security/sustainability issues (EUSecure SimMOOC).

33. Ευρωπαϊκό Δίκαιο Ενέργειας

Το μάθημα αναφέρεται στις νομοθετικές ρυθμίσεις και εξελίξεις που διέπουν τον ανταγωνισμό και την ενωσιακή εσωτερική αγορά ενέργειας και το ευρωπαϊκό δίκαιο ενέργειας γενικότερα.

Συγκεκριμένα:

- οι ενωσιακές ρυθμίσεις για την εσωτερική αγορά ενέργειας, την αποδεδιομοποίηση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και την πρόσβαση σε αυτά, τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης και της ενίσχυσης της ενεργειακής ασφάλειας, την πράσινη «μετάβαση», την προώθηση των ΑΠΕ, την ενεργειακή αποδοτικότητα και τη μείωση των εκπομπών αερίων του άνθρακα. Συνεπώς, πρέπει να δοθεί έμφαση σε όλες τις συναφείς ρυθμίσεις και σε όλες τις αναλυθείσες ενεργειακές δέσμες μέτρων.
- Η έννοια της ενεργειακής ασφάλειας και όλες οι ρυθμίσεις για την ενίσχυση της
- Η ευρωπαϊκή προσπάθεια «μετάγχισης» του σχετικού με την ενέργεια κερτημένου στις γειτονικές ενεργειακές αγορές καθώς και στα κράτη που σχετίζονται «εταιρικά» με την Ένωση στον τομέα της Ενέργειας. ➤ Οι πτυχές του Δικαίου της Θάλασσας που σχετίζονται με την εκμετάλλευση ενεργειακών πόρων
- Η αμφίδρομη σχέση Δικαίου της Ενέργειας με τη γεωπολιτική.
- Πρακτικά ζητήματα και συναφής (αναλυθείσα κατά το μάθημα) νομολογία του ΔΕΕ..

34. Ελληνογαλλικές Σχέσεις: Ιστορία, Πολιτική, Πολιτισμός

Το μάθημα εξετάζει την ιστορική εξέλιξη των ελληνογαλλικών σχέσεων από τον 18ο αιώνα μέχρι σήμερα, εστιάζοντας σε πολιτικές, στρατιωτικές, οικονομικές και πολιτιστικές αλληλεπιδράσεις. Αναλύονται ο ρόλος του γαλλικού Διαφωτισμού και η επίδρασή του στον ελληνικό εθνικισμό, καθώς και η συμβολή της Γαλλικής Επανάστασης και γενικότερα της Γαλλίας στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 (εθνική vs κοινωνική διάσταση των επαναστάσεων, Τα δίκαια του ανθρώπου του Ρήγα Βελεστινλή και η γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη του 1793, κ.ά.). Η Γαλλία, ως κεντρική ευρωπαϊκή δύναμη, υπήρξε διαχρονικά πυλώνας επιρροής για την ελληνική πολιτική, διανόηση και διπλωματία. Για αυτόν τον λόγο, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον φιλελληνισμό, στον ρόλο της Γαλλίας ως προστάτιδας δύναμης στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα, στις στρατιωτικές αποστολές κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Όθωνα, στις εκπαιδευτικές πολιτικές και στην εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας τον 19ο αιώνα ως εργαλείου προώθησης της διπλωματίας και πολιτιστικής επιρροής. Θα γίνει, επίσης, αναφορά στην ελληνογαλλική συμμαχία κατά τους δύο Παγκόσμιους Πολέμους, στη συμβολή της Γαλλίας στην ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ (1979-1981), στις σύγχρονες στρατηγικές συμμαχίες μεταξύ των δύο χωρών και στο γεωπολιτικό τους αποτύπωμα και, τέλος, στην πολιτιστική διπλωματία μέσω θεσμών όπως το Γαλλικό Ινστιτούτο και η Γαλλική/Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών.

35. Τα Γαλλικά ως γλώσσα Ειδίκευσης I

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτήτριες/ές του 5ου εξαμήνου, οι οποίες/οι επιθυμούν να αποκτήσουν γνώσεις ή/και να διευρύνουν τις γνώσεις στη γαλλική γλώσσα και στη γαλλική ορολογία πάνω σε θέματα γενικής προβληματικής τα όποια άπτονται διαφόρων γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Το μάθημα στοχεύει στην κατάκτηση του γλωσσικού συστήματος καθώς και στην απόκτηση δηλωτικών γνώσεων (connaissances déclaratives), δηλαδή ακαδημαϊκών γνώσεων ή γνώσεων περιεχομένου (savoirs académiques et/ou domaniaux), μέσα από αυθεντικά κείμενα (άρθρα, οπτικοακουστικό ή ηχητικό υλικό) τα οποία προέρχονται από τον γαλλικό ή γαλλόφωνο τύπο.

Σε επίπεδο δραστηριότητας γλωσσικής επικοινωνίας, τα Γαλλικά ως Γλώσσα Ειδίκευσης I επικεντρώνονται πρωτίστως στην παραγωγή προφορικού λόγου και πιο συγκεκριμένα στην προφορική απόδοση νοήματος αυθεντικών κειμένων προφορικού λόγου (compte rendu oral).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- χρησιμοποιεί συντακτικές και γραμματικές δομές της Γαλλικής Γλώσσας,
- κατανοεί και να χρησιμοποιεί ορολογία στα Γαλλικά που συνδέεται με τον ακαδημαϊκό λόγο και τα αντικείμενα σπουδών σε προφορικό λόγο,
- κατανοεί και να αναλύει κείμενα γραπτού και προφορικού λόγου (ηχητικά κείμενα ή βίντεο μικρής έκτασης) σχετικά με θέματα που αφορούν διαφορετικά επαγγελματικά πεδία,
- μπορεί να συντάσσει (ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία) και να κάνει προφορική απόδοση νοήματος (compte rendu oral), να κρατάει πρακτικά και να παίρνει το λόγο πάνω σε θέματα του γνωστικού αντικειμένου.

35. Γαλλική Ορολογία στις Διεθνείς Σχέσεις I

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτήτριες/ές του 7^{ου} εξαμήνου, οι οποίες/οι επιθυμούν να αποκτήσουν γνώσεις ή/και να διευρύνουν τις γνώσεις στη γαλλική γλώσσα και στη γαλλική ορολογία πάνω σε θέματα γενικής προβληματικής τα όποια άπτονται διαφόρων γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Το μάθημα στοχεύει στην κατάκτηση του γλωσσικού συστήματος καθώς και στην απόκτηση δηλωτικών γνώσεων (connaissances déclaratives), δηλαδή ακαδημαϊκών γνώσεων ή γνώσεων περιεχομένου (savoirs académiques et/ou domainiaux), μέσα από αυθεντικά κείμενα (άρθρα, οπτικοακουστικό ή ηχητικό υλικό) τα οποία προέρχονται από τον γαλλικό ή γαλλόφωνο τύπο.

Σε επίπεδο δραστηριότητας γλωσσικής επικοινωνίας, η Γαλλική ορολογία στις Διεθνείς Σχέσεις I επικεντρώνεται πρωτίστως στην παραγωγή προφορικού λόγου και πιο συγκεκριμένα στην προφορική παρουσίαση θέματος με δομημένο λόγο και με προσωπική τοποθέτηση (exposé oral).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- χρησιμοποιεί συντακτικές και γραμματικές δομές της Γαλλικής Γλώσσας,
- κατανοεί και να χρησιμοποιεί ορολογία στα Γαλλικά που συνδέεται με τον ακαδημαϊκό λόγο και τα αντικείμενα σπουδών σε προφορικό λόγο,
- κατανοεί και να αναλύει κείμενα γραπτού και προφορικού λόγου (ηχητικά κείμενα ή βίντεο μικρής έκτασης) σχετικά με τις Διεθνείς Σχέσεις και τους Παγκόσμιους/Ευρωπαϊκούς Θεσμούς,
- μπορεί να παίρνει το λόγο, να παρουσιάζει, βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, ένα θέμα προβληματικής που άπτεται του γνωστικού του/της ενδιαφέροντος και γενικού ενδιαφέροντος στη βάση ενός ή περισσοτέρων κειμένων (exposé oral), και να ανταποκρίνεται σε μια σύντομη συζήτηση επί του κειμένου.

Μαθήματα επιλογής (ανά θεματική)

1. Θεωρία Παιγνίων & Διεθνής Πολιτική

Εφαρμογές των παιγνίων στην καθημερινή ζωή, τον αθλητισμό, την οικονομία, τις επιχειρήσεις, την πολιτική επιστήμη και τις διεθνείς σχέσεις. Ορολογία και βασικές έννοιες

της θεωρίας στρατηγικών παιγνίων. Παίκτες, κινήσεις, στρατηγικές και ανταμοιβές. Παίγνια ταυτόχρονων κινήσεων και πίνακες ανταμοιβών. Παίγνια σταθερού και μηδενικού αθροίσματος. Στοιχειώδη παίγνια: το παίγνιο του συντονισμού, η μάχη των φύλλων, το παίγνιο της κότας και το παίγνιο των φυλακισμένων. Ισορροπία κυρίαρχων στρατηγικών, ισορροπία Nash, ισορροπία Schelling. Παίγνια διαδοχικών κινήσεων και δένδρα αποφάσεων. Υποπαιγνιακά τέλεια ισορροπία Nash και η αξιοπιστία υποσχέσεων και απειλών. Παιγνιοθεωρητική ανάλυση της κρίσης της Κούβας (1962). Παραδείγματα παιγνίων σε κινηματογραφικές ταινίες. Εφαρμογές των παιγνίων διαπραγματεύσεων στη διεθνή περιβαλλοντική πολιτική. Αποκλίσεις από την τέλεια ορθολογικότητα, κοινωνικοί αυτοματισμοί, επιστήμη πειθούς, διαισθητική κρίση και γλώσσα σώματος.

2. Εξωτερική Πολιτική της Ρωσικής Ομοσπονδίας

Το μάθημα επικεντρώνεται στην ανάλυση των πολιτικών, γεωστρατηγικών, οικονομικών και ενεργειακών πτυχών της ρωσικής εξωτερικής πολιτικής, μέσα από θεωρητικά σχήματα και με τη χρήση εμπειρικών στοιχείων, καθώς επίσης και στην παράθεση μιας συνολικής σύνθεσης μεταξύ της ρωσικής γεωγραφίας, ψυχοσύνθεσης και ιστορίας και της σύγχρονης εσωτερικής πολιτικής, εξωτερικής πολιτικής και στρατιωτικής στρατηγικής της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται όψεις της ρωσικής ιστορίας (από τον 9ο αιώνα έως και σήμερα) καθώς και των κοινωνικών, πολιτικών, και κοσμοθεωρητικών μεταβολών που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια και οι οποίες επιδρούν στο σημερινό ρωσικό κράτος και την εξωτερική του πολιτική. Αναλύεται ο τρόπος που ορίζει η Ρωσία τα εθνικά της συμφέροντα με επίκεντρο τις αλλαγές που πραγματώνονται στον σύγχρονο κόσμο και το πώς αυτές επιδρούν και λαμβάνονται υπόψη στην εξωτερική της πολιτική. Ακόμη αναλύονται οι διμερείς σχέσεις της Ρωσίας με άλλους παίκτες της διεθνούς πολιτικής όπως οι ΗΠΑ, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κίνα. Επίσης ειδικό βάρος δίνεται στις σχέσεις της Ρωσίας με τα Βαλκάνια και ειδικότερα με την Ελλάδα, καθώς και με την Κύπρο. Επιπρόσθετα και σε μια πιο εξειδικευμένη αναλυτική βάση εξετάζονται ζητήματα που επηρεάζουν στη διαμόρφωση της ρωσικής εξωτερικής πολιτικής όπως τα ρωσικά ρεύματα σκέψης για αυτήν, τα πυρηνικά όπλα, οι ανακατατάξεις στην περιφέρειά της και το διεθνές οικονομικό καθεστώς. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται οι πόλεμοι στους οποίους έχει εμπλακεί η Ρωσική Ομοσπονδία, με ιδιαίτερη έμφαση στον εξελισσόμενο πόλεμο στην Ουκρανία. Η εξέταση της ρωσικής εξωτερικής πολιτικής πραγματώνεται σε τρία σχηματικά πλαίσια: πρώτον, η παγκοσμιοποίηση, το διεθνές σύστημα και ο κόσμος σήμερα, δεύτερον, οι τρίτες δυνάμεις στον περίγυρό της Ρωσίας και τρίτον, ο «γειτονικός» της Ρωσίας μετασοβιετικός χώρος. Το μάθημα κλείνει με εκτιμήσεις για το μέλλον της Ρωσίας.

3. Διεθνές Δίκαιο II: Δίκαιο Θάλασσας

Στόχος του μαθήματος να αποκτήσει κάθε φοιτήτρια και φοιτητής την απαραίτητη γνώση σε βάθος των υποκειμένων του διεθνούς δικαίου καθώς και των αρμοδιοτήτων κάθε κράτους στη διεθνή έννομη τάξη. Ειδικότερος στόχος είναι η εμβάθυνση στους κανόνες και αρχές του δικαίου της θάλασσας που αποτελεί ένα ειδικότερο αντικείμενο του διεθνούς δικαίου και ως εκ τούτου κρίνε-ται η εισαγωγή του. Για την αποσυμφόρηση των υποχρεωτικών μαθημάτων του κλάδου μαθημά-των του Διεθνούς Δικαίου, το «Δίκαιο Θάλασσας» διδάσκεται ως μάθημα επιλογής για να προσελ-κύσει φοιτητές με έντονο ενδιαφέρον στον κλάδο αλλά και έφεση εμβάθυνσης αλλά και εξοικείω-σης με ένα θέμα που ενδιαφέρει τη χώρα μας με πλείστες θαλάσσιες ζώνες αλλά και μείζονα προβλήματα με τις γειτονικές χώρες που εγείρουν διεκδικήσεις αρμοδιοτήτων που εκ του δικαίου της θάλασσας έχουν εκχωρηθεί ως εξουσία στη χώρα μας.

Περιεχόμενο διδακτικής ύλης:

Οι θεματικές της ύλης του μαθήματος προσδιορίζονται ως ακολούθως: Γενική εισαγωγή και η ιστορική εξέλιξη του διεθνούς δικαίου της θάλασσας (οι απαρχές και οι Συνδιασκέψεις), Οι θαλάσσιες ζώνες: ζώνες εθνικής δικαιοδοσίας, οι γραμμές βάσης, τα εσωτερικά ύδατα, η Αιγιαλίτιδα ζώνη (χωρικά ύδατα), Συνορεύουσα ζώνη – Αρχαιολογική ζώνη, Στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας, Αρχιπελαγικά κράτη, Υφαλοκρηπίδα, Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, το καθεστώς των νήσων, ζώνες διεθνούς δικαιοδοσίας, Ανοικτή θάλασσα, ο Διεθνής Βυθός (κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας), η Συνθήκη των Βυθών του 1971.

Το μάθημα ολοκληρώνεται με την εξέταση των υποθέσεων που εκδικάσθηκαν ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης και αφορούν σε οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας. Ανήκει στα μαθήματα του διεθνούς δικαίου και συνδέεται άμεσα με τα αντικείμενα Διεθνές Δίκαιο Ι και Διεθνές Δίκαιο ΙΙ που διδάσκονται. Λόγω της υψηλής εξειδίκευσης των κανόνων του το δίκαιο της θάλασσας απαιτεί για τη διδασκαλία του ένα χωριστό εξάμηνο. Υπάρχει ευκρινής ο διαχωρισμός του από το αρθρωτό μάθημα του Α' εξαμήνου «Διεθνείς και Ευρωπαϊκοί Θεσμοί» όπου διδάσκονται οι διεθνείς οργανισμοί που αποτελούν τμήμα του γενικού διεθνούς δικαίου.

4. Τουρκία και Ευρασιατικός Χώρος: Στρατηγική, Οικονομία και Ενέργεια

Κύριος σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές γνώση των σύγχρονων σχέσεων της Τουρκίας με τα κράτη και τις πολιτικές οντότητες της Ευρασίας, με έμφαση σε στρατηγικά, οικονομικά και ενεργειακά ζητήματα. Ένας επιπλέον στόχος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να κατανοήσουν τους δρώντες, τη δομή και τους πολιτικούς μηχανισμούς του τουρκικού κράτους, καθώς αυτό επιδιώκει τα συμφέροντά του σε μια εκτεταμένη και σύνθετη γεωγραφική περιοχή (Καύκασος, Μέση Ανατολή, Κεντρική Ασία, Μαύρη Θάλασσα). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σχέση μεταξύ θεωρητικών εννοιών, αναλυτικών προσεγγίσεων και εμπειρικών δεδομένων.

Επιπλέον, το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης και ανάλυσης μελετών περίπτωσης, καθώς και στην καλλιέργεια της αντικειμενικότητας που απαιτείται για την επιστημονική και αμερόληπτη ανάλυση των πολιτικών εξελίξεων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν, αναλύουν και ερμηνεύουν τις εξελίξεις στις διεθνείς αλληλεπιδράσεις του τουρκικού κράτους με τα κράτη και τις πολιτικές οντότητες της Ευρασίας, με έμφαση σε στρατηγικά, οικονομικά και ενεργειακά ζητήματα.
- Συσχετίζουν και αναπτύσσουν τους στόχους της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής σε συνάρτηση με τις θεωρίες των διεθνών σχέσεων.
- Εξοικειώνονται με τη βασική επιστημονική βιβλιογραφία που αφορά τη μελέτη της σύγχρονης τουρκικής εξωτερικής πολιτικής και στρατηγικής.

5. Πολιτική Επικοινωνία

Στο πλαίσιο του μαθήματος παρουσιάζονται θεωρητικές κι εφαρμοσμένες γνώσεις που αντλούνται από τα επιστημονικά πεδία της Πολιτικής Επικοινωνίας, της Διεθνούς Επικοινωνίας και των Διεθνών Σχέσεων για να εξεταστεί το φαινόμενο της διεθνούς πολιτικής επικοινωνίας. Αναπτύσσονται οι ακόλουθες ενότητες:

1. Ορισμός της Πολιτικής Επικοινωνίας, Εισαγωγή στην Συστημική Προσέγγιση του Φαινομένου.
2. Πολιτική Επικοινωνία στο Ενδοκρατικό Επίπεδο και Σύνδεση με Διακρατική Πολιτική Επικοινωνία.

3. Πολιτική Επικοινωνία στο Επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση.
4. Τυπολογίες και Μοντέλα Ανάλυσης Προπαγάνδας
5. Διεθνής Επικοινωνία και Προπαγάνδα.
6. Η Εικόνα του Κράτους: Μορφή και Περιεχόμενο.
7. Η Συσχέτιση της Εικόνας του Ηγέτη με την Εικόνα της Χώρας - Προσωποποίηση και Πολιτικό Branding
8. Το Φαινόμενο της 'Ρητορικής Προεδρίας' στις ΗΠΑ και η Στρατηγική 'Going Public' σε Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής.
9. Η Επίδραση της «Συσπείρωσης Γύρω από την Σημαία»
10. Δημόσια Διπλωματία και Ήπια Ισχύ.
11. Εμπορευματοποίηση της Εικόνας της Χώρας: Η Προσέγγιση του Nation Branding
12. Διεθνής Κοινή Γνώμη και Ένοπλες Συγκρούσεις
13. Διαχείριση Εικόνας και Μέσων Επικοινωνίας στις Ένοπλες Συγκρούσεις.

6. Η Υψηλή Στρατηγική των ΗΠΑ – 18^{ος} αιώνας μέχρι σήμερα

Το μάθημα εξετάζει τους ιστορικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες οι οποίοι διαμορφώνουν την εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ και τη συμπεριφορά τους στο διεθνές σύστημα. Έμφαση δίνεται στον ρόλο των θεσμών, όπως ο Πρόεδρος και το Κογκρέσο, οι οποίοι διαχρονικά παίζουν καταλυτικό ρόλο στην αμερικανική εξωτερική πολιτική. Επιπλέον, μελετώνται τα στρατηγικά/αμυντικά δόγματα και η στρατηγική ασφαλείας, ενώ παράλληλα αναλύεται η εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ σε γεωπολιτικά κρίσιμες περιφέρειες όπως η Ευρώπη, η Ανατολική Μεσόγειος, η Μέση Ανατολή και ο Ινδοειρηνικός. Επίσης, αναλύονται και σύγχρονα ζητήματα όπως ο ανταγωνισμός των μεγάλων δυνάμεων (ΗΠΑ-Κίνας), η διεθνής πολιτική των ΗΠΑ σε σχέση με την ενέργεια και τα ορυκτά καθώς και η πολιτική των ΗΠΑ σε σχέση με τους διεθνείς οργανισμούς.

7. Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων

Το μάθημα εισαγάγει μοντέρνες μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης ανταγωνιστικής στρατηγικής και αξιολόγησης επιχειρηματικού κλάδου, της αξιολόγησης της ποιότητας των λογιστικών πληροφοριών, της παραδοσιακής ανάλυσης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως και της προοπτικής ανάλυσης για πρόβλεψη μελλοντικών μεγεθών και τη χρήση μοντέλων αποτίμησης της αγοραίας αξίας μιας επιχείρησης. Γίνεται ιδιαίτερη μνεία επίσης σε ταμειακές ροές και στη σημασία των ελευθέρων ταμειακών ροών μιας επιχείρησης. Ένα μέρος του μαθήματος ασχολείται με την εφαρμογή των μεθόδων αυτών σε δεδομένα Ελληνικών επιχειρήσεων οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

8. Διεθνές Μάρκετινγκ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις στρατηγικές και τις πολιτικές του διεθνούς μάρκετινγκ. Συγκεκριμένα αναπτύσσονται οι ακόλουθες ενότητες: 1. Θεωρίες και Ερμηνεία της Διεθνοποίησης των Επιχειρήσεων 2. Αξιολόγηση και Επιλογή Διεθνών Αγορών 3. Αξιολόγηση και Επιλογή Τρόπου Εισόδου στις Διεθνείς Αγορές 4. Συμπεριφορά Καταναλωτών & Στρατηγικές Τμηματοποίησης Διεθνών Αγορών 5. Επίδραση από τη Χώρα Προέλευσης & Βαθμός Εθνοκεντρισμού των Καταναλωτών. 6. Στρατηγικές Τυποποίησης & Προσαρμογής του Μίγματος Μάρκετινγκ.

9. Επιχειρηματικότητα

Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζεται η έννοια της επιχειρηματικότητας ως η σύλληψη, η ανάπτυξη και η υλοποίηση μιας ιδέας για τη δημιουργία μιας νέας επιχείρησης, η οποία συνεπάγεται την πρωτοβουλία, την καινοτομία και την ανάληψη ρίσκου.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Αναγνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά των επιτυχημένων επιχειρηματιών.
- Εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της επιχειρηματικότητας.
- Κατανοήσουν τη σημασία της καινοτομίας.
- Προσδιορίσουν τα κίνητρα για την ίδρυση μιας νεοφυούς επιχείρησης.
- Καθορίσουν τους κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας της.
- Εξοικειωθούν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των οικογενειακών επιχειρήσεων.
- Εξοικειωθούν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της γυναικείας επιχειρηματικότητας.
- Εξοικειωθούν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικότητας των εθνοτικών μειονοτήτων.
- Κατανοήσουν το πλαίσιο υποστήριξης των νεοφυών επιχειρήσεων
- Μπορούν να μεταφράσουν τη θεωρία σε πράξη μέσω της εξέτασης περιπτώσιολογικών μελετών του ελληνικού και του διεθνούς γίγνεσθαι.

10. European Foreign Policy and Regional Cooperation in the East Mediterranean

The Eastern Mediterranean has become a focal point for European foreign policy. The region is marked by geopolitical tensions over energy, security, and migration. The EU's foreign policy in this competitive and fragmented area has encountered both challenges and opportunities. In an era of intense multilateralism, shifting alliances, and regional tensions, stability in the EU's Eastern Mediterranean neighbourhood is more crucial than ever. The EU's external initiatives have promoted regional and bilateral cooperation, addressing key security concerns at the same time. Seeking to reinforce its position as a global actor, the European Union acts as both initiator and mediator within this complex regional environment, shaped by geopolitical competition over energy resources, migration pressures, and long-standing political disputes. Within this context, the EU's strategy pursues two main objectives: to redefine and strengthen its political role and influence in the region by increasing its resources and capacity (energy, financial, and military), and to expand its soft and normative power tools, based on EU fundamental values, law, and diplomacy, developed over recent. This course aims to clarify the role of the EU within this critical geopolitical landscape by examining the EU's objectives and initiatives within bilateral and multilateral policy frameworks, as well as its relations with key actors. The course will explore how the EU's foreign policy is shaped

and decided, and how the EU seeks to balance diplomacy, cooperation, security, energy interests, migration control, and regional stability in the area. By examining past and current policy developments, the course will explain the interplay between the EU's institutional frameworks and the political realities of overlapping interests. Students will gain a better understanding of the EU's partnerships with its neighbouring countries and how regional cooperation is built on specific political, socio-economic, and security priorities. Assessing the various policy frameworks relating to the EastMed region, the course adopts an interdisciplinary approach that brings together European studies, international relations, security studies, and international law.

11. Επιχειρηματική Πολιτική & Στρατηγική

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων εξετάζεται η διαμόρφωση και υλοποίηση της στρατηγικής των επιχειρήσεων για την επίτευξη των οργανωσιακών σκοπών. Αντιμέτωπιση των ευκαιριών και απειλών που εμφανίζονται από τις αλλαγές στο επιχειρηματικό περιβάλλον, εναρμόνιση της στρατηγικής με τις επιχειρηματικές δυνατότητες και δημιουργία οργανισμών με κατάλληλες δομές, διαδικασίες και συστήματα. Το μάθημα δεν ασχολείται μόνο με τις επιρροές της αγοράς, της κουλτούρας και του πολιτικού περιβάλλοντος στη λήψη αποφάσεων, αλλά ακόμη ενθαρρύνει την αντίληψη για δημιουργική ανταπόκριση και καινοτομία.

11. Θεσμοί & Οικονομική Ανάπτυξη

Το μάθημα εξετάζει ενδελεχώς τη γέννηση και την ανάπτυξη της δημοκρατίας, καθώς και την επιρροή της στη σύγχρονη διακυβέρνηση. Επίσης, αναλύονται σύγχρονα ζητήματα οικονομίας και δημοκρατίας.

Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι ακόλουθες θεματικές:

- Καταστροφή του μυκηναϊκού κόσμου – Δημοκρατία και πόλεμος.
- Δημοκρατία, θρησκεία, αθλητισμός, παιδεία και πολιτική.
- Αθηναϊκή οικονομία.
- Πολιτειακά και θεσμικά ζητήματα της αρχαίας αθηναϊκής κοινωνίας.
- Πρώτες Ομοσπονδίες των Ελλήνων.
- Σταδιακή αναβίωση της δημοκρατίας από τον 13ο αιώνα. Οι πρώτες δημοκρατίες και ομοσπονδίες.
- Οι Ενωμένες Επαρχίες: η πρώτη σύγχρονη ναυτική πρωτο-δημοκρατική ομοσπονδία.
- Αγγλία και Ενωμένες Επαρχίες: Ναυτικοί δημοκρατικοί νάνοι εναντίον ηπειρωτικών αυτοκρατορικών γιγάντων.
- Νέες χώρες ανακαλύπτουν τη δημοκρατία.
- Αυτοκρατορία του Ωκεανού εναντίον της ηπειρωτικής αυτοκρατορίας.
- Σύγχρονες μορφές άμεσης δημοκρατίας.
- Η δημοκρατία στα χρόνια της κρίσης.
- Γεωοικονομία.

- Θεωρία Δημοκρατικής Ειρήνης.
- Μυστική Δράση και Δημοκρατία.
- Δημοκρατία και Ηθική vs. Πληροφόρηση και Ασφάλεια: Από τα WikiLeaks στον Edward Snowden.
- Δημοκρατία, Οικονομική Διπλωματία και Οικονομική Κατασκοπεία σε ένα παγκοσμιοποιημένο διεθνές σύστημα.
- Η Εργαλειοποίηση της Οικονομικής Αλληλεξάρτησης.

12. Ευρωπαϊκή Αρχιτεκτονική Ασφάλειας, Συγκρούσεις και Γεωπολιτικοί Ανταγωνισμοί στη Μέση Ανατολή

Το μάθημα διερευνά πώς το ευρωπαϊκό θεσμικό σύστημα αντιδρά στις προκλήσεις ασφαλείας και τους γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς στην περιοχή της Μέσης Ανατολής. Αναλύονται οι βασικοί μηχανισμοί, τα εργαλεία και τα όρια της ευρωπαϊκής δράσης – από τις πολιτικές γειτονίας και τις οικονομικές ή στρατιωτικές συνεργασίες έως την ασφάλεια, τη διαχείριση κρίσεων και το προσφυγικό/μεταναστευτικό. Μέσα από στοχευμένες μελέτες περίπτωσης, παρουσιάζεται πώς τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. ανταποκρίνονται σε περιόδους κρίσης και μεταβολής των περιφερειακών συσχετισμών στη Μέση Ανατολή. Ενδεικτικά εξετάζονται το Ισραηλινο-Παλαιστινιακό ζήτημα, ο ρόλος της Ε.Ε. στη Συρία, οι σχέσεις με τα κράτη του Κόλπου και το Ιράν, καθώς και η ευρωπαϊκή πολιτική στη Λιβύη. Στόχος είναι οι φοιτητές να κατανοήσουν τόσο την ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική ασφαλείας όσο και τις στρατηγικές προτεραιότητες, τα κίνητρα και τα όρια της ευρωπαϊκής δράσης στο περιφερειακό υποσύστημα της Μέσης Ανατολής.

13. Διεθνής Ασφάλεια/Γεωπολιτική

Το μάθημα Διεθνής Ασφάλεια-Γεωπολιτική αποσκοπεί στην κριτική και συγκριτική διερεύνηση των δύο αυτών επιστημονικών πεδίων, τα οποία αποτελούν κεντρικούς άξονες της σύγχρονης ανάλυσης των διεθνών σχέσεων. Μέσα από τη συνθετική προσέγγιση θεωρητικών και εμπειρικών εργαλείων, το μάθημα εξετάζει τη διασταύρωση των εννοιών της ισχύος, της ασφαλείας και του χώρου, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η δομή του διεθνούς συστήματος αλληλεπιδρά με τους κρατικούς και διεθνικούς δρώντες στη διαμόρφωση των παγκόσμιων ισορροπιών.

Κεντρικός στόχος είναι η κατανόηση των θεμελιωδών θεωρητικών κατευθύνσεων που διαμορφώνουν το πεδίο της διεθνούς ασφαλείας (ρεαλισμός, φιλελευθερισμός, κονστρουκτιβισμός, κριτικές θεωρίες) και η αντιπαραβολή τους με τις γεωπολιτικές αναλύσεις που ερμηνεύουν την άσκηση ισχύος και την προβολή επιρροής στο διεθνές περιβάλλον. Η συγκριτική αυτή ανάγνωση επιτρέπει τη διερεύνηση των βασικών λειτουργιών του διεθνούς συστήματος, ιδίως σε σχέση με τη μετάβαση από μονοπολικές σε πολυπολικές δομές ισχύος.

Μέσα από τη θεωρητική ερμηνεία τόσο των σύγχρονων όσο και των διαχρονικών ζητημάτων ασφαλείας, το μάθημα επιδιώκει να αναδείξει τις πολλαπλές διαστάσεις της ισχύος: στρατιωτική, πολιτική, οικονομική, ενεργειακή και τεχνολογική. Παράλληλα, εξετάζονται οι μη συμβατικές μορφές απειλής, όπως η διεθνής τρομοκρατία, η διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής, η δράση διεθνικών δρώντων, οι εθνοτικές συγκρούσεις και οι συγκρούσεις δι' αντιπροσώπων (proxy wars), φαινόμενα που επανακαθορίζουν το περιεχόμενο και τα όρια της ασφαλείας στο σύγχρονο διεθνές σύστημα.

Το μάθημα εντάσσει την ανάλυση αυτών των φαινομένων στο πλαίσιο των περιπτώσιολογικών μελετών που αφορούν τον ρόλο και τη χρήση της ισχύος από τις Μεγάλες και Αναδύομενες Δυνάμεις, τη στρατηγική τους συμπεριφορά και την αλληλεπίδρασή τους

με περιφερειακούς δρώντες. Μέσα από τη συστηματική μελέτη συγκεκριμένων περιπτώσεων, οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τις πολυεπίπεδες διαστάσεις της ασφάλειας και με τις μεταβαλλόμενες γεωπολιτικές σταθερές που καθορίζουν τη διαμόρφωση της διεθνούς τάξης στον 21ο αιώνα.

Στόχος είναι η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας κατανόησης των διεθνών στρατηγικών ισορροπιών, καθώς και η αναλυτική σύνδεση θεωρίας και πράξης στο πεδίο της ασφάλειας και της γεωπολιτικής, μέσα από την αξιοποίηση θεωρητικών εργαλείων, χαρτογραφικών αναλύσεων και εμπειρικών δεδομένων.

14. Το Πολιτικό Σύστημα της ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών στο πολιτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων και της πολυεπίπεδης φύσης του. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζεται το πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο και ο τρόπος λειτουργίας της ΕΕ, αφού πρώτα παρουσιάζονται συνοπτικά οι θεωρίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, τα στάδια ενοποίησης και ορισμένοι κρίσιμοι παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη του ιδιότυπου αυτού θεσμικού εγχειρήματος.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τη δομή της Ένωσης, την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτής και των κρατών μελών, το σύστημα διακυβέρνησης και τη θεσμική αρχιτεκτονική της, τις αρχές και αξίες από τις οποίες διέπεται, τις διαφορετικές λειτουργίες της (νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική). Ειδική μνεία γίνεται στο ζήτημα του λεγόμενου «δημοκρατικού ελλείμματος» και στους τρόπους αντιμετώπισής του. Με βάση τις παραπάνω ενότητες και τις γνώσεις των φοιτητών από τα σχετικά με την ΕΕ προηγούμενα μαθήματα, το δεύτερο μέρος του μαθήματος εστιάζει στην επαφή τους με τις βασικές οριζόντιες και τομεακές πολιτικές της Ένωσης και τους παράγοντες που δρουν καταλυτικά στη διαμόρφωσή τους (πολιτικά κόμματα, κοινή γνώμη, εκπρόσωποι συμφερόντων), ενώ καλούνται να καταθέσουν τον προβληματισμό τους για το μέλλον της Ευρώπης, στο πλαίσιο της συζήτησης που έχει ήδη ξεκινήσει με πρωτοβουλία της Επιτροπής

15. Migration and EU: Challenges and prospects

EU Migration Policy has been the backbone of the EU Area of Freedom, Security, and Justice. It is one of the most complex policy areas and it had been on the frontline of EU policies for almost a decade. As a multidimensional policy area, it requires careful study of its aspects for anyone to comprehend its prospects and challenges. The Jean Monnet Module on Migration and EU: challenges and prospects offers its participants the opportunity to study different aspects of EU migration policy by a multinational team of experts. It is an all-inclusive course that helps the participants comprehend and learn the policy in full. The course touches upon the issues of EU policy development, structure, and decision-making, the protection of human rights and external cooperation on migration, security issues, irregular and legal migration, as well as inclusion and education aspects. Through these means, the participants acquire an equivocal understanding of the multidimensional and interdisciplinary character of this policy as well as the multi-level and multi-actor structure of its formation and its implementation which is meant to familiarise the participants with most cross-cutting topics/subjects to be able to fully understand the elements pertaining to the migration policies.

16. Διεθνείς Σχέσεις και Γεωοικονομία

Οι σκοποί του μαθήματος «Διεθνείς Σχέσεις και Γεωοικονομία» είναι: α) να ορίσει την έννοια της γεωοικονομίας και να τη διακρίνει από εκείνη της γεωπολιτικής, β) να παρουσιάσει την ιστορική εξέλιξη της γεωοικονομίας, τους λόγους της σταδιακής επανεμφάνισής της τα τελευταία δέκα χρόνια και τις απόψεις των κύριων εκπροσώπων της, γ) να παρουσιάσει πώς

προσεγγίζουν την έννοια της γεωοικονομίας οι σημαντικότερες θεωρίες διεθνών σχέσεων, δ) να αναλύσει ενδελεχώς τα εργαλεία της γεωοικονομίας (εμπορική πολιτική, επενδυτική πολιτική, οικονομικές κυρώσεις, οικονομική βοήθεια, χρηματοοικονομική πολιτική, ενέργεια [Αν. Μεσόγειος Μέση Ανατολή]), υποδομές [«Μία Ζώνη, Ένας Δρόμος»]), ε) να αναλύσει τις γεωοικονομικές στρατηγικές των κυριότερων δρώντων του διεθνούς συστήματος (Η.Π.Α., Ε.Ε. - ιδιαίτερα της Γερμανίας -, Ρωσία, Κίνα κ.ά.) και στ) να εκτιμήσει τη χρησιμότητα και τους περιορισμούς της γεωοικονομίας για την επίτευξη των πολιτικών σκοπών των κρατών στο ανταγωνιστικό διεθνές σύστημα του 21ου αιώνα. Στόχος του μαθήματος είναι να οριοθετήσει τη σημασία της γεωοικονομίας στις Διεθνείς Σχέσεις και να αναλύσει το ρόλο της στην (υψηλή) στρατηγική των σημαντικότερων δυνάμεων του 21ου αιώνα.

17. Διαχείριση Ευρωπαϊκών Ερευνητικών & Αναπτυξιακών Προγραμμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή, με συστηματικό τρόπο, στην διαχείριση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, παρέχοντας τις απαραίτητες γνώσεις για όλα τα επιμέρους στάδια. Ταυτόχρονα σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η απόκτηση γνώσης και δεξιοτήτων από τους φοιτητές στο να αξιοποιούν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα και συγκεκριμένα να εντοπίζουν προσκλήσεις προτάσεων, να αναζητούν διακρατικούς και εθνικούς εταίρους και να συγγράφουν ανταγωνιστικές προτάσεις έργων που υποβάλλονται απ' ευθείας στις Βρυξέλλες. Επίσης, να διαχειρίζονται τα εγκεκριμένα έργα με ταχύτητα και αξιοπιστία, να ανταποκρίνονται πλήρως σε πιθανό εξωτερικό έλεγχο της Ε.Ε. και τέλος να οργανώσουν ένα αποτελεσματικό γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για έναν οργανισμό.

18. Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες

Το μάθημα «Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες» απευθύνεται σε φοιτητές οι οποίοι επιθυμούν να εμβαθύνουν στη θεωρία κατανοώντας τις ερευνητικές μεθόδους της βάσει των οποίων έχει παραχθεί αυτή η θεωρία, σε φοιτητές οι οποίοι αποσκοπούν να συνεχίσουν σε μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδές, σε φοιτητές οι οποίοι χρειάζονται μία λειτουργική γνώση των ερευνητικών μεθοδολογιών για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις στην επαγγελματική τους απασχόληση.

Στον πυρήνα του μαθήματος βρίσκεται η αντιδιαστολή ανάμεσα στην επαγωγική και την απαγωγική προσέγγιση, στην παραγωγή γνώσης καθώς και στη δυνατότητα λειτουργικής αξιοποίησης της αιτιακής σχέσης. Οι ποιοτικές μέθοδοι έρευνας παρουσιάζονται σε αντιδιαστολή με τις ποσοτικές μεθόδους έρευνας ενώ διερευνάται η δυνατότητα σύζευξη τους με αυτές. Οι φοιτητές εκτίθενται σε διαφορετικές μεθόδους ποιοτικής έρευνας τόσο ως προς το θεωρητικό υπόβαθρο όσο και ως προς τις πρακτικές τους διαστάσεις. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αναζητούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της αποτελεσματικής χρήσης κάθε ερευνητικής μεθόδου στην παραγωγή γνώσης για τη διαχείριση ζητημάτων πολιτικής, καθώς και της αξιοποίησης τους κατά την ανάπτυξη μίας πρότασης για διατριβή.

Περίγραμμα Μαθήματος:

1. Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα: Γνωσιολογική Προεργασία
2. Ερευνητικά Ερωτήματα, Εισαγωγή
3. Από τα Ερευνητικά Ερωτήματα στην Προβληματοποίηση
4. Απορία και Απορείν
5. Η Φαινομενολογία του Ενδιαφέροντος και η Ρητορική Διάσταση του Επιστημονικού Κειμένου
6. Η φύση της Ποιοτικής Έρευνας

7. Ζητήματα Οντολογίας και Επιστημολογίας στην Ποιοτική Έρευνα
8. Η Συνέντευξη στην Ποιοτική Έρευνα
9. Ομάδες Εστίασης: Η Συνέντευξη και η Δυναμική της Ομάδας.
10. Εθνογραφία και Συμμετοχική Παρατήρηση.
11. Ανάλυση Περιεχομένου.
12. Ζητήματα Δεοντολογίας στην Ποιοτική Έρευνα
13. Η Εξ Αποστάσεως Διερεύνηση του Ψυχολογικού Προφίλ Ηγέτη Ξένης Χώρας: Περιεχόμενο και Μεθοδολογικά Ζητήματα

19. Διεθνή Συστήματα Μέτρησης Οικονομικής Δραστηριότητας και Αξιολόγησης Χωρών

Θεματικές Ενότητες:

1. Εισαγωγή στα Διεθνή Συστήματα Μέτρησης Οικονομικής Δραστηριότητας και Αξιολόγησης Χωρών
2. Τα κράτη στη σύγχρονη διεθνή οικονομία και ο οικονομικός ανταγωνισμός
3. Η μέτρηση της οικονομικής δραστηριότητας των κρατών
4. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης Πολιτικών Κινδύνων
5. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης της Διεθνούς Ανταγωνιστικότητας Χωρών
6. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης Επενδυτικού Κλίματος και Οικονομικής Ελευθερίας
7. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας: Ο ρόλος των οίκων αξιολόγησης
8. Οι οίκοι αξιολόγησης στη διεθνή οικονομική κρίση
9. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης Διαφάνειας και Διαφθοράς
10. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης της Ανάπτυξης
11. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης των Περιβαλλοντικών Επιδόσεων των κρατών
12. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης Τεχνολογικών Επιδόσεων
13. Συστήματα Μέτρησης και Αξιολόγησης της Διεθνούς Ανταγωνιστικότητας Κλάδων της Ελληνικής Οικονομίας

20. Ανάλυση Εξωτερικής Πολιτικής

Το μάθημα «Ανάλυση Εξωτερικής Πολιτικής» εξετάζει το σύνολο των επιλογών και ενεργειών στις οποίες τα υποκείμενα των διεθνών σχέσεων προβαίνουν με σκοπό να επηρεάσουν το διεθνές περιβάλλον τους. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την πολυπλοκότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων καθώς και η κατανόηση των βασικών εσωτερικών και διεθνών παραγόντων που επηρεάζουν την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής. Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής; Ποιος είναι ο ρόλος των μεμονωμένων ατόμων στη διαμόρφωση της πολιτικής; Πως επηρεάζουν τους συμμετέχοντες στη λήψη αποφάσεων η προσωπικότητά τους και το σύστημα πεποιθήσεων τους; Ποιοι παράγοντες οδηγούν συνήθως σε λανθασμένες αποφάσεις στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής; Στο πλαίσιο των διαλέξεων εξετάζονται μεταξύ άλλων, ο τρόπος και ο βαθμός στον οποίο μια σειρά από παράγοντες - όπως η γραφειοκρατία, η πολιτική κουλτούρα, η ελίτ, οι ομάδες συμφερόντων, οι δεξαμενές σκέψης, τα κόμματα, η κοινή γνώμη, και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης - επηρεάζουν την διαμόρφωση της εξωτερικής πολιτικής. Η ανάλυση του πλαισίου, αλλά και των περιορισμών και των πιέσεων που δέχονται οι διαμορφωτές αποφάσεων στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, γίνεται με την παρουσίαση μοντέλων και προτύπων ανάλυσης των αποφάσεων και με την εφαρμογή της θεωρητικής γνώσης μέσω της χρήσης περιπτωσιολογικών μελετών.

21. Αμερικανική Πολιτική

Αντικείμενο του μαθήματος είναι το αμερικανικό πολιτικό σύστημα και η διεθνής πολιτική των ΗΠΑ κατά τον 20ό αιώνα και κυρίως μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ειδικότερα, εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν την αμερικανική δημοκρατία, οι θεμελιώδεις διαιρετικές τομές της αμερικανικής κοινωνίας και η μετεξέλιξη της χώρας από μια κατά κύριο λόγο αγροτική οικονομία σε βιομηχανική υπερδύναμη κατά τον 20ό αιώνα. Μελετάται το αμερικανικό Σύνταγμα και οι κεντρικοί πολιτειακοί θεσμοί μέσα στην ιστορία, όπως και οι καταβολές της κυριαρχίας του φιλελευθερισμού στην αμερικανική πολιτική κουλτούρα. Φαινόμενα καθοριστικά για την κατανόηση της σύγχρονης αμερικανικής πολιτικής, όπως η Μεγάλη Ύφεση και το New Deal, η κατάργηση του θεσμοθετημένου ρατσισμού, ο μακαρθισμός, το «σύνδρομο» του Βιετνάμ αναλύονται με έμφαση και με αναφορές στη σύγχρονη δημόσια μνήμη και σε συλλογικές πολιτικές συμπεριφορές.

Παράλληλα, διδάσκεται η εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ με διττή προσέγγιση: αφενός, ως κανάλι μεταλαμπάδευσης αμερικανικών πολιτικών υποδειγμάτων σε άλλα μέρη του πλανήτη, αφετέρου ως καταλύτης αλλαγών στο εσωτερικό των ΗΠΑ, όπου ο ρόλος της υπερδύναμης και ηγετίδας της Δύσης προκάλεσε νέες τριβές ανάμεσα σε δυνάμεις συντηρητισμού και φιλελευθεροποίησης. Η παράλληλη μελέτη εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής φθάνει έως το τέλος του 20ού αιώνα, όταν η νέα απειλή της διεθνούς τρομοκρατίας διαφοροποίησε καίριες αμερικανικές επιλογές σε θέματα στρατηγικής (π.χ. Μέση Ανατολή), αλλά και εθνικής ιδεολογίας (π.χ. ανάδυση των νεοσυντηρητικών).

Στην περίοδο του Ψυχρού Πολέμου αναλύονται η πολιτική της ανάσχεσης και η στρατηγική της αποτροπής, η επίδραση της ρεαλιστικής και της ιδεαλιστικής σχολής, οι ιδεολογικές καταβολές τους και οι παράγωγες ιδεολογίες (π.χ. νεο-ρεαλισμός), ο ρόλος του διεθνούς ισοζυγίου ισχύος (π.χ. «ισορροπία του τρόμου, διεθνής ύφεση κ.λπ.) και των σημαντικότερων επιμέρους κρίσεων (π.χ. πόλεμος της Κορέας, Βιετνάμ, κρίση της Κούβας κ.λπ.). Στη μεταψυχροπολεμική περίοδο, έμφαση δίδεται στην αυξανόμενη ροπή της αμερικανικής διπλωματίας προς τη μονομερή δράση, στην πρόσληψη και διπλωματική διαχείριση των νέων ασύμμετρων απειλών, καθώς και στις σταδιακές μεταβολές του αμυντικού δόγματος των ΗΠΑ, από την ανάσχεση και την αποτροπή μέχρι το δόγμα του προληπτικού πολέμου. Και στους δύο ιστορικούς άξονες παρουσιάζονται οι στρατηγικές επιλογές των ΗΠΑ σε συγκεκριμένα διεθνή ζητήματα, όπως π.χ. η αραβο-ισραηλινή διαμάχη, η θέση της Κίνας κ.ά.

1. Εισαγωγικά – Η γένεση του αμερικανικού έθνους και κράτους
(Αμερικανική Επανάσταση – Ομοσπονδιακό σύστημα - Σύνταγμα και τροπολογίες – Θεσμοί/checks and balances – Αντιαποικιακή φυσιογνωμία - Η στάση απέναντι στην Ευρώπη _ Απομονωτισμός- Εμφύλιος πόλεμος - Οι κυριότεροι τοπικοί πόλεμοι)
2. Ιδεολογία και πολιτικές
(Ρεαλιστές και ιδεαλιστές - Μετανάστευση - Διαιρετικές τομές – Πολιτικά θέματα /issues – Η αμερικανική οικονομία – Ελίτ – Ομάδες πίεσης - Τύπος)
3. Η συμμετοχή των ΗΠΑ στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
(Η είσοδος και η συμβολή στον πόλεμο – Ρεαλιστές και ιδεαλιστές – Το όραμα της Κοινωνίας των Εθνών: Γούντρο Ουίλσον και Φράνκλιν Ρούσβελτ - Οι Συνθήκες Ειρήνης – Η επιστροφή στον απομονωτισμό – Η αμερικανική οικονομική επιρροή στην Ευρώπη)
4. Από τη «χρυσή δεκαετία του 1920 στη Μεγάλη Ύφεση
(Ραγδαία εκβιομηχάνιση και οικονομική ανάπτυξη – Αύξηση διεθνούς επιρροής – Ενίσχυση απαιτήσεων κεντρικής διοίκησης και δυσλειτουργίες ομοσπονδιακού υποδείγματος – Ποτοαπαγόρευση - Το Μεγάλο Κραχ – Εκλογική νίκη του FDR και New Deal)
5. Οι ΗΠΑ στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
(Η καταλυτική συμβολή στη νίκη – Ο μεταπολεμικός σχεδιασμός – Η έξοδος από τον απομονωτισμό – Νέα διεθνής τάξη πραγμάτων – ΟΗΕ και διεθνείς οργανισμοί – Ευρωπαϊκή ανασυγκρότηση/έλεγχος Ιαπωνίας)

6. Οι ΗΠΑ στον Ψυχρό Πόλεμο
(Πυρηνικός ανταγωνισμός με την ΕΣΣΔ - Ανάλυση παγκόσμιων ευθυνών – NATO – Αποαποικιοποίηση – Οι κυριότερες κρίσεις με την ΕΣΣΔ – Απώλεια Κίνας και επαναπροσέγγιση τη δεκαετία του 1970 – Πόλεμος στο Βιετνάμ και φαινόμενα αντιαμερικανισμού)
7. Ο αντίκτυπος του Ψυχρού πολέμου στην αμερικανική πολιτική
(Η ενίσχυση του ομοσπονδιακού κέντρου/»αυτοκρατορική Προεδρία» - Αντιδράσεις των απομονωτιστών και μακαρθισμός – κατάργηση θεσμοθετημένου ρατσισμού στο Νότο και ενίσχυση του Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου – Κινήματα δικαιωμάτων και αμφισβήτησης στη δεκαετία του 1960: μαύροι, γυναίκες, νέοι κ.ά. - Φθορά του New Deal - αλλαγή κοινωνικού υποδείγματος με τη στροφή στον κανόνα της αγοράς τη δεκαετία του 1980)
8. Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου – Η «μοναχική Υπερδύναμη»;
(Διεθνής κυριαρχία του αμερικανικού οικονομικού και πολιτικού υποδείγματος – Ο ρόλος των ΗΠΑ στις πρώην σοσιαλιστικές ευρωπαϊκές χώρες Έμφαση στη Λατινική Αμερική και τη Μέση Ανατολή – Νέες απειλές – Άνοδος των νεοσυντηρητικών – Η 11η Σεπτεμβρίου: το γεγονός και οι επιπτώσεις)
9. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1950
(Μακαρθισμός – Η οικονομική πολιτική του Προέδρου Άιζενχάουερ – Οι δίκες για την κατάργηση του θεσμοθετημένου ρατσισμού στο Νότο – Οι ΗΠΑ στον Πόλεμο της Κορέας και στον Πόλεμο του Βιετνάμ)
10. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1960
(Η νέα πολιτική του Τζον Κέννεντι απέναντι στην Ευρώπη και τον Τρίτο Κόσμο – Η διαδοχή από τον Λύντον Τζόνσον – Το όραμα της «Μεγάλης Κοινωνίας»)
11. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1970
(Η πολιτική ισορροπίας των Νίξον-Κίσινγκερ – Επαναπροσέγγιση με την Κίνα - Ο τερματισμός του Πολέμου στο Βιετνάμ – Πίεση στην ΕΣΣΔ - Ουότεργκέιτ – Οικονομική κρίση των ΗΠΑ – Κέρδη και απώλειες στη Μέση Ανατολή)
12. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1980
(Φιλελευθεροποίηση της οικονομίας – Κορύφωση πυρηνικού ανταγωνισμού με την ΕΣΣΔ – Συστηματική προβολή δυτικού πολιτισμικού προτύπου - Τερματισμός του Ψυχρού Πολέμου – Στροφή στη Μέση Ανατολή)
13. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1990
(Εμπέδωση της παγκόσμιας αμερικανικής πρωτοκαθεδρίας – Παγκοσμιοποίηση – Προσπάθεια για έμφαση στο κοινωνικό κράτος: healthcare – Επάνοδος σε συντηρητικές αρχές και αυξανόμενη επιρροή των νεοσυντηρητικών - Από την Προεδρία Κλίντον στην Προεδρία Μπους του νεώτερου)

22. Κλιματική Αλλαγή: Οικονομικά και Πολιτικές

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην επιστήμη της κλιματικής αλλαγής, μελετώντας τις πηγές και τα σενάρια εξέλιξης των αερίων εκπομπών του θερμοκηπίου καθώς και τις τεχνικές επιλογές για τη μείωση των εκπομπών. Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αφορά είτε περιορισμό της κλιματικής αλλαγής (mitigation), είτε προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (adaptation). Συνεπώς το μάθημα ασχολείται με το κόστος της μείωσης των εκπομπών, με τα μέσα άσκησης πολιτικής για τη μείωση εκπομπών, αλλά και τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την οικονομική αποτίμηση των αγαθών και των υπηρεσιών τα οποία δεν είναι ανταλλάξιμα στις αγορές. Το μάθημα ασχολείται με τη βελτιστοποίηση των ενεργειακών συστημάτων, τις οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τον προσδιορισμό της βέλτιστης πολιτικής μείωσης

εκπομπών και προσαρμογής στις επιπτώσεις της σε διάφορους κλάδους της οικονομίας. Το μάθημα περιλαμβάνει την εξοικείωση με υποδείγματα (μοντέλα) βελτιστοποίησης ενεργειακών συστημάτων και της μεθόδου ανάλυσης οφέλους, για την ποσοτική κατανόηση της εφαρμογής διαφορετικών τεχνολογιών στην επέκταση του ενεργειακού και οικονομικού συστήματος. Το μάθημα εισαγάγει στον τομέα των οικονομικών της κλιματικής αλλαγής, αλλά και της κυκλικής οικονομίας και αναδεικνύει τις αντιπαραθέσεις γύρω από την πολιτική για το κλίμα.

23. Διεθνείς Σχέσεις στον Ψυχρό Πόλεμο

Το μάθημα εξετάζει την ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων από το τέλος του Β' Παγκοσμίου έως τον τερματισμό του ψυχρού πολέμου (1945-1991). Ειδικότερα, μελετάται σε πρώτο επίπεδο η αντιπαραθέση ΗΠΑ-ΕΣΣΔ στο πλαίσιο του διπολισμού και οι επιπτώσεις της τόσο στην σφαίρα της διεθνούς σταθερότητας όσο και των διεθνών κρίσεων που τη διατάρασσαν μέσα στα πλαίσια ελιγμών που είχε κάθε Υπερδύναμη. Οι επιλογές και οι πολιτικές τους εξετάζονται από την σκοπιά της πυρηνικής στρατηγικής αλλά και του συνολικού ανταγωνισμού τους (οικονομικού, ιδεολογικού, τεχνολογικού, επιστημονικού κ.λπ.). Παράλληλα, αναλύονται οι διεθνείς σχέσεις που διαμορφώθηκαν σε επιμέρους πεδία είτε παράλληλα είτε υπό την αιγίδα των Υπερδυνάμεων όπως η αποαποικιοποίηση και η διαμόρφωση του Τρίτου Κόσμου, το Κίνημα των Αδεσμεύτων, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η αραβο-ισραηλινή διαμάχη, η σινο-σοβιετική ρήξη και η προσέγγιση της Κίνας με την Δύση, η διεθνής ύφεση και περιφερειακές εκφράσεις της (π.χ. οστπολιτίκ). Το μάθημα αναδεικνύει την στενή σύνδεση της σημερινής διεθνούς πολιτικής ως μέρος του μεταπολεμικού κόσμου με πρώτο στάδιο διαμόρφωσης τον ψυχρό πόλεμο. Ο ψυχρός πόλεμος εξετάζεται σαν ένα σύστημα διεθνών σχέσεων με την δική του ιστορικότητα αλλά και συνεχιζόμενη επιρροή, παρά τη λήξη του, στη δομή των σημερινών δομών συστήματος διεθνούς αναρχίας. Επιμέρους καίρια γεγονότα (π.χ κρίση του Σουέζ, κρίση της Κούβας, πόλεμος Αλγερίας, Μάης του 1968, διευρύνσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, επανένωση Γερμανίας κ.ά.) αναλύονται αφενός ως παρακολούθημα του διπολισμού αφετέρου ως έκφραση τοπικών μετασχηματισμών.

24. Τυπολογία Πολιτικών Συστημάτων

Το μάθημα «Τυπολογία Πολιτικών Συστημάτων» εισάγει τους φοιτητές στη συγκριτική ανάλυση πολιτικών συστημάτων, εξετάζοντας τη σημασία της συγκριτικής προσέγγισης στην πολιτική επιστήμη. Στόχος είναι η κατανόηση των διαφορετικών μορφών διακυβέρνησης, η σύγκριση των θεσμικών δομών και η διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι θεσμοί επηρεάζουν τις πολιτικές διαδικασίες και τα αποτελέσματα. Αρχικά, εξετάζονται τα κοινοβουλευτικά, προεδρικά και ημι-προεδρικά συστήματα, καθώς και οι ενδιάμεσες μορφές και παραλλαγές τους. Ακολουθεί η ανάλυση των διαφορετικών δομών των νομοθετικών σωμάτων, των μηχανισμών επίλυσης ενδεχόμενων διαφορών μεταξύ των δύο σωμάτων (δικαμεραλισμός) και του ρόλου των συνελεύσεων στα κοινοβουλευτικά, ημι-προεδρικά και προεδρικά συστήματα. Εν συνεχεία, εξετάζονται οι πλειοψηφικές και συναινετικές δημοκρατίες, με αναφορά στη θεωρητική προσέγγιση του Arend Lijphart. Η δεύτερη ενότητα του μαθήματος επικεντρώνεται στη διερεύνηση επιλεγμένων πολιτικών συστημάτων. Ειδικότερα, αναλύονται εις βάθος, τόσο από ιστορική σκοπιά όσο και ως προς τη σύγχρονη θεσμική τους λειτουργία, τα πολιτικά συστήματα της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Βραζιλίας, της Ρωσίας, καθώς και επιλεγμένες πτυχές του πολιτικού συστήματος των Ηνωμένων Πολιτειών. Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να εξοικειωθούν με την ετερογένεια και την πολυμορφία των πολιτικών συστημάτων και να αναπτύξουν βασικές ερευνητικές δεξιότητες στο πεδίο της συγκριτικής πολιτικής ανάλυσης.

25. Ενέργεια: Οικονομία & Στρατηγική

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: Βασικές αρχές περιβαλλοντικής επιστήμης και τεχνολογίας. Οικολογία και οικοσυστήματα. Υδροσφαιρα, υδατική ρύπανση και υδατική μόλυνση. Γεώσφαιρα, αρχές εδαφολογίας και εδαφική διάβρωση. Ατμόσφαιρα και ατμοσφαιρική ρύπανση. Αστική θερμική νησίδα. Ενέργεια, φαινόμενο θερμοκηπίου και παγκόσμια κλιματική αλλαγή.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ: Βασικές έννοιες περιβαλλοντικής ηθικής. Έννοια και επίπεδα ανάπτυξης, εισόδημα ανά κεφαλή και ισοδυναμία αγοραστικής δύναμης. Τάσεις εξέλιξης του παγκόσμιου πληθυσμού και της διεθνούς οικονομίας. Φτώχεια και πείνα σε βόρειο και νότιο ημισφαίριο. Οικολογικές, κοινωνικές και οικονομικές πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Εξωτερικό κόστος και μέθοδοι ενσωμάτωσης αυτού στις παραδοσιακές αγορές. Βέλτιστο επίπεδο ρύπανσης. Οι τέσσερις παράμετροι: οικονομία, ενέργεια, περιβάλλον και εκθετική αύξηση. Εξίσωση IPAT. Περιβαλλοντικές καμπύλες Kuznets. Ατζέντα 21. Μελέτες κόστους-ωφέλειας και αριθμητικές μέθοδοι επιλογής εναλλακτικών έργων. Κίνητρα και σηματοδότηση. Μέθοδοι αποτίμησης μη βασιζόμενες σε αγορές: ενδεχόμενη ή εξαρτημένη εκτίμηση, μεταφορικό κόστος, ηδονικό κόστος, μεταφορά ωφελειών. Ανάλυση οικολογικού αποτυπώματος. Δείκτες ποιότητας ζωής.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: Διμερή, περιφερειακά και πλανητικά προβλήματα διασυνοριακής ρύπανσης. Στρατηγικά παίγνια σε παγκόσμιες ενεργειακές και περιβαλλοντικές διαπραγματεύσεις.

26. Πολιτική Φιλοσοφία των Διεθνών Σχέσεων

Το μάθημα παρακολουθεί βασικούς σταθμούς της ιστορίας της πολιτικής φιλοσοφίας και διαρθρώνεται σε τρεις βασικές ενότητες: αρχαιότητα, κλασική και ύστερη νεωτερικότητα. Ξεκινά με τον Πλάτωνα και τις ιστορικές προεκτάσεις του, περνάει από τον Μακιαβέλι, τον Χομπς, τον Ρουσσώ, τον Καντ, τον Μαρξ, τον Νίτσε και εισάγει, τέλος, σε βασικές θεματικές του 20ου αιώνα. Μεθολογικά, δίνεται έμφαση στην ερμηνευτική επαφή με τα πρωτότυπα κείμενα που κουβεντιάζονται μαζί με τους φοιτητές. Ως προς τα περιεχόμενα, η έμφαση αφορά βασικά μεγέθη όπως η ελευθερία, η ισχύς, το δίκαιο και η δικαιοσύνη, η ειρήνη και ο πόλεμος, η Ιστορία, ώστε μεταβάσεις προς την Θεωρία Διεθνών Σχέσεων να είναι διαρκώς παρούσες στις αναλύσεις.

27. Διεθνής Κοινωνία – Μ.Κ.Ο.

Το μάθημα αναλύει την πολιτική επιρροή των φορέων της κοινωνίας πολιτών στα κέντρα λήψεως των αποφάσεων. Αρχικά το μάθημα εισάγει τον φοιτητή στην έννοια «κοινωνία πολιτών». Εν συνεχεία αναλύει την εξωθεσμική παραγωγή πολιτικής εστιάζοντας στα κοινωνικά κινήματα. Στο πλαίσιο αυτό αναλύονται διεξοδικότερα το φεμινιστικό και το οικολογικό κίνημα. Ακολουθεί η ανάλυση του ιστορικού πλαισίου ανάδειξης των ΜΚΟ. Στην ενότητα για τις ΜΚΟ αναλύονται τα κεντρικά χαρακτηριστικά τους, οι τομείς δραστηριοποίησης τους (με έμφαση στο περιβάλλον, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανάπτυξη), τα πολλαπλά επίπεδα των παρεμβάσεων τους (π.χ. τοπικό, εθνικό, διεθνές). Εν συνεχεία αναλύεται διεξοδικά η σχέση των ΜΚΟ με τους επίσημους πολιτικούς θεσμούς, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ακολουθεί η ανάλυση της διεθνικής και κρατοκεντρικής προσέγγισης του φαινομένου των διεθνών ΜΚΟ, καθώς και της κριτικής που έχει ασκηθεί σε αυτές. Τέλος, το μάθημα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση της σημερινής συζήτησης για την ανάδειξη της έννοιας της «διακυβέρνησης» και της «παγκόσμιας κοινωνίας πολιτών». Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές έννοιες που συναντούν σε κείμενα διεθνών οργανισμών (κοινωνία πολιτών, κοινωνικό κεφάλαιο, ΜΚΟ, δίκτυα δημόσιας

πολιτικής) και να αξιολογήσουν το μέγεθος της επιρροής των φορέων της κοινωνίας πολιτών στη διαμόρφωση των εθνικών και διεθνών πολιτικών

28. Στρατηγική Ανάλυση

Το μάθημα αυτό αποτελεί συνέχεια του μαθήματος "Στρατηγική" του χειμερινού εξαμήνου. Σκοπός του παρόντος μαθήματος είναι να καταδείξει την πρακτική εφαρμογή εννοιών που αναλύθηκαν στο προαναφερθέν μάθημα. Αυτό θα γίνει μέσω της εξέτασης περιπτωσιολογικών μελετών από τη νεώτερη ιστορία και τη σύγχρονη πρακτική. Ως εκ τούτου, οι φοιτητές θα είναι εφεξής σε θέση να αναλύουν ιστορικά, σύγχρονα και μελλοντικά στρατηγικά ζητήματα κατέχοντας άρτια αναλυτικά εργαλεία και έχοντας εξοικείωση με την πρακτική αντιμετώπιση τέτοιων ζητημάτων στο παρελθόν και στο παρόν.

29. Ο Πόλεμος στις Διεθνείς Σχέσεις

Το μάθημα επικεντρώνεται στη μελέτη της έννοιας του πολέμου, ως ένα από τα σημαντικότερα φαινόμενα της ανθρώπινης ιστορίας και ειδικότερα της διεθνούς πολιτικής. Υπό τα πλαίσια αυτά στο μάθημα επιχειρείται η διασαφήνιση της θέσης, των σκοπών, της τυπολογίας και του ρόλου του πολέμου στη διεθνή πολιτική. Ειδικότερα, στη μελέτη του αντικειμένου συμπεριλαμβάνονται ιστορικά ζητήματα, εννοιολογικές και τυπολογικές επεξηγήσεις, τα αίτια πολέμου, ο συναφής θεωρητικός προβληματισμός και κυρίως η σχέση μεταξύ πολέμου, πολιτικής και στρατηγικής. Επιπρόσθετα εξετάζονται σύγχρονα μεγάλα και κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με τον πόλεμο, όπως η διασπορά των μέσων μαζικής καταστροφής, ο ρόλος και η δράση των μεγάλων δυνάμεων στον πόλεμο, οι σχέσεις μεταξύ μεγάλων και μικρών κρατών, ο ρόλος των διεθνών θεσμών στη διεθνή πολιτική, η δράση των διεθνικών δρώντων, όπως η τρομοκρατία και το ζήτημα της διεθνούς διακυβέρνησης. Η εξέταση των πιο πάνω πεδίων γίνεται σε αναφορά με κλασικά κείμενα στοχαστών που επεξεργάστηκαν την έννοια του πολέμου όπως οι Θουκυδίδης, Μακιαβέλι, Κλαούζεβιτς, Bull, Wight, Watson, Waltz και Mearsheimer καθώς και με το θεωρητικό υπόβαθρο των Διεθνών Σχέσεων.

30. Ειδικά Θέματα Σύγχρονης Διεθνούς Πολιτικής

Each year, the course selects two or three geographic regions for in-depth analysis of their political and economic developments. For the current academic year, the regions selected for examination are Southeast Asia, the broader Middle East, North America, and the European continent. Focusing on the subsystems under review, the course explored the primacy of the United States in international affairs, the rise of China and the Sino-American competition in Southeast Asia, the Syrian crisis and its broader implications for the Middle East, as well as the European integration process.

31. Ειδικά Θέματα Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής

Η εξωτερική πολιτική και οι κρατικές αλληλεπιδράσεις αποτελούν θεμελιώδεις πυλώνες της μελέτης των διεθνών σχέσεων, καθώς αποτυπώνουν τις διαδικασίες μέσω των οποίων τα κράτη επιδιώκουν την προάσπιση των συμφερόντων τους, την προσαρμογή τους στις διεθνείς συνθήκες και τη διαμόρφωση του διεθνούς περιβάλλοντος σύμφωνα με τις στρατηγικές τους επιδιώξεις. Υπό αυτό το πρίσμα, το μάθημα «Ειδικά Θέματα Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής» αποσκοπεί στη θεωρητική και εμπειρική ανάλυση της Ελληνικής

εξωτερικής πολιτικής, εστιάζοντας στη συμπεριφορά του ελληνικού κράτους και στις παραμέτρους που διαμορφώνουν την πολιτικοστρατηγική του συμπεριφορά στο διεθνές σύστημα.

Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι να καταδείξει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τη σημασία της εξωτερικής πολιτικής ως πεδίου ανάλυσης της κρατικής συμπεριφοράς υπό το πρίσμα των τριών επιπέδων ανάλυσης — του ατομικού, του κρατικού και του συστημικού. Μέσα από αυτήν τη μεθοδολογική προσέγγιση, επιδιώκεται η σε βάθος κατανόηση, ανάλυση και ερμηνεία των στόχων, των μέσων και των περιορισμών της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, καθώς και η διερεύνηση των αιτιών που καθορίζουν τη συμπεριφορά του ελληνικού κράτους στο διεθνές περιβάλλον.

Η διδακτική προσέγγιση συνδυάζει τη θεωρητική ερμηνεία με την εμπειρική ανάλυση, προκειμένου οι φοιτητές να κατανοήσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να αναπτύξουν την ικανότητα αξιολόγησης και εκτίμησης των διεθνών συνθηκών υπό το πρίσμα των εκάστοτε διαμορφωτών πολιτικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διασύνδεση εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής κατά την περίοδο της Μεταπολίτευσης έως σήμερα, καθώς και στον ρόλο της πολιτικής και θεσμικής ηγεσίας στη διαμόρφωση στρατηγικών επιλογών.

Το μάθημα εξετάζει επίσης τις μεταβολές του διεθνούς συστήματος και των περιφερειακών υποσυστημάτων (Βαλκάνια, Μέση Ανατολή, Ευρασία) μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και τις επιδράσεις τους στη διαμόρφωση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, τόσο σε διμερές επίπεδο (ελληνοαμερικανικές σχέσεις, βαλκανική πολιτική, μεσανατολικό ζήτημα) όσο και σε πολυμερές πλαίσιο (σχέσεις με ΟΗΕ, Ευρωπαϊκή Ένωση, NATO). Η ανάλυση αυτών των παραμέτρων επιτρέπει την κατανόηση των δομικών και συγκυριακών περιορισμών που επηρεάζουν τη χάραξη πολιτικής και των στρατηγικών επιλογών που υιοθετούνται για την προώθηση των εθνικών συμφερόντων.

Τέλος, ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στη διάσταση της οικονομίας ως καθοριστικού παράγοντα της εξωτερικής πολιτικής. Το μάθημα διερευνά τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης μετά το 2010 στη διαμόρφωση και προτεραιοποίηση των ελληνικών εξωτερικών επιλογών, με έμφαση στις σχέσεις Ελλάδος–Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενεργειακή διπλωματία και τη μετατόπιση των στρατηγικών ισορροπιών στην Ανατολική Μεσόγειο. Μέσα από αυτήν τη θεώρηση, οι φοιτητές αποκτούν μια συνθετική κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ εσωτερικών και διεθνών παραγόντων, καθώς και της ιστορικής συνέχειας και των στρατηγικών προσαρμογών της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής στο μεταψυχροπολεμικό περιβάλλον.

32. Ευρώπη-Αφρική: Δυναμικές, Προκλήσεις και Προοπτικές

Το μάθημα «Ευρώπη–Αφρική: Δυναμικές, Προκλήσεις και Προοπτικές» εξετάζει τις πολυσύνθετες σχέσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφρικανικής ηπείρου. Αναλύει ιστορικές και σύγχρονες γεωπολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και θεσμικές αλληλεπιδράσεις, τις ανισορροπίες ισχύος και ανάπτυξης, καθώς και τις κοινές προκλήσεις όπως η κλιματική κρίση, η μετανάστευση, η ασφάλεια, η ενέργεια και η ψηφιακή μετάβαση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα συμβατικά πλαίσια συνεργασίας μεταξύ ΕΚ/ΕΕ και Αφρικής, μέσω των θεσμικών πλαισίων συνεργασίας – από τις Συμφωνίες Yaoundé, Lomé μέχρι τη Συμφωνία του Cotonou, τη Συμφωνία της Samoa και την Κοινή Στρατηγική Αφρικής–ΕΕ – ως διαδοχικούς «σταθμούς» μετεξέλιξης της εταιρικής σχέσης από λογική δωρητή–αποδέκτη σε πιο στρατηγικό πλαίσιο. Στόχος είναι η καλλιέργεια δεξιοτήτων ανάλυσης πολυεπίπεδων εταιρικών πλαισίων, κατανόησης των γεωπολιτικών συσχετισμών (συμπεριλαμβανομένου του ρόλου τρίτων δυνάμεων όπως Κίνα, Ρωσία, Τουρκία, ΗΑΕ, Ινδία) και στρατηγικής σκέψης για φοιτητές Ευρωπαϊκών Σπουδών και Διεθνών Σχέσεων

33. Digital Policy and Diplomacy

This course examines the intersection of digital technologies with international relations and diplomatic practices. It explores how digital tools, platforms, and policies shape contemporary diplomacy, influence global governance, and transform communication among states and international actors. Students will analyze the challenges and opportunities posed by cybersecurity, digital diplomacy strategies, data governance, and digital communication in foreign policy. Emphasis is placed on understanding the role of digital innovation in diplomatic engagement, policy-making, and the international political economy. Through case studies, theoretical insights, and practical applications, the course aims to equip students with the skills to critically assess and contribute to the evolving field of digital diplomacy and global digital policy.

34. Καρλ Σμιτ και Διεθνείς Σχέσεις

Στο μάθημα αναλύεται η σκέψη του Καρλ Σμιτ, ενός σημαίνοντος εκπροσώπου της γερμανικής πολιτικής σκέψης του 20ου αιώνα. Αμφιλεγόμενη και αντιφατική φιγούρα, ο Σμιτ επιστρέφει εντούτοις τον τελευταίο καιρό στο προσκήνιο της θεωρίας και το μάθημα αποπειράται να εξηγήσει τους λόγους. Η ανάλυση αρθρώνεται σε δύο μέρη, ένα πρώτο που αφορά την πολιτειολογία του Σμιτ και ένα δεύτερο που αφορά την διεθνολογική του σκέψη. Η έννοια της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης, οι αναλύσεις του Σμιτ για τη σχέση δικαίου-εμφυλίου πολέμου, η κριτική του στον φιλελευθερισμό, οι θέσεις του για την πολιτική θεολογία και τη νεωτερικότητα παρουσιάζονται και σχολιάζονται παρακολουθώντας τα κείμενα. Στο δεύτερο μέρος, αναλύεται οι θέσεις του για την εξέλιξη του διεθνούς δικαίου, για τις σύγχρονες μορφές πολέμου και τις σχέσεις της Ευρώπης με την Αμερική, όσο και τον υπόλοιπο, μη-δυτικό πλανήτη, παρακολουθώντας το ιδιαίτερο εννοιολογικό ιδίωμα του Σμιτ. Τέλος, η σκέψη του Σμιτ εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ιστορίας των ιδέων, εστιάζοντας στη σχέση του γερμανικού κόσμου με την Ευρώπη και τις πολιτικές και πνευματικές παραδόσεις της.

35. Energy Security in the 21st century

The course aims to familiarize students with the concept of energy security in the 21st century. It also employs the theory of securitization in order to help students understand the different aspects of the topic and facilitate their understanding of the modern era energy challenges occurring in the international system.

36. Ιστορία του Δυτικού Πολιτισμού (Histoire de la civilisation occidentale)

Το μάθημα σκιαγραφεί την ιστορική πορεία μέσα στην οποία γεννήθηκε, διαμορφώθηκε και εξελίχθηκε (εξελίσσεται) ο δυτικός πολιτισμός (με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρώπη). Θα μελετηθούν η ιδιαιτερότητα και τα χαρακτηριστικά του δυτικού πολιτισμού κατά τις τέσσερις μεγάλες περιόδους της Δύσης: Αρχαιότητα, Μεσαίωνας, Νεότεροι Χρόνοι και Σύγχρονη Εποχή. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εισαγωγή σε βασικές έννοιες, σε αρχιτεκτονικά, καλλιτεχνικά, μουσικά και λογοτεχνικά ρεύματα του δυτικού πολιτισμού, λαμβάνοντας όμως υπόψη και τα ιστορικά δεδομένα (με σχετικά σύντομη αναφορά λόγω της αναλυτικής παρουσίασης στο μάθημα Γενικού Υποβάθρου *Ευρωπαϊκή Πολιτική Ιστορία*) μέσα στα οποία αναπτύχθηκαν τα ρεύματα, δεδομένου ότι η πολιτιστική/πολιτισμική εξέλιξη τους είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την Ιστορία. Η παρουσίαση της ιστορικής διαδρομής συνοδεύεται από κείμενα (λογοτεχνικά, δοκιμιακά, κ.τ.λ.) τα οποία παρουσιάζουν εκφάνσεις της εκάστοτε περιόδου, από καλλιτεχνικούς πίνακες, από φωτογραφίες

(αρχιτεκτονική), από ηχητικά ή οπτικά ντοκουμέντα (μουσική, όπερα, ταινίες, κ.ά.), προκειμένου οι φοιτήτριες/ές να μπορούν να εξοικειωθούν οπτικά/ακουστικά με την εξέλιξη του δυτικού πολιτισμού, από την Αρχαιότητα έως τις μέρες μας, και να εντάξουν το εκάστοτε ρεύμα στην κατάλληλη χρονική περίοδο.

37. Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

- Εισαγωγή στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Ιστορική εξέλιξη και θεμελιώδεις αρχές
- Βασικές έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις
- Η έννοια των δικαιωμάτων
- Κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Θεμελιώδεις ελευθερίες και οι περιορισμοί τους
- Πηγές του Δικαίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΟΔΔΑ)
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (ICCPR)
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα (ICESCR)
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)
- Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Δικαστικά όργανα και μηχανισμοί προστασίας
- Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και Επιτροπές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ)
- Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)
- Ο ρόλος των εθνικών δικαστηρίων στην εφαρμογή του διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου
- Ελευθερία της έκφρασης
- Άρθρο 10 της ΕΣΔΑ και σχετική νομολογία
- Ελευθερία του Τύπου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης
- Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια
- Άρθρο 5 της ΕΣΔΑ και προστασία από αυθαίρετη κράτηση
- Περιορισμοί και στάθμιση με άλλα δικαιώματα
- Θρησκευτική ελευθερία
- Άρθρο 9 της ΕΣΔΑ και προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας
- Περιορισμοί και στάθμιση με άλλα δικαιώματα

38. Αίτια διακρατικών συγκρούσεων στον 21ο αιώνα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα αίτια που οδηγούν σε διακρατικές συγκρούσεις κατά τον 21ο αι.. Έμφαση δίνεται στον διακρατικό ανταγωνισμό σε σύγχρονους τομείς όπως στο πεδίο των κρίσιμων πρώτων υλών, της πράσινης ανάπτυξης και της τεχνολογίας. Επιπλέον, διερευνώνται μελέτες περιπτώσεων όπως ο ανταγωνισμός ΗΠΑ-Κίνας.

39. Διεθνείς Σχέσεις και Εξωτερική Πολιτική των Η.Π.Α.

Το μάθημα εξετάζει τους ιστορικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες οι οποίοι διαμορφώνουν την εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ και τη συμπεριφορά τους στο διεθνές σύστημα. Έμφαση δίνεται στον ρόλο των θεσμών, όπως ο Πρόεδρος και το Κογκρέσο, οι οποίοι διαχρονικά παίζουν καταλυτικό ρόλο στην αμερικανική εξωτερική πολιτική. Επιπλέον, μελετώνται τα στρατηγικά/αμυντικά δόγματα και η στρατηγική ασφάλειας, ενώ παράλληλα αναλύεται η εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ σε γεωπολιτικά κρίσιμες περιφέρειες όπως η Ευρώπη, η Ανατολική Μεσόγειος, η Μέση Ανατολή και ο Ινδοειρηνικός. Επίσης, αναλύονται και σύγχρονα ζητήματα όπως ο ανταγωνισμός των μεγάλων δυνάμεων (ΗΠΑ-Κίνας), η διεθνής πολιτική των ΗΠΑ σε σχέση με την ενέργεια και τα ορυκτά καθώς και η πολιτική των ΗΠΑ σε σχέση με τους διεθνείς οργανισμούς.

40. Διπλωματικό και Προξενικό Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Διπλωματία

Το μάθημα εξετάζει τις θεμελιώδεις έννοιες και τους βασικούς κανόνες του διεθνούς διπλωματικού και προξενικού δικαίου, όπως αυτοί εφαρμόζονται στις εθνικές αλλά και την ενωσιακή έννομη τάξη. Περαιτέρω, αποσκοπεί στην εξοικείωση του φοιτητή με τη σημασία της διπλωματικής πρακτικής σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσα από την ανάλυση πρωτογενών πηγών και της σχετικής εθνικής και διεθνούς νομολογίας. Αναφέρεται επίσης στο σύνολο των κανόνων που διέπουν τη διπλωματία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις σχέσεις της με τρίτες χώρες, μέσω της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης.

41. Τα Γαλλικά ως γλώσσα ειδίκευσης II

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτήτριες/ές του 6ου εξαμήνου, οι οποίες/οι επιθυμούν να αποκτήσουν γνώσεις ή/και να διευρύνουν τις γνώσεις στη γαλλική γλώσσα και στην ορολογία της πάνω σε θέματα γενικής προβληματικής τα όποια άπτονται των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Το μάθημα στοχεύει στην κατάκτηση του γλωσσικού συστήματος καθώς και στην απόκτηση δηλωτικών γνώσεων (*connaissances déclaratives*), δηλαδή ακαδημαϊκών γνώσεων ή γνώσεων περιεχομένου (*savoirs académiques et/ou domaniaux*), μέσα από αυθεντικά κείμενα (άρθρα, οπτικοακουστικό ή ηχητικό υλικό) τα οποία προέρχονται από τον γαλλικό ή γαλλόφωνο τύπο.

Σε επίπεδο δραστηριότητας γλωσσικής επικοινωνίας, τα Γαλλικά ως Γλώσσα Ειδίκευσης II επικεντρώνονται πρωτίστως στην παραγωγή γραπτού λόγου (χωρίς να αποκλείεται ο προφορικός λόγος) και πιο συγκεκριμένα στη σύνταξη κειμένων επίσημης αλληλογραφίας και στην εξοικείωση/εξάσκηση με τη σύνοψη κειμένου (*résumé*).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- χρησιμοποιεί συντακτικές και γραμματικές δομές της Γαλλικής Γλώσσας.
- κατανοεί και να χρησιμοποιεί ορολογία στα Γαλλικά που συνδέεται με τον ακαδημαϊκό λόγο και τα αντικείμενα σπουδών σε γραπτό λόγο κυρίως (με εξάσκηση παράλληλα του προφορικού λόγου).
- κατανοεί και να αναλύει κείμενα γραπτού ή προφορικού λόγου (άρθρα, ηχητικά κείμενα ή βίντεο μικρής έκτασης) σχετικά με τις Διεθνείς εξελίξεις σε διαφορετικούς τομείς.
- μπορεί να συντάξει κείμενα επίσημης αλληλογραφίας (*rituel épistolaire et correspondance administrative*) τα οποία θα της/του παρέχουν τον κατάλληλο σπλιισμό με στόχο την ομαλή εγκατάστασή του στο εξωτερικό ή/και στην εύρεση εργασίας (δημιουργία Βιογραφικού Σημειώματος στα Γαλλικά, σύνταξη στα Γαλλικά συνοδευτικής επιστολής/*lettre de motivation* για συνέχιση σπουδών, εύρεση εργασίας, σύνταξη επιστολής παραπόνου, κ.τ.λ.).
- μπορεί να κάνει, βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, περίληψη/σύνοψη (*résumé*) κειμένου/κειμένων γενικού ενδιαφέροντος και προβληματικής που άπτεται του γνωστικού της/του ενδιαφέροντος

42. Γαλλική Ορολογία στις Διεθνείς Σχέσεις II

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτήτριες/ές του 8ου εξαμήνου, οι οποίες/οι επιθυμούν να αποκτήσουν γνώσεις ή/και να διευρύνουν τις γνώσεις στη γαλλική γλώσσα και στη γαλλική ορολογία πάνω σε θέματα γενικής προβληματικής τα όποια άπτονται διαφόρων γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Το μάθημα στοχεύει στην κατάκτηση του γλωσσικού συστήματος καθώς και στην απόκτηση δηλωτικών γνώσεων (connaissances déclaratives), δηλαδή ακαδημαϊκών γνώσεων ή γνώσεων περιεχομένου (savoirs académiques et/ou domaniaux), μέσα από αυθεντικά κείμενα (άρθρα, οπτικοακουστικό ή ηχητικό υλικό) τα οποία προέρχονται από τον γαλλικό ή γαλλόφωνο τύπο.

Σε επίπεδο δραστηριοτήτων γλωσσικής επικοινωνίας, η Γαλλική ορολογία στις Διεθνείς Σχέσεις II επικεντρώνεται πρωτίστως στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου και πιο συγκεκριμένα: προφορική παρουσίαση θέματος (exposé oral), προφορική απόδοση νοήματος αυθεντικών κειμένων προφορικού λόγου (compte rendu oral) και σύνθεση δύο ή περισσότερων κειμένων (note de synthèse).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, η φοιτήτρια/ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:

- χρησιμοποιεί συντακτικές και γραμματικές δομές της Γαλλικής Γλώσσας,
- κατανοεί και να χρησιμοποιεί ορολογία στα Γαλλικά που συνδέεται με τον ακαδημαϊκό λόγο και τα αντικείμενα σπουδών κυρίως σε γραπτό λόγο,
- κατανοεί και να αναλύει κείμενα γραπτού λόγου αλλά και προφορικού (άρθρα, ηχητικά κείμενα ή βίντεο μικρής έκτασης) σχετικά με τις Διεθνείς Σχέσεις (διμερείς/πολυμερείς σχέσεις ή/και συγκρούσεις μεταξύ χωρών),
- συντάσσει και να κάνει προφορική απόδοση νοήματος (compte rendu oral)
- μπορεί να παίρνει το λόγο, να παρουσιάζει ένα θέμα γενικής προβληματικής που άπτεται των Διεθνών Σχέσεων, στη βάση ενός ή περισσότερων κειμένων (exposé oral),
- κάνει σύνθεση δύο ή περισσότερων κειμένων (note de synthèse): στόχος της άσκησης παραγωγής και πρόσληψης γραπτού λόγου είναι να συγκρίνει και να αντιπαραβάλει δύο ή περισσότερα κείμενα, με κοινούς κάποιους από τους θεματικούς άξονες (συναφές θεματικό πεδίο), και εν συνεχεία να συνθέτει ένα ενιαίο κείμενο κατά τρόπο αντικειμενικό και ουδέτερο ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών λειτουργούν τα παρακάτω εργαστήρια:

- 1) Εργαστήριο Τουρκικών και Ευρασιατικών μελετών
- 2) Εργαστήριο Διαπραγμάτευσης (Negotiation) και Μεσολάβησης (Mediation)
- 3) Εργαστήριο Διεθνών και Ευρωπαϊκών Πολιτικών και Προγραμμάτων Ανάπτυξης
- 4) Εργαστήριο Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Πολιτικής
- 5) Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Έρευνας, Ανάπτυξης και Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας
- 6) Εργαστήριο Μελέτης Κρατών (BRICS)
- 7) Εργαστήριο Πληροφόρησης (Intelligence) και Κυβερνοασφάλειας (Cybersecurity)

- 8) Εργαστήριο Στρατηγικής Επικοινωνίας και Μέσων Ενημέρωσης
- 9) Εργαστήριο Ανατολική Μεσόγειος, Μέση και Μείζονα Ανατολή: Πολιτική-Οικονομία-Πολιτισμός
- 10) Εργαστήριο Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής

Μαθησιακά Αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ΔΕΣ είναι σύγχρονο και ενσωματώνει μαθήματα που αντανakλούν τις σύγχρονες παγκόσμιες τάσεις και εξελίξεις. Ως αποτέλεσμα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Περιγράφουν τις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις καθώς και να αναγνωρίζουν τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς θεσμούς
- Εξετάζουν, να εξηγούν και να συμπεραίνουν τα αποτελέσματα της συμπεριφοράς των δρώντων στο διεθνές σύστημα
- Συνδυάζουν παράγοντες από διάφορα πεδία (πολιτική, οικονομία, κοινωνία) ώστε να αξιολογήσουν τις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις αλλά και να συνθέσουν προτάσεις πολιτικής

Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης

1. Στόχοι (προγράμματος) πρακτικής άσκησης – θεσμοθέτηση

1. Στόχοι (προγράμματος) πρακτικής άσκησης – θεσμοθέτηση

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στην προσπάθειά του να προσφέρει στους φοιτητές του εκτός από άριστη θεωρητική κατάρτιση και εργασιακή εμπειρία, έχει εντάξει στο πρόγραμμα σπουδών του την Πρακτική Άσκηση. Από το ακαδημαϊκό έτος 2016 – 2017 οι φοιτητές που επιθυμούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης οφείλουν να επιλέξουν την Πρακτική Άσκηση ως «μάθημα επιλογής», το οποίο ισοδυναμεί και αντιστοιχεί με ένα μάθημα επιλογής

Η Πρακτική Άσκηση αποτελεί μέρος του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και απευθύνεται σε τριτοετείς και τεταρτοετείς φοιτητές, που έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν στο Υπουργείο Εξωτερικών, στη Βουλή και σε άλλους ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς, όπως η Κεφαλαιαγορά, το Υπουργείο Οικονομικών, οι Τράπεζες, Πολυεθνικές Εταιρείες, ΜΚΟ κτλ.

Αποσκοπεί στη(ν):

- Σύνδεση των θεωρητικών σπουδών με την εφαρμογή στο χώρο εργασίας για την επίλυση επιχειρηματικών προβλημάτων, κάτι που συμβάλλει στην καλύτερη αφομοίωση της επιστημονικής γνώσης

- Απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, η οποία επιτρέπει την ενδυνάμωση του βιογραφικού και την ανάπτυξη ωριμότητας, από την πλευρά των φοιτητών, σχετικά με μελλοντικές επιλογές τους για απασχόληση
- Ενημέρωση και εξοικείωση των φοιτητών με τις πραγματικές συνθήκες εργασίας
- Προετοιμασία των φοιτητών για την ανάληψη θέσεων ευθύνης στο μέλλον
- Απόκτηση πρόσθετων δεξιοτήτων, π.χ. επικοινωνίας, δικτύωσης, επίλυσης προβλημάτων μέσω ομάδων
- Εξοικείωση με τη σύγχρονη τεχνολογία παραγωγής και διοίκησης
- Ανάπτυξη ενός διαύλου επικοινωνίας μεταξύ του Πανεπιστημίου και του φοιτητικού δυναμικού με επιχειρηματικούς φορείς δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την απορρόφηση των φοιτητών από την αγορά εργασίας.

2. Πλαίσιο υλοποίησης προγράμματος πρακτικής άσκησης

Η Πρακτική Άσκηση του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών έχει ενταχθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση" του ΕΣΠΑ 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

3. Χρόνος πρακτικής άσκησης

Η Πρακτική Άσκηση είναι διάρκειας 2 μηνών, πλήρους απασχόλησης για τους φοιτητές και μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τους μήνες Μάρτιο έως Σεπτέμβριο. Η ακριβής ημερομηνία έναρξης και λήξης της Πρακτικής Άσκησης καθορίζεται κάθε έτος από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Υποέργου.

4. Δικαίωμα συμμετοχής

A) Δικαίωμα συμμετοχής έχουν μόνο όσοι φοιτητές θα ενταχθούν στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ.
B) Στο πρόγραμμα εντάσσονται κατά προτεραιότητα φοιτητές του 8ου εξαμήνου και επί πτυχίω φοιτητές, ενώ αν υπάρξουν κενές θέσεις εντάσσονται στο πρόγραμμα και φοιτητές του 6^{ου} εξαμήνου. Αν οι προσφερόμενες θέσεις από το ΕΣΠΑ είναι λιγότερες από τις αιτήσεις των φοιτητών του 8^{ου} και 6^{ου} εξαμήνου, τότε η επιλογή γίνεται με βάση καθορισμένα κριτήρια επιλογής τα οποία αναφέρονται παρακάτω στην ενότητα 6.3.

Μέσα από τη διαδικασία επιλογής διασφαλίζεται η διαφάνεια, η ίση μεταχείριση και η μη διάκριση των αιτούμενων συμμετοχής στο πρόγραμμα με βάση το φύλο, τη φυλή, το χρώμα, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, τις γενεαλογικές καταβολές, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την ηλικία, την αναπηρία ή χρόνια πάθηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα ή τα χαρακτηριστικά φύλου, την οικογενειακή ή κοινωνική κατάσταση.

5. Διοικητική οργάνωση πρακτικής άσκησης (σε επίπεδο τμήματος)

Στο Τμήμα ορίζεται Επιστημονικός Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, ο οποίος σε συνεργασία με τα στελέχη του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης χειρίζεται τη διαδικασία της Πρακτικής Άσκησης.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Τμήματος ορίζεται με θητεία 5 ετών και έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Συντονισμός διαδικασίας της Πρακτικής Άσκησης
2. Προσέλκυση φορέων υποδοχής στο Πρόγραμμα
3. Εισηγήσεις στη ΓΣ του Τμήματος για την επιλογή φοιτητών, την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης, κ.α.
4. Έγκριση ή μη φορέων υποδοχής για την Πρακτική Άσκηση
5. Βαθμολόγηση των φοιτητών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα
6. Σύνταξη ετήσιας έκθεσης Πρακτικής Άσκησης

Ορίζεται ακόμη επιτροπή αξιολόγησης (φοιτητών) & ενστάσεων αποτελούμενη από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και δύο ακόμη μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

6. Διαδικασία Υλοποίησης Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης

6.1. Πρόσκληση υποβολής και καταχώρηση αιτήσεων πρακτικής άσκησης

Στις αρχές κάθε εαρινού εξαμήνου, το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης κατόπιν συνεννόησης με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο για την Πρακτική Άσκηση ανακοινώνει σε εμφανή σημεία στους χώρους του Πανεπιστημίου και στο διαδίκτυο την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση, στην οποία αναφέρονται πληροφορίες για την κατάθεση των αιτήσεων και την προθεσμία υποβολής. Μετά το πέρας της προθεσμίας αυτής δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης.

A) Οι φοιτητές που ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση καλούνται να υποβάλουν ηλεκτρονικά σχετική αίτηση συμμετοχής, συνοδευόμενη από το βιογραφικό τους σημείωμα

B) Λόγω της χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ και του σκοπού του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης οι υποψήφιοι για Πρακτική Άσκηση θα πρέπει να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση ότι δεν θα εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά την περίοδο υλοποίησης της Πρακτικής τους Άσκησης. Την ενυπόγραφη δήλωση αυτή την υποβάλουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της Πρακτικής Άσκησης.

6.2. Ενημέρωση των επιχειρήσεων και επιλογή για συμμετοχή τους στο πρόγραμμα

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος ή και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης επικοινωνεί τηλεφωνικά, ηλεκτρονικά ή/και πραγματοποιεί προσωπικές συναντήσεις με στελέχη φορέων υποδοχής προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Επίσης, συζητεί τους όρους και το αντικείμενο απασχόλησης των φοιτητών του τμήματος. Όσοι φορείς υποδοχής επιθυμούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα αποστέλλουν συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο

και σφραγισμένο το έντυπο «Πληροφοριακό Δελτίο Εταιρίας» με τα απαιτούμενα στοιχεία, ταχυδρομικώς ή ηλεκτρονικά μέσω fax ή email ή εγγράφονται και καταχωρούν τα στοιχεία του στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της Πρακτικής Άσκησης. Περαιτέρω, οι φορείς υποδοχής ενημερώνονται ότι θα πρέπει να εγγραφούν στο σύστημα ΑΤΛΑΣ και να αναρτήσουν την θέση/τις θέσεις Πρακτικής Άσκησης για τον φοιτητή/τους φοιτητές που θα απασχολήσουν.

Όσοι φοιτητές επιθυμούν να επιλέξουν οι ίδιοι φορέα υποδοχής, αφού εγκριθεί η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα θα πρέπει να επικοινωνήσουν με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο για την Πρακτική Άσκηση, ο οποίος και θα εγκρίνει ή θα απορρίψει τον προτεινόμενο φορέα. Στην περίπτωση έγκρισης του φορέα ο φοιτητής παραδίδει σε αυτήν :

- Το έντυπο «Πρόταση Συνεργασίας». Είναι πληροφοριακού τύπου έντυπο, από την Υπεύθυνη Πρακτικής Άσκησης, προς τον φορέα υποδοχής.
- Τον οδηγό εγγραφής και καταχώρησης στοιχείων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της πρακτικής άσκησης ή εναλλακτικά το έντυπο «Πληροφοριακό Δελτίο Εταιρίας». Ο φορέας υποδοχής οφείλει να το συμπληρώσει. Το έντυπο θα πρέπει να φέρει την υπογραφή και την σφραγίδα του φορέα και να επιστραφεί στο Πανεπιστήμιο ταχυδρομικώς ή ηλεκτρονικά μέσω fax ή email.

Από τον υφιστάμενο κατάλογο φορέων υποδοχής που μέχρι τώρα συνεργάζονται στο πρόγραμμα, από τους νέους φορείς υποδοχής που δηλώνουν συμμετοχή και από τους φορείς υποδοχής που δηλώνουν οι ίδιοι οι φοιτητές, γίνεται αξιολογική επιλογή με κριτήρια: α) το μέγεθος της επιχείρησης, β) το αντικείμενο δραστηριοτήτων (σχετικό με τις σπουδές των φοιτητών), γ) τη φήμη και εικόνα της, δ) το αντικείμενο της προς κάλυψη θέσης εργασίας και ε) την ποιότητα συνεργασίας τους μέχρι σήμερα. Συντάσσεται νέος ετήσιος κατάλογος των φορέων υποδοχής -αρχείο- με τα στοιχεία τους και καταγράφεται ο αριθμός των προσφερόμενων θέσεων εργασίας.

6.3. Αξιολόγηση & Επιλογή φοιτητών

Η επιλογή των φοιτητών για πρακτική άσκηση γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- **μέσος όρος (Μ.Ο.)** βαθμολογίας στο σύνολο των μαθημάτων έως και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους (συντελεστής βαρύτητας 50%)
- **αριθμός μαθημάτων (Α.Μ.)** στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς ως και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους (συντελεστής βαρύτητας 30%)
- **ξένες γλώσσες (Ξ.Γ.)** (συντελεστής βαρύτητας 10%)
- **λοιπές δεξιότητες (Λ.Δ.)** (συντελεστής βαρύτητας 10% → σεμινάρια/συνέδρια: συντελεστής βαρύτητας 5% και γνώση Η/Υ: συντελεστής βαρύτητας 5%)

Για κάθε φοιτητή προκύπτει ένα τελικό αποτέλεσμα από την εξίσωση $TA = M.O. * 0,5 + A.M. * 0,3 + \Xi.G. * 0,1 + \Lambda.D. * 0,1$, το οποίο παρουσιάζεται σε λίστα κατάταξης επιτυχόντων –επιλαχόντων.

Εντός 5 ημερών από την ανάρτηση των αποτελεσμάτων παρέχεται στους φοιτητές δικαίωμα ένστασης. Μετά την παρέλευση των 5 ημερών οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα και η λίστα των συμμετεχόντων στην Πρακτική Άσκηση εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνεται λαμβάνοντας υπόψη σε κάθε περίπτωση θέματα προσωπικών δεδομένων.

6.4. Καταχώρηση προσωπικών στοιχείων φοιτητών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της πρακτικής άσκησης και εγγραφή στο σύστημα ΑΤΛΑΣ

Όσοι φοιτητές επιλεγούν για Πρακτική Άσκηση θα πρέπει να:

- 1) καταχωρήσουν τα προσωπικά στοιχεία τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της πρακτικής άσκησης και το βιογραφικό τους σημείωμα.
- 2) εγγραφούν στο [Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης Φοιτητών ΑΕΙ «ΑΤΛΑΣ»](#), ώστε να αντιστοιχιστούν από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (αφού ολοκληρωθεί η επιλογή τους από τους φορείς υποδοχής) με τις θέσεις πρακτικής άσκησης, οι οποίες έχουν αναρτηθεί από τους φορείς υποδοχής.

6.5. Επιλογή φοιτητών από τους φορείς υποδοχής

Μετά τη διαδικασία επιλογής φοιτητών από τους φορείς υποδοχής ενημερώνεται το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης για τα αποτελέσματα, το οποίο προετοιμάζει την έγκριση των συμβάσεων Πρακτικής Άσκησης από την Επιτροπή Ερευνών.

6.6. Υπογραφή ιδιωτικών συμφωνητικών

Οι φορείς υποδοχής εκτυπώνουν τα ιδιωτικά συμφωνητικά σε τέσσερα αντίτυπα (Κέντρο Ερευνών Πανεπιστημίου Πειραιώς, Επιστημονικός Υπεύθυνος, Φορέας Υποδοχής, Φοιτητής). Αποστέλλονται στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης με σφραγίδα εταιρείας και υπογραφή τόσο από τον υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης του φορέα υποδοχής όσο και από τον φοιτητή, προκειμένου να υπογραφούν και να σφραγιστούν και από το πανεπιστήμιο.

6.7. Πριν την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης

Οι φοιτητές παραλαμβάνουν δύο εκ των τεσσάρων αντιτύπων των συμβάσεων, υποβάλλουν ηλεκτρονικά το απογραφικό δελτίο εισόδου και κατεβάζουν τα απαραίτητα έγγραφα για την Πρακτική τους Άσκηση (δηλ. παρουσιολόγιο, αξιολογητική έκθεση υπευθύνου), τα οποία παραδίδουν στον επόπτη τους κατά την πρώτη μέρα της Πρακτικής Άσκησης.

6.8. Ολοκλήρωση πρακτικής άσκησης και συμπλήρωση σχετικών εντύπων

Με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης οι φοιτητές καταθέτουν στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης τα ακόλουθα έντυπα, **συμπληρωμένα, υπογεγραμμένα και σφραγισμένα από τον προϊστάμενο τους:**

- Ημερήσιο Παρουσιολόγιο
- Αξιολογητική Έκθεση Υπεύθυνου Εταιρείας
- Βεβαίωση Εκτέλεσης Πρακτικής Άσκησης, το οποίο υπογράφει στο τέλος της πρακτικής άσκησης ο υπεύθυνος της πρακτικής άσκησης της εταιρείας.

Παραδίδουν, επιπλέον, το Έντυπο Αξιολόγησης Προγράμματος (Πρακτικής Άσκησης) από τον Φοιτητή και υποβάλλουν ηλεκτρονικά το απογραφικό δελτίο εξόδου.

Η αποστολή των εντύπων μπορεί να γίνει και ταχυδρομικά.

6.9. Αξιολόγηση φοιτητών – Καταχώριση βαθμών

Με βάση την απολογιστική έκθεση υπευθύνου του φορέα υποδοχής καταχωρούνται οι βαθμοί στην Πρακτική Άσκηση (εντός της εξεταστικής περιόδου του εαρινού εξαμήνου ή του Σεπτεμβρίου).

6.10. Απολογιστική έγκριση κατάστασης συμμετεχόντων στην πρακτική άσκηση

Ακολουθεί η απολογιστική έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος των συμμετεχόντων στην Πρακτική Άσκηση.

6.11. Προετοιμασία πληρωμών

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (μετά την έγκριση της Επιτροπής Ερευνών) καταθέτει τα έγγραφα Πρακτικής Άσκησης στον Διαχειριστή του προγράμματος συνοδευόμενα από τις εντολές πληρωμής.

Ασφάλιση & αμοιβές φοιτητών

Η ασφάλιση έναντι ατυχήματος και οι αμοιβές των ασκούμενων φοιτητών χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ ανάλογα με το διαθέσιμο προϋπολογισμό του έργου.

Υπάρχει η δυνατότητα οικονομικής συμμετοχής των επιχειρήσεων στην αμοιβή των φοιτητών, η οποία γνωστοποιείται στον Επιστημονικό Υπεύθυνο πριν την υπογραφή της σύμβασης με την εν λόγω εταιρεία. Η οικονομική συμμετοχή της εταιρείας καταβάλλεται απευθείας στο φοιτητή στο τέλος κάθε μήνα Πρακτικής Άσκησης. Σκοπός της συμμετοχής αυτής είναι η συμπλήρωση της οικονομικής αποζημίωσης των φοιτητών που χορηγείται από το ΕΣΠΑ, ώστε η συνολική αποζημίωση να είναι ικανοποιητική για τους φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Από την υποχρέωση οικονομικής συμμετοχής εξαιρούνται φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα που δεν δύνανται να συμμετέχουν, καθώς και εταιρίες που έχουν προταθεί από τους φοιτητές και για τις οποίες έχουν δηλώσει οι ίδιοι ότι επιθυμούν να απασχοληθούν χωρίς αμοιβή.

7. Υποχρεώσεις και δικαιώματα ασκούμενων φοιτητών

- Οι φοιτητές υποχρεούνται να παρουσιαστούν στους φορείς υποδοχής κατά την πρώτη ημέρα που αναγράφεται στη σύμβασή τους.
- Οι φοιτητές απασχολούνται στους φορείς υποδοχής που πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση σύμφωνα με το ωράριο εργασίας του φορέα (μέχρι 8 ώρες ημερησίως σε πενθήμερη βάση).
- Είναι υποχρέωση των φοιτητών να εκτελούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης, να χρησιμοποιούν υπεύθυνα, με ασφάλεια και προσοχή όλο τον εξοπλισμό που τους διατίθεται κατά τη διεξαγωγή της Άσκησης τους, να τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο, να διατηρούν και να παραδίδουν με την ολοκλήρωση της Άσκησης το χώρο εργασίας τους στην ίδια κατάσταση με εκείνη που ανέλαβαν κατά την έναρξη της Άσκησης. Είναι αυτονόητο και προφανές να είναι κόσμιοι στην εμφάνισή τους και να επιδεικνύουν υψηλό αίσθημα ευθύνης, συνεργασίας καθώς και να είναι ευγενικοί.
- Αν οι φοιτητές/τριες δεν είναι ευχαριστημένοι από τον φορέα στον οποίο απασχολούνται για συγκεκριμένους λόγους (π.χ υπέρβαση 8ωρης απασχόλησης, απασχόληση σε θέση εργασίας μη σχετιζόμενης καθόλου με το αντικείμενο

σπουδών τους, απασχόληση η οποία δεν απαιτεί γνώσεις πανεπιστημιακού επιπέδου (π.χ χειρωνακτική) πρέπει να ενημερώνουν εγκαίρως τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Υποέργου.

- Το ύψος της αμοιβής των φοιτητών ορίζεται ανάλογα με το ύψος της χρηματοδότησης του προγράμματος και τον αριθμό των συμμετεχόντων σε αυτό. Για να πληρωθούν οι ασκούμενοι με όλο το προβλεπόμενο ποσό θα πρέπει να έχουν απασχοληθεί και τους δυο μήνες, με την προϋπόθεση ότι συμπληρώνουν 20 εργάσιμες ημέρες ανά μήνα. Σε περίπτωση που φοιτητές απασχοληθούν για περισσότερες από τις προβλεπόμενες ημέρες δεν θα αμειφθούν επιπλέον. Τέλος αν κάποιος φοιτητής διακόψει νωρίτερα, αποκλείεται από το πρόγραμμα, και παραιτείται οιασδήποτε αμοιβής του και αξίωσης από το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης και το Τμήμα.
- Η ασφάλιση των ασκούμενων φοιτητών (έναντι ατυχήματος μόνον) καλύπτεται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ.
- Ο αριθμός των φοιτητών που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ προκύπτει από τη διαίρεση του διατιθέμενου ποσού διά του ελαχίστου ύψους αμοιβής ανά ασκούμενο φοιτητή που προβλέπεται από το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (του ΕΣΠΑ).
- Οι ασκούμενοι μπορούν με τη σύμφωνη γνώμη της Επιχείρησης, να πάρουν άδεια 2 (δύο) ημερών κάθε μήνα κατά τη διάρκεια της Πρακτικής τους Άσκησης, είτε για λόγους ασθένειας, είτε για εκπλήρωση των φοιτητικών τους υποχρεώσεων, είτε για οποιουσδήποτε άλλους σοβαρούς λόγους.
- Να συμπληρώνουν και υποβάλλουν εμπρόθεσμα τα απαραίτητα έγγραφα για την Πρακτική Άσκηση (π.χ. απογραφικό δελτίο εισόδου - εξόδου, αξιολόγηση Πρακτικής, έκθεση).

8. Υποχρεώσεις και δικαιώματα φορέων υποδοχής

Οι φορείς υποδοχής οφείλουν να:

- απασχολούν τους φοιτητές/τριες σε θέσεις εργασίας με αντικείμενο εργασίας όσο γίνεται συναφές με το αντικείμενο σπουδών τους,
- τους παρέχουν τη μεγαλύτερη δυνατή (τεχνική) εκπαίδευση
- τους εξασφαλίζουν αξιοπρεπείς και ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας
- να τους «χρεώνουν» σε συγκεκριμένο τομέα και στέλεχος, ώστε να εξασφαλίζεται η εκπαίδευσή τους και η αντικειμενικότερη και αξιόπιστη αξιολόγησή τους
- τους χορηγούν άδεια για λόγους ασθένειας και συμμετοχής στις εξετάσεις, όπως προβλέπεται ανωτέρω
- τους χορηγούν βεβαίωση για το χρονικό διάστημα Πρακτικής Άσκησης

Οι φορείς υποδοχής δικαιούνται να:

- απασχολούν τους φοιτητές μέχρι 8 ώρες ημερησίως επί πέντε ημέρες την εβδομάδα, σύμφωνα με το ωράριο εργασιών τους
- καταγγείλουν τη συνεργασία και να σταματήσουν την απασχόληση του ασκούμενου φοιτητή αν κρίνουν την εργασιακή του συμπεριφορά απολύτως ακατάλληλη ή την εργασιακή του απόδοση καταφανώς ανεπαρκή

9. Έλεγχος ποιότητας

Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και το προσωπικό του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης βρίσκονται σε διαρκή επαφή με τους συμμετέχοντες φοιτητές και τις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα επιχειρήσεις προκειμένου να συμβάλλουν

στην παρακολούθηση της προόδου του προγράμματος αλλά και να λυθούν τυχόν προβλήματα.

Η προσέλευση των φοιτητών στους φορείς υποδοχής καταγράφεται συστηματικά με τη χρήση παρουσιολογίων. Με το πέρας της πρακτικής άσκησης το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος συγκεντρώνει τα έγγραφα πρακτικής άσκησης και υπολογίζει στατιστικά στοιχεία.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος συντάσσει ετήσια έκθεση Πρακτικής Άσκησης με δεδομένα που συνέλεξε το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης από τα σχετικά έγγραφα.

Η αξιολόγηση των φορέων υποδοχής και των φοιτητών, τα παρουσιολόγια και οι εκθέσεις του Επιστημονικού Υπευθύνου, αποτελούν την επίσημη μέθοδο καταγραφής της αποκτηθείσας εμπειρίας σε σχέση με την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων από το πρόγραμμα σπουδών, της ικανοποίησης, των παραπόνων και των προτάσεων βελτίωσης ασκούμενων και εργοδοτών από το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης.

Πρόγραμμα Erasmus+

Μέσω της συμμετοχής τους στο Πρόγραμμα Erasmus+ οι προπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν ένα τμήμα του Προγράμματος Σπουδών τους σε μία από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τον υπόλοιπο κόσμο (ERASMUS+ International) για 2 έως 12 μήνες.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που μπορούν να μετακινηθούν με το πρόγραμμα Erasmus καθορίζεται από τις διμερείς συμφωνίες του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και των ακόλουθων Πανεπιστημίων του εξωτερικού: Université Catholique de Louvain (Βέλγιο), Institut d' Études Politiques Sciences Po Lille, Université Paris Ouest Nanterre La Défense, Sciences Po Toulouse (Γαλλία), University of Bremen, University of Siegen, Universität des Saarlandes (Γερμανία), University of Salamanca (Ισπανία), Sapienza – Università Di Roma, University of Siena (Ιταλία), University of Rijeka (Κροατία), Edex – Educational Excellence Corporation Limited University of Nicosia (Κύπρος), Universitatea Babeş-Bolyai, Universitatea de Medicină, Farmacie, Ştiinţe şi Tehnologie "George Emil Palade" din Târgu Mureş (Ρουμανία), Istanbul Aydin Universitesi Bakfi, Abant İzzet Baysal University, Sabanci University, Marmara University (Τουρκία), Metropolitni Univerzita Praha (Τσεχία).

Τον Μάρτιο κάθε έτους ανακοινώνεται στις ιστοσελίδες του Τμήματος Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών σχετική πρόσκληση ενδιαφέροντος για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα κινητικότητας είναι οι ακόλουθες:

1. Οι φοιτητές θα πρέπει να είναι υπήκοοι χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα ή να αναγνωρίζονται ως πρόσφυγες, απάτριδες ή μόνιμοι κάτοικοι της Ελλάδας
2. Οι φοιτητές μπορούν να είναι πρωτοετείς κατά το ακαδημαϊκό έτος της αιτούμενης μετακίνησης.
3. Οι φοιτητές δεν πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των διδακτικών μονάδων για τη λήψη του πτυχίου τους, δηλαδή θα πρέπει να υπάρχει περίοδος σπουδών που να μπορούν να αντικαταστήσουν σπουδάζοντας σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού κατά το ακαδημαϊκό έτος της αιτούμενης μετακίνησης.
4. Φοιτητές που ανήκουν στην κατηγορία των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες και ισοβαθμούν στη διαδικασία επιλογής με άλλους φοιτητές, θα προηγούνται στη διαδικασία επιλογής κατά προτεραιότητα.

Τα γενικά κριτήρια επιλογής των φοιτητών είναι τα εξής:

1. Η επίδοση του φοιτητή μέσος όρος βαθμολογίας) (μοριοδότηση 45%)
2. Η γνώση ξένων γλωσσών, ιδιαίτερα της ομιλούμενης στο Ίδρυμα υποδοχής (μοριοδότηση 30%)
3. Οι λόγοι συμμετοχής στο πρόγραμμα (motivation) με αιτιολόγηση
4. Η συνέντευξη με τον αρμόδιο Ακαδημαϊκό Υπεύθυνο του Τμήματος (μοριοδότηση 25%)
5. Το βιογραφικό σημείωμα του φοιτητή
6. Οι επιστημονικές εργασίες συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το Τμήμα φοίτησης
7. Η γνώση χειρισμού Η/Υ
8. Η συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες κλπ συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το Τμήμα φοίτησης.

Η επιλογή κάθε φοιτητή θα τεκμηριώνεται και θα δικαιολογείται εγγράφως σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών.

Κατά τη διάρκεια του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, ο φοιτητής/τρια μπορεί να μετακινηθεί μόνο μία φορά για σπουδές διάρκειας έως 12 μηνών.

Το πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές προβλέπει και εξασφαλίζει την πλήρη αναγνώριση της περιόδου σπουδών στο Πανεπιστήμιο Υποδοχής.

Σχετικά με τη χρηματοδότηση, ο/η φοιτητής/τρια λαμβάνει ένα ποσό επιχορήγησης ανάλογα με τη χώρα προορισμού. Έχει τη δυνατότητα να λάβει επιχορήγηση για κινητικότητα για χρονικό διάστημα έως 12 μήνες κατά τη διάρκεια της φοίτησής του/της, ανεξαρτήτως του αριθμού και του είδους της κινητικότητας (σπουδές ή πρακτική άσκηση).

Ο φοιτητής/τρια λαμβάνει αρχικά το 80% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης που δικαιούται και το υπόλοιπο 20% κατατίθεται εφόσον επιστρέψει και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του προγράμματος.

Η Πρακτική Άσκηση Erasmus+ προσφέρει στους φοιτητές/τριες του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση σε ένα διεθνές

περιβάλλον εργασίας στους τομείς των διεθνών σχέσεων και των ευρωπαϊκών σπουδών, εφαρμόζοντας, συμπληρώνοντας και διευρύνοντας τις γνώσεις που αποκτούν στο Τμήμα.

Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην Πρακτική Άσκηση Erasmus+, οι φοιτητές/τριες μπορούν να μετακινηθούν συνολικά για 12 μήνες. Οι φοιτητές μπορούν να υποβάλουν αίτηση από το 1ο έτος σπουδών τους.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus+ έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν και οι πρόσφατοι απόφοιτοι για πρακτική άσκηση στον πρώτο χρόνο της αποφοίτησής τους, με ανώτατο όριο τους 12 μήνες, καταθέτοντας σχετική αίτηση κατά το τελευταίο έτος σπουδών και πριν να αποκτήσουν το πτυχίο τους. Τόσο η αίτηση όσο και η διαδικασία επιλογής των φοιτητών/τριων πραγματοποιούνται όσο διατηρούν τη φοιτητική ιδιότητα.

Οι επιλέξιμοι φορείς Κατάρτισης αποτελούν κάθε μορφής επιχειρήσεις δημοσίου ή ιδιωτικού ή κοινωνικού τομέα ανεξάρτητα από το μέγεθος και τη δραστηριότητά τους. Οι φοιτητές/τριες αναζητούν τον φορέα συμβουλευόμενοι την ιστοσελίδα του Τμήματος Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων <https://www.unipi.gr/unipi/el/erasmus-plus/praktiki-askisi/genikes-plhrofories-proupotheseis/anazhthsh-forewn-upodoxhs.html>.

Τα κριτήρια επιλογής είναι τα ακόλουθα:

1. Το έτος σπουδών
2. Η βαθμολογία του υποψηφίου/ιας (από αναλυτική βαθμολογία)
3. Η πρακτική άσκηση σύμφωνα με το γνωστικό αντικείμενο του υποψηφίου (βεβαίωση φορέα υποδοχής)
4. Η προστιθέμενη αξία που θα αποκομίσει ο/η φοιτητής/τρια από την πρακτική άσκηση όπως προκύπτει από βεβαίωση του φορέα υποδοχής

Μαθησιακά Αποτελέσματα του ΠΠΣ

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ) εστιάζουν στην απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων στις διεθνείς σχέσεις, το δίκαιο και την οικονομία, καλλιεργώντας κριτική σκέψη, αναλυτικές ικανότητες και επαγγελματικές δεξιότητες για καριέρα σε διπλωματικούς, ευρωπαϊκούς και επιχειρηματικούς οργανισμούς.

Βασικά Μαθησιακά Αποτελέσματα (ΠΠΣ ΔΕΣ):

- **Γνώση και Κατανόηση:** Βαθιά γνώση των θεωριών Διεθνών Σχέσεων, του Ευρωπαϊκού Δικαίου, της διεθνούς πολιτικής οικονομίας και της ιστορίας.
- **Ανάλυση και Εφαρμογή:** Ικανότητα ανάλυσης σύνθετων διεθνών γεγονότων και εφαρμογής νομικών/οικονομικών αρχών για την επίλυση προβλημάτων.
- **Ερευνητικές Δεξιότητες:** Χρήση μεθοδολογιών έρευνας για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, καθώς και σύνταξη εκθέσεων/μελετών.
- **Επικοινωνία και Συνεργασία:** Άριστη χρήση της ελληνικής και ξένων γλωσσών (κυρίως αγγλικών) για επαγγελματική επικοινωνία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον.
- **Κριτική Σκέψη:** Ανάπτυξη κριτικής στάσης απέναντι σε διεθνείς εξελίξεις και ικανότητα λήψης αποφάσεων υπό συνθήκες αβεβαιότητας.

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Σπουδές

<https://www.des.unipi.gr/metaptichiako-diethnon-ke-evropaikon-spoudon/>

Διευθύντρια του ΠΜΣ:

Καθηγήτρια Φωτεινή Ασδεράκη

☎ 210-4142394, 210-4142436, 210-4142443, 210-4142196. ✉ des-secr@unipi.gr

Αντικείμενο, φιλοσοφία & σκοπός

Το όραμά μας είναι η ανάδειξη του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και του Μεταπτυχιακού Κύκλου ως ενός εκ των καλύτερων στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό. Σκοπός και καθημερινή μέριμνά μας είναι η πετυχημένη σταδιοδρομία των αποφοίτων μας. Ένας από τους κυριότερους στόχους μας είναι να προσφέρουμε τις απαραίτητες γνώσεις και ικανότητες καθώς και τις προϋποθέσεις επιτυχίας σε ότι εκείνοι επιλέξουν στη μετέπειτα σταδιοδρομία τους. Για το λόγο αυτό, ενθαρρύνουμε τους φοιτητές και τις φοιτήτριες μας να βελτιώνουν τις επικοινωνιακές τους δυνατότητες τόσο στο γραπτό λόγο όσο και στον προφορικό και ενθαρρύνουμε την παρουσίαση εργασιών σε όλα σχεδόν τα μαθήματα με την χρήση σύγχρονων μέσων. Βοηθούμε τους φοιτητές μας να αναπτύξουν την ικανότητά τους στην οργάνωση των δυνατοτήτων ανεξάρτητη και δημιουργική έρευνα. Είμαστε πάντα πρόθυμοι να εξυπηρετούμε τους φοιτητές μας ώστε να γίνεται η φοιτητική τους ζωή πιο γόνιμη και παραγωγική.

Επιλογή φοιτητών – προϋποθέσεις εγγραφής

- Κατά την αξιολόγηση και επιλογή των υποψηφίων θα συνεκτιμώνται τα εξής βασικά στοιχεία:
  - Ο γενικός βαθμός του πτυχίου του υποψηφίου.
  - Το αποδεικτικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας.
  - Δύο συστατικές επιστολές από ακαδημαϊκούς ή ερευνητές ή εργοδότες της Ελλάδος ή του εξωτερικού.
  - Η προσωπικότητα (η οποία αξιολογείται με προσωπική συνέντευξη).
- Η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.
Η γνώση της Αγγλικής ισχύει και για τους ξένους σπουδαστές (ενώ για αυτούς θα ισχύει επίσης και αντίστοιχη διαπίστωση γνώσης της ελληνικής γλώσσας που γίνεται βάσει των διατάξεων που ισχύουν γι' αυτές τις περιπτώσεις).

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του τίτλου ορίζεται σε δύο (2) εξάμηνα και θερινή περίοδο και για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε έξι (6) τουλάχιστον διδακτικά εξάμηνα.

Κόστος Φοίτησης

Το κόστος φοίτησης για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ορίζεται στο ποσό των 5.000 Ευρώ και καταβάλλεται σε ειδικό λογαριασμό του Κέντρου Ερευνών του Πανεπιστημίου Πειραιώς σε 4 δόσεις συμπεριλαμβανόμενης και της προκαταβολής..

Διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων

Σε πρώτη συνεδρίαση αξιολογεί τους υποψηφίους με βάση κριτήρια που σχετίζονται με τη βαθμολογία τους στο πρώτο πτυχίο, τις γνώσεις αγγλικής και άλλων ξένων γλωσσών, τους μεταπτυχιακούς τίτλους, τις συστατικές επιστολές και τα υπόλοιπα κριτήρια που αναφέρονται πιο πάνω.

Η Γραμματεία του ΠΜΣ αποστέλλει σε όλους τους υποψηφίους που πληρούν τα τυπικά προσόντα πρόσκληση για προσωπική συνέντευξη σε συγκεκριμένη ημερομηνία.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί όσοι συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη βαθμολογία με βάση τα πιο πάνω κριτήρια.

Η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών ξεκινάει με τη συμπλήρωση από τον υποψήφιο της έντυπης αίτησης και των άλλων σχετικών εγγράφων και περατώνεται με την επιστολή αποδοχής από τον Διευθυντή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Master in energy: strategy, law & Economics

<https://www.des.unipi.gr/metaptichiako-stin-energia/>
Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει δεκαπέντε (11) υποχρεωτικά μαθήματα και τη διπλωματική εργασία.

Το πρόγραμμα διαρκεί δύο (2) εξάμηνα και θερινή περίοδο, αρχίζει το Σεπτέμβριο κάθε έτους και ολοκληρώνεται με την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Η διάρκεια κάθε μαθήματος είναι 33 ώρες. Τα μαθήματα αυτά αναφέρονται στην επόμενη σελίδα.

Κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί:

Στό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

// **Μαθήματα**

Πρώτο Εξάμηνο			
Τίτλος Μαθήματος	Κατηγορία Μαθήματος	Ώρες Διδασκαλίας εβδ.	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
1. Διεθνές Δίκαιο - Διεθνείς Θεσμοί	Υ	3	6
2. Εξωτερικές Σχέσεις Ε.Ε.	Υ	3	6
3. Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση Ιστορία, Θεσμικό Πλαίσιο, Χαρακτήρας	Υ	3	6
4. Θεωρία Διεθνών Σχέσεων	Υ	3	6
5. Ιστορία των Διεθνών Σχέσεων και της Στρατηγικής	Υ	3	6

Δεύτερο Εξάμηνο			
Τίτλος Μαθήματος	Κατηγορία Μαθήματος	Ώρες Διδασκαλίας εβδ.	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
1. Γεωπολιτική και Διεθνής Ασφάλεια	Υ	3	5
2. Διεθνές Εμπορικό και Νομισματικό Σύστημα	Υ	3	5
3. Ευρωπαϊκή Πολιτική Οικονομία – Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση	Υ	3	5
4. Ελληνική Εξωτερική Πολιτική & Πολιτική Ασφάλειας	Υ	3	5
5. Στρατηγική στον Πόλεμο και τις Επιχειρήσεις	Υ	3	5
6. α. Μεθοδολογία έρευνας β. Τεχνικές Διαπραγματεύσεων και Θεωρία Παιγνίων	Υ	3	5
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Θερινή Περίοδος)	Υ		15

General Principles and Purpose

According to the law and the internal regulation of the University, the competent bodies of the University are responsible for the organization and operation of the Postgraduate Studies Programs (PMS) aiming at the scientific unity of studies and the assurance of requirements of high-level studies. The present regulation of operation of the Postgraduate Program in Energy: Strategy, Law & Economics of the Department of International & European Studies of the University of Piraeus is in accordance with the University's Internal Regulation and the law.

The Postgraduate Studies Program (PMS) of the Department of International and European Studies of the University of Piraeus, with the English title «*Master Program in Energy: Strategy, Law & Economics*» has the following objectives:

- a) Education for the acquisition of scientific background across the whole spectrum of energy affairs, in the way in which the energy sector gets intergrated in the strategic developments of the 21st century, in energy policies embedded in bilateral, multilateral and European policies, in arising legal and institutional issues, as well as in matters regarding networks and transportation of existing and new energy resources and energy fields.
- b) Training and preparation of qualified and competent scientists and researchers wishing to promote and take an active role in shaping the institutional/ regulatory framework and the Greek and European energy policy.
- c) Exploitation and dissemination of findings of scientific research in the fields of energy policy-making, the associated international affairs, policy and decision-making at both political and business level, through close cooperation of the academic community with society and businesses and the international institutions involved.
- d) Creation of an organizational infrastructure enhancing international co-operation with corresponding programs abroad.
- e) Provision of substantial and formal qualifications for further professional or academic career in the field of Energy.

Entry Process for Postgraduate Students

1. *Procedure for submitting applications.* The Coordinating Committee of the PMS decides the time of publication of a relevant announcement, which specifies the deadline for submission of documents, the address and the manner of submitting the necessary documents. The Secretariat, to which applications are submitted by postgraduate candidates for student registration, promotes to the candidate's Selection Committee all the applications with supporting material in photocopies and archives the originals for each candidate with a protocol number and a folder number. Applications are submitted in a special form provided and received by the Secretariat or through the Program's website.

2. *Procedure for the evaluation of candidates.* The candidate's Selection Committee, at its first meeting, evaluates the candidates on the basis of the criteria mentioned above. At a second meeting, the Committee evaluates the candidates after a personal interview as regards the characteristics of their personality, the breadth of their knowledge and their ability to deepen and specialize in the cognitive subjects of the PMS. In the formation of an opinion for the candidate, special weight is given to the ability to communicate with clarity and persuasion, to maturity, good judgment, predisposition to teamwork and to the experience from previous professional employment.

Through the combined evaluation during the first and second phase, a list of the top candidates is prepared and the final selection of the highly ranked candidates is made. They are getting informed in writing by the Secretariat and are asked to also answer in writing whether they accept their position in the postgraduate program or not, by accepting the terms of its operation. The rest are placed among the runners-up.

Those accepting a position to the program are required within 10 days of the acceptance to prepay as an admission fee 50% of the first semester's tuition fees, amount which is offset against the total tuition fees of the first semester. If the candidate withdraws, the deposit is not refunded back and is subject to the purposes of the PMS. Candidates, if selected and after acceptance of their place by payment of the amount required by the Program, or if they leave the Program for any reason, are not entitled to claim reimbursement of the amounts paid for their participation in the running costs of the Program. Each candidate before registering must become aware of this Regulation and declare in writing that he or she accepts the rules of operation of the PMS.

Criteria and Procedure for the Selection of Candidates

The selection for admission in the PMS is made by the Selection Committee, which is formed with a decision by the General Assembly of Special Composition. The criteria are quantitative and qualitative and are included in a relevant Evaluation Sheet of the Selection Committee along with the gravity of each as a determinative factor. The selection criteria of candidates include the following:

- a) Degree(s) and Grade(s).
- b) Grades of any examination, if required (e.g., GMAT, GRE, TOEFL, internal examinations etc.).
- c) University and Department Degree.
- d) Type and extent of work and/or research experience and/or publications.
- e) Foreign language qualifications.
- f) Relevance of subject and interests and perspectives of professional or academic career.
- g) Recommendation letters by members of the Teaching Research Staff or by an employer in a closed envelope.
- h) Interview.
- i) Other criteria set by the General Assembly of Special Composition upon recommendation by the Coordinating Committee of the PMS. The Selection Committee may decide, with the agreement of the General Assembly of Special Composition to conduct additional (internal) examinations for all or for some candidates. The Selection Committee determines the nature and timetable of these examinations.

2. The selection process is as follows:

- a) The Selection Committee first prepares a complete list of those who have applied.
- b) Rejects the candidates who do not meet the minimum criteria.
- c) Calls for an interview those candidates that it determines that they meet the formal and substantive requirements. The interview is conducted by the members of the Selection Committee.
- d) The Committee conducts internal examinations for candidates, if so deems necessary.
- e) The Committee hierarchically ranks the candidates and makes its final selection.

3. In each PMS, in addition to the number of admitted students, one (1) scholar awarded scholarship from the State Scholarship Foundation (IKY) after relevant examination of postgraduate studies in Greece in the cognitive subject of the PMS and one (1) foreign scholar of the Greek State are accepted. By decision of the General Assembly of Special Composition, the number of scholarships may be increased, in accordance with article 4, par. 3 of Law 3685/2008.

Categories of Candidates

1. Graduates from the Departments of national and equivalent recognized Universities from abroad as well as graduates from national TEI Departments according to the provisions of paragraph 1^a of article 4 of Law 3685/2008 can get admitted. Candidates who are expected to receive their degree after the September examinations are getting admitted to the selection process but can get enrolled with the subsequent publication of the examination results of that period after submission of their degree. Unless they submit their degree immediately after these results are issued, they lose the position and the advance deposit of the tuition fees they have paid and the next runner-up is selected.

2. In order to examine doctoral research proposals, the candidate must hold a recognized postgraduate degree of Greece or a recognized equivalent postgraduate degree of another country.

3. Candidates for both categories should be proficient in the English language, proven by a certificate issued by authorized to do so institutions (language certificate of the Ministry of Education, Proficiency, Toefl etc.) or in any other appropriate way. Qualifications in other languages apart from Greek and English are an additional asset.

Duration of studies, conditions of attendance, curriculum, instruction language, credit units

1. The duration of the studies for award of the title of the PMS is two semesters and a summer period, of which the last one is allocated for the preparation of the degree thesis. The maximum duration for concluding the degree thesis is set in two additional semesters. The student is required to complete his postgraduate studies within a period two times the duration prescribed in the corresponding PMS. Upon expiration of this extension too, the student is to be deleted from the PMS. This limit can be exceeded only in very exceptional cases.

2. The instruction language of the classes is English.

3. Attendance of all courses is obligatory and is monitored by professors under such responsibility appointed by the General Assembly of the Special Composition of the Department. For each lesson there is a limit of absences that can not exceed 25% of the total class hours per lesson. If this limit is exceeded, the student is considered to have failed this class and, in order to be able to participate to the exam, he has to repeat attending the course during the next corresponding semester. If he or she again is not attending the course for more than 25% times of the lesson's class hours, he or she is to be deleted from the PMS.

4. Credit units: Each six month semester course results in a certain number of credits, determined in accordance with the relevant provisions of current legislation. Credits are determined on the basis of the assessment of the professors concerned or those responsible

4. During the preparation of the list of successful candidates, the Selection Committee takes also reasonable care to ensure the widest possible diversity in the selection of the candidates.

for the workload required to be assumed by each postgraduate student in order to achieve the objectives or learning outcomes pursued each time through each such specific element or activity, taking into account the overall workload required for the successful completion of one (1) full-time academic year and the minimum and maximum credits' limit, which can be provided in total in relation to a curriculum in accordance with the relevant provisions of current legislation. Credits are calculated for each lesson, internship, degree or diploma thesis and for anything else is mandatory according to the curriculum for the achievement of the desired objectives or learning outcomes and express on average the time estimated to be needed by a student or scholar in order to achieve such goals or those results.

// Courses

First Semester		
Course Title	Teaching Hours	Credit Unit (ECTS)
1. International Policy – International Political Economy of Energy	3	7
2. Energy Policies & Law in EU and Member States	3	8
3. Energy Security and Economics	3	8
4. Elective Course	3	7

Second Semester		
Course Title	Teaching Hours	Credit Unit (ECTS)
1. Intergovernmental Agreements & Commercial Energy Contracts	3	7
2. Geopolitics of Energy	3	8
3. Energy Networks in SE Europe, Mediterranean & Caucasus: International Law and Relationships	3	8
4. Elective Course	3	7

THESIS (Summer Period)	Y	15
------------------------	---	----

Elective Courses		
Course Title	Teaching Hours	Credit Unit (ECTS)
Competition in Energy Markets: Strategy and Institutions	3	7
Foreign Policy and Energy: The cases of Greece, Turkey and Cyprus	3	7
Special Issues in Energy Finance and Risk Management	3	7
NATO and the EU: Energy Strategy and Policies	3	7

Special Issues in Energy, Environment and Climate Change	3	7
Special Issues in Greek Energy Policy	3	7
Special Issues in Energy Law	3	7
Special Issues in Research and Exploitation of Hydrocarbons	3	7
Special Issues in Regulation and Operation of Contemporary Energy Markets	3	7
Energy transportation with emphasis on shipping	3	7

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα

«American Studies: Politics, Strategy and Economics»

<https://www.des.unipi.gr/el/msc/msc-american-studies>

Διευθυντής του ΠΜΣ:

Καθηγητής **Αριστοτέλης Τζιαμπίρης**

☎ 210-4142394, 210-4142436, 210-4142443, 210-4142196 ✉ des-secr@unipi.gr

1. General Principles and Purpose - Academic profile

In accordance with the Law and the Internal Regulations of the University, the relevant bodies of the University are responsible for the organization and operation of the Postgraduate Studies Programmes, with the aim of ensuring the scientific unity of studies and the conditions and requirements for high quality studies. The present regulations of the MSc American Studies: Politics, Strategy and Economics of the Department of International and European Studies of the University of Piraeus are in accordance with the Internal Regulations of the University and the legislation.

The MSc American Studies: Politics, Strategy and Economics aims to fill the gap in a systematic way of American Studies leading to academic degrees in Greece. It is interdisciplinary with emphasis on cutting-edge issues of contemporary research in the individual subjects and subtopics. It approaches the field of American Studies in an interdisciplinary manner, whereby students will be trained with an emphasis on cutting-edge issues of contemporary research in individual subjects and subtopics. It draws on the long experience of Greek-American cooperation in analyzing U.S. regional policy over time and across

Entry Process for Postgraduate Students

1. Procedure for submitting applications. The Coordinating Committee of the PMS decides the time of publication of a relevant announcement, which specifies the deadline for submission of documents, the address and the manner of submitting the necessary documents. The Secretariat, to which applications are submitted by postgraduate candidates for student registration, promotes to the candidate's Selection Committee all the applications with supporting material in photocopies and archives the originals for each candidate with a protocol number and a folder number. Applications are submitted in a special form provided and received by the Secretariat or through the Program's website.

2. Procedure for the evaluation of candidates. The candidate's Selection Committee, at its first meeting, evaluates the candidates on the basis of the criteria mentioned above. At a second meeting, the Committee evaluates the candidates after a personal interview as regards the characteristics of their personality, the breadth of their knowledge and their ability to deepen and specialize in the cognitive subjects of the PMS. In the formation of an opinion for the candidate, special weight is given to the ability to communicate with clarity and

periods in three key areas, Strategy, Politics, and Economics.

The content and character of the MSc American Studies: Politics, Strategy and Economics is designed to contribute to the familiarization with American politics of various academic and professional disciplines that have a multiplier influence and to respond successfully to the particular scholarly needs that arise from the understanding, analysis and deepening of American Studies, where strategy, politics, economics and regional issues are intertwined and interdependent. On the one hand, it aims to equip graduates with appropriate specialized knowledge and adequate tools to gain a comparative advantage in the labor market. On the other hand, it offers deeper knowledge to scientists and professionals involved in decision-making or in the shaping of foreign policy and public opinion (politicians, consultants, armed forces officers, diplomats, journalists, communicators, etc.).

The aim of the programme is to train and prepare qualified and competent scientists and researchers who will promote and take an active role in shaping Greek-American, Euro-Atlantic and international relations in general. The MSc aims, through the close cooperation of the academic community with the business community and international institutions and universities, research centres and institutes abroad that are active in the field of international relations, international affairs and strategy and decision-making at the political, military and business levels. It also aims to train civil servants - officials dealing with international European American and wider parliamentary issues and public administration in general as well as security and defence issues. It also targets individuals engaged in business as well as general information.

Upon successful completion of the degree, the degree holder will have acquired a comprehensive, in-depth, and specialized knowledge of the basic concepts of American Studies, History, Strategy, Political Institutions, Economics, as well as analytical skills and abilities to provide appropriate solutions to complex problems and design policies that promote efficiency and the public interest.

Upon completion of the MSc programme, graduates will be able to

- Possess a depth of expert knowledge of American political, strategic and economic issues and the contemporary challenges/opportunities facing the

persuasion, to maturity, good judgment, predisposition to teamwork and to the experience from previous professional employment.

Through the combined evaluation during the first and second phase, a list of the top candidates is prepared and the final selection of the highly ranked candidates is made. They are getting informed in writing by the Secretariat and are asked to also answer in writing whether they accept their position in the postgraduate program or not, by accepting the terms of its operation. The rest are placed among the runners-up.

Those accepting a position to the program are required within 10 days of the acceptance to prepay as an admission fee 50% of the first semester's tuition fees, amount which is offset against the total tuition fees of the first semester. If the candidate withdraws, the deposit is not refunded back and is subject to the purposes of the PMS. Candidates, if selected and after acceptance of their place by payment of the amount required by the Program, or if they leave the Program for any reason, are not entitled to claim reimbursement of the amounts paid for their participation in the running costs of the Program. Each candidate before registering must become aware of this Regulation and declare in writing that he or she accepts the rules of operation of the PMS.

United States. This knowledge will include sufficient evidence of the latest scholarly developments and provide the basis for original thinking, research and professional activity.

- demonstrate a critical understanding of the key features of the contemporary international system and contemporary international political developments and their links with the US economy, trade, energy and new technologies

- Demonstrate an advanced critical understanding of the evolutionary dynamics and current issues in the functioning of the key institutions of the American political system and contemporary developments in American society and political culture.

- Apply their specialist knowledge and skills in a professional context and deal effectively with new, interdisciplinary or unanticipated issues in international politics, foreign policy, defence and economics.

Graduates of the MSc can claim to staff International and Greek Research Institutes, International and European Institutions, the Diplomatic Corps, Public Organizations and Authorities, International Economic Organizations, Consulting Firms and Organizations. They may also pursue studies at doctoral level

Criteria and Procedure for the Selection of Candidates

. The selection for admission in the PMS is made by the Selection Committee, which is formed with a decision by the General Assembly of Special Composition. The criteria are quantitative and qualitative and are included in a relevant Evaluation Sheet of the Selection Committee along with the gravity of each as a determinative factor. The selection criteria of candidates include the following:

- a) Degree(s) and Grade(s).
- b) Grades of any examination, if required (e.g., GMAT, GRE, TOEFL, internal examinations etc.).
- c) University and Department Degree.
- d) Type and extent of work and/or research experience and/or publications.
- e) Foreign language qualifications.
- f) Relevance of subject and interests and perspectives of professional or academic career.
- g) Recommendation letters by members of the Teaching Research Staff or by an employer in a closed envelope.
- h) Interview.
- i) Other criteria set by the General Assembly of Special Composition upon recommendation by the

Categories of Candidates

1. Holders of a first cycle degree from a higher education institution in Greece or from recognized similar institutions abroad as well as graduates of T.E.I. departments of relevant cognitive subject are admitted to the MSc.

2. In order to examine doctoral research proposals, the candidate must hold a recognized postgraduate degree of Greece or a recognized equivalent postgraduate degree of another country.

3. Candidates for both categories should be proficient in the English language, proven by a certificate issued by authorized to do so institutions (language certificate of the Ministry of Education, Proficiency, Toefl etc.) or in any other appropriate way. Qualifications in other languages apart from Greek and English are an additional asset.

Duration of studies, conditions of attendance, curriculum, instruction language, credit units

The duration of studies for the award of the Diploma of Postgraduate Studies is defined as two (2) semesters and a summer period for the full-time programme and one (1)

Coordinating Committee of the PMS. The Selection Committee may decide, with the agreement of the General Assembly of Special Composition to conduct additional (internal) examinations for all or for some candidates. The Selection Committee determines the nature and timetable of these examinations.

2. The selection process is as follows:

- a) The Selection Committee first prepares a complete list of those who have applied.
- b) Rejects the candidates who do not meet the minimum criteria.
- c) Calls for an interview those candidates that it determines that they meet the formal and substantive requirements. The interview is conducted by the members of the Selection Committee.
- d) The Committee conducts internal examinations for candidates, if so deems necessary.
- e) The Committee hierarchically ranks the candidates and makes its final selection.

3. In each PMS, in addition to the number of admitted students, one (1) scholar awarded scholarship from the State Scholarship Foundation (IKY) after relevant examination of postgraduate studies in Greece in the cognitive subject of the PMS and one (1) foreign scholar of the Greek State are accepted. By decision of the General Assembly of Special Composition, the number of scholarships may be increased, in accordance with article 4, par. 3 of Law 3685/2008.

4. During the preparation of the list of successful candidates, the Selection Committee takes also reasonable care to ensure the widest possible diversity in the selection of the candidates.

6. Structure of the Programme - Courses offered

The MSc starts in the winter or spring semester of each academic year. A total of seventy-five (75) ECTS credits are required for the award of the MSc. During their studies, postgraduate students are required to e.g. attend and successfully complete postgraduate courses, conduct research and write scientific papers, and/or undertake practical training, etc. as well as the preparation of a postgraduate thesis (if foreseen in the curriculum).

Courses are taught face-to-face and through distance learning or distance learning tools. The organisation of the educational process using distance learning methods ensures accessibility for people with disabilities and special educational needs. Courses are organised in semesters, are held on a weekly basis and are conducted in English.

additional semester for the part-time programme, which includes the time for the preparation of the thesis.

The maximum time allowed for the completion of studies is set at more than twice the above duration of study in the MSc. Exceeding this limit is allowed only in very exceptional cases and after a reasoned recommendation of the Board and a decision of the Assembly of the Department.

The postgraduate student may request a temporary suspension of studies for a period not exceeding two consecutive semesters. The semesters of suspension of student status shall not count towards the maximum period of regular study.

The programme of the courses and their distribution per semester is as follows:

Διευθυντής του ΠΜΣ:

Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Γαλανός

☎ 210-4142394, 210-4142436, 210-4142443, 210-4142196 ✉ des-secr@unipi.gr

// Courses

First Semester			
Course Title		Teaching Hours	Credit Unit (ECTS)
1. American History: Politics culture and ideology		3	7
2. America's democracy and political system		3	8
3. The American Economy: Commerce, Energy and New Technologies		3	8
4. U.S. Foreign Policy: alliances, threats and anti-Americanism		3	7

Second Semester			
Course Title		Teaching Hours	Credit Unit (ECTS)
1. U.S. national security		3	7
2. Transatlantic Relations		3	8
3. US policies in the Balkans and the Eastern Mediterranean and the Middle East		3	8
4. Art, Cinema and popular culture in America		3	7

THESIS (Summer Period)	Y		15
------------------------	---	--	----

Διδακτορικό Προγραμμα Σπουδων

Στόχος

Οι Διδακτορικές Σπουδές αποβλέπουν στη δημιουργία υψηλής ποιότητας και σύγχρονης επιστημονικής έρευνας, καθώς και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο και εξέλιξη της επιστήμης, της συνεχούς έρευνας και εφαρμοσμένης επιστήμης. Οι απόφοιτοι των

Διδακτορικών Προγραμμάτων προορίζονται να στελεχώσουν το ερευνητικό, επιχειρηματικό και εκπαιδευτικό δυναμικό της χώρας και του εξωτερικού. Συγχρόνως, το διδακτορικό πρόγραμμα αποτελεί για το Τμήμα, καθώς και γενικότερα για το Πανεπιστήμιο, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς ακαδημαϊκής διάκρισης και συμβάλλει στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής.

Στην ιστοσελίδα του Τμήματος είναι αναρτημένος ο Κανονισμός Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος

Απαιτούμενα δικαιολογητικά

- α. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα
- β. Ανάλυση των ερευνητικών ενδιαφερόντων και προτεραιοτήτων
- γ. Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας για την ερευνητική αξιοποίηση της διεθνούς βιβλιογραφίας
- δ. Δύο συστατικές επιστολές κατά προτίμηση από μέλη ΔΕΠ ΑΕΙ με τα οποία ο υποψήφιος είχε ή έχει ακαδημαϊκή σχέση
- ε. Αντίγραφα εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε προηγούμενα προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά προγράμματα από τα οποία ο υποψήφιος έχει αποφοιτήσει

Αιτήσεις – Διαδικασία Εγγραφής

Αιτήσεις υποβάλλονται δύο φορές κάθε ακαδημαϊκό έτος, η πρώτη στην έναρξη του χειμερινού εξαμήνου και η δεύτερη στην έναρξη του εαρινού εξαμήνου. Η αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά καθώς και το αναλυτικό ερευνητικό υπόμνημα υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος έως τις 30 Σεπτεμβρίου προκειμένου για το χειμερινό εξάμηνο και έως τις 30 Ιανουαρίου προκειμένου για το εαρινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Σχετικές ανακοινώσεις δημοσιεύονται με τη μέριμνα της Γραμματείας του Τμήματος ΔΕΣ. Στην ίδια Γραμματεία υποβάλλονται οι σχετικές αιτήσεις υποψηφίων διδασκόντων.

Εφόσον ο υποψήφιος εκπληρώνει τις ως άνω προϋποθέσεις συντάσσει και υποβάλλει προς την Συνέλευση του Τμήματος ερευνητική πρόταση στην οποία πρέπει να παρουσιάζει το προτεινόμενο αντικείμενο της διδακτορικής του έρευνας.

Χρηστικές Πληροφορίες για τους Φοιτητές του ΠΠΣ

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς στεγάζεται στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος στον Πειραιά. Η πρόσβαση στους χώρους διδασκαλίας είναι εύκολη και εξυπηρετείται από μέσα μαζικής μεταφοράς.

Πρόσβαση – Συγκοινωνία

Το Πανεπιστήμιο Πειραιώς βρίσκεται σε μικρή απόσταση από:

- τον **Σταθμό ΗΣΑΠ Πειραιά** (Γραμμή 1),
- τον **Σταθμό Μετρό Πειραιά** (Γραμμές 2 και 3),
- τον **Προαστιακό Σιδηρόδρομο**,
- πλήθος **λεωφορειακών και τρόλεϊ γραμμών** που συνδέουν τον Πειραιά με την Αθήνα και τα προάστια.

Η πρόσβαση είναι εφικτή και με ιδιωτικό μέσο, ενώ στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν χώροι στάθμευσης.

Παρεχόμενες Υπηρεσίες προς τους Φοιτητές

Το Πανεπιστήμιο Πειραιώς παρέχει ένα σύνολο υποστηρικτικών υπηρεσιών με στόχο τη διευκόλυνση της ακαδημαϊκής ζωής και την ενίσχυση του φοιτητοκεντρικού χαρακτήρα του ΠΠΣ.

Φοιτητική Σίτιση

Οι φοιτητές του ΠΠΣ έχουν δικαίωμα πρόσβασης στη φοιτητική σίτιση, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το Ίδρυμα. Η σίτιση παρέχεται σε συνεργαζόμενους χώρους εστίασης, με τη χρήση φοιτητικής κάρτας.

Φοιτητική Στέγαση

Το Πανεπιστήμιο Πειραιώς παρέχει δυνατότητες φοιτητικής στέγασης μέσω φοιτητικών εστιών, σύμφωνα με κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια. Πληροφορίες για τις αιτήσεις και τις προϋποθέσεις παρέχονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Φοιτητική Μέριμνα & Υποστήριξη

Οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε:

- ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,
- ψυχοκοινωνική υποστήριξη,
- υπηρεσίες συμβουλευτικής,
- υποτροφίες και οικονομικές ενισχύσεις, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Πανεπιστημίου.

Βιβλιοθήκη & Υποδομές Μάθησης

Οι φοιτητές του ΠΠΣ έχουν πλήρη πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιώς, η οποία διαθέτει:

- έντυπο και ηλεκτρονικό επιστημονικό υλικό,
- πρόσβαση σε διεθνείς βάσεις δεδομένων,
- χώρους μελέτης και ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Διοικητική Υποστήριξη & Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες

Η Γραμματεία του Τμήματος υποστηρίζει τους φοιτητές σε όλα τα ακαδημαϊκά και διοικητικά ζητήματα. Παράλληλα, μέσω του πληροφοριακού συστήματος του Ιδρύματος, οι φοιτητές μπορούν να:

- δηλώνουν μαθήματα,
- παρακολουθούν βαθμολογίες,
- υποβάλλουν αιτήσεις και αιτήματα,
- εκδίδουν πιστοποιητικά.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι φοιτητές μπορούν να επισκέπτονται την επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος και του Πανεπιστημίου Πειραιώς.